

ΕΚΛΕΚΤΑ ΜΥΘΟΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΕΤΟΣ Ζ'

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΑ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΑ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

ΑΡΙΘΜΟΣ 560

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΛΕΠΤΑ 20

✱

Ἐν Ἀθήναις, 31 Μαρτίου 1891

✱

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΛΕΠΤΑ 20

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ

Ἐν Ἀθήναις	φρ.	8.—
Ταῖς ἐπαρχίαις	"	8.50
Ἐν τῷ ἐξωτερικῷ	φρ. χρ.	15.—
Ἐν Ρωσίᾳ	ρούβλ.	6.—

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Αἰμυλίου Ζολᾶ : ΣΕΛΙΣ ΕΡΩΤΟΣ. — *A. Matthey* : Ἡ ΒΡΑΣΙΛΙΑΝΗ, (Μετὰ εἰκόνων). — *Ἐδμόνδου δὲ Ἀμίτσις* : ΙΣΠΑΝΙΑ. — *Ἀλεξάνδρου Παππαδοπούλου* : ΓΙΛΔΙΖ ΧΑΝΟΥΜ. — ΥΓΙΕΙΝΗ.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ

ΟΔΟΣ ΠΡΟΑΣΤΕΙΟΥ, ΑΡΙΘΜΟΣ 10

Αἱ συνδρομαὶ ἀποστέλλονται διὰ γραμματοσήμεων καὶ χαρτονομισμάτων παντὸς ἔθνους, διὰ τοκομεριδίων ἑλληνικῶν δανείων καὶ τραπεζῶν, συναλλαγμάτων, κτλ.

ΑΙΜΥΛΙΟΥ ΖΟΛΑ ΣΕΛΙΣ ΕΡΩΤΟΣ

Μετὰ ταῦτα, αἱ ἡμέραι ἤρχισαν νὰ παρέρχωνται καὶ πάλιν, καὶ ἀπὸ δύο μηνῶν ἤρχισε νὰ αἰσθάνηται ἑαυτὴν ἐκ νέου εὐτυχαστάτην καὶ ἡρεμωτάτην μετὰ τῆς θυγατρὸς τῆς.

Θεέ μου! πόσα πράγματα συνέβησαν; Καὶ τί λοιπὸν λέγει τὸ βιβλίον τοῦτο, ὅταν ὀμιλῇ περὶ τῶν μεγάλων ἐρώτων, ὅτι φωτίζουνσιν ὀλόκληρον ὑπαρξιν;

«Ἀγαπᾶν, ἀγαπᾶν» διατὶ ἡ λέξις αὕτη νὰ ἀναποληταὶ μετὰ τὸσάυτης γλυκύτητος ἐφ' ὅσον παρηκολούθει τὴν ἀνάλυσιν τῆς ὀμίχλης; Δὲν εἶχε λοιπὸν αὕτη ἀγαπήσει τὸν σύζυγόν τῆς, τὸν ὅποιον ἔκρινεν ὡς παιδίον; ὅταν καὶ ἄλλη ἐνθύμησις δηκτικὴ τὴν ἐξύπνησε καὶ αὕτη ἦτο ἡ ἀνάμνησις τοῦ πατρὸς τῆς, τὸν ὅποιον εὗρηκεν ἀπηγχομισμένον, τρεῖς ἐβδομάδας μετὰ τὸν θάνατον τῆς συζύγου τοῦ, εἰς τὸ βάθος ἐνὸς ἡωματίου, ἔνθα τὰ ἐνδύματα αὐτῆς εὗρισκοντο ἀκόμη ἀνηρητημένα, καὶ ἐψυχορράγησεν ἐκεῖ, δύσκαμπτος, ἔχων τὸ πρόσωπον βυθισμένον ἐντὸς γυναικείας ἐσθῆτος, κεκαλυμμένος ἐκ τῶν ἐνδυμάτων, τὰ ὅποια ἀπέδιδον εἰσέτι τὴν ἀπόπνοιαν ἐκείνης, τὴν ὅποιαν ἐλάτρευεν· εἶτα ἐν τῇ ὄνειροπολήσει αὐτῆς ἔλαβεν ἀπότομον πτώσιν καὶ ἤρχισε νὰ σκέπτηται διαφόρους λελεπτομερείας οἰκιακὰς καὶ λογαριασμοὺς τοῦ τρέχοντος μηνός, τοὺς ὁποίους τὴν ἰδίαν πρωτὰν ἐκράτησε μετὰ τῆς Ροζαλίας καὶ ἠσθάνετο ἑαυτὴν λίαν ὑπερῷον ἐκ τῆς καλῆς αὐτῆς διοικήσεως.

Ἐσκέφθη, ὅτι εἶχε ζήσει ἄνω τῶν τριάκοντα ἐτῶν, μὲ ἀξιοπρέπειαν καὶ σταθερότητα ἐγνωσμένην· καὶ μόνη ἡ αὐστηρὰ δικαιοσύνη ἦτο δι' αὐτὴν πάθος· καὶ ὁσάκις ἀνέκρινε τὸ παρελθόν τῆς, δὲν ἠδύνατο νὰ εὕρῃ οὐδεμίαν ἀδυναμίαν μίαις στιγμῆς.

Ἐβιάδιζε, πάντοτε μὲ τὸ αὐτὸ ἥρεμον βῆμα, πορείαν εὐθυτάτην· βεβαίως αἱ μέλλουσαι ἡμέραι θὰ παρήρχοντο, καὶ αὕτη θὰ ἠκολούθει τὸ αὐτὸ μεμετρημένον βῆμά τῆς, χωρὶς νὰ ἀπαντήσῃ ὁ πούρ αὐτῆς τὸ ἐλάχιστον πρόσκομμα, καὶ τοῦτο τὴν καθίστα σοβαρὰν καὶ ἀπρόσβλητον ἀπέναντι πάσης κακολογίας· ἡ μόνη ἀληθὴς ὑπαρξις ἦτο ἡ ἰδική τῆς, ἣτις ἀνελλίσσετο ἐν τῷ μέσῳ τόσον εὐρείας εἰρήνης.

«Ἀγαπᾶν, ἀγαπᾶν» καὶ συχνὰ ἐπανεφέρεν αὐτὴν εἰς τὴν θωπιάν τῆς λέξεως ταύτης, καὶ αὕτη ἀκόμη ἡ ὑπερηφάνεια τῆς τιμιότητός τῆς.

Ἡ Ἑλένη ἐπανελάβε τὸ βιβλίον τῆς, ὁπότεν οἱ Παρίσιοι βραδέως ἐπεφάνησαν ἐκ τῆς ὀμίχλης· οὐδεμία λεπτὴ αὖρα ἐκινεῖτο, ὡς εἰ ἐγένετο σιωπηλὴ ἐπίκλησις, καὶ ἡ τελευταία ἀτμίς διελύθη ἐν τῷ ἀέρι, καὶ ἡ πόλις ἐνεφανίσθη χωρὶς σκιῶν ὑπὸ τὸν νικητὴν ἥλιον· ἡ Ἑλένη ἐστήριξε τὸν πώγωνα ἐπὶ τῆς χειρὸς καὶ παρετήρει τὴν μεγαλοπρεπῆ ταύτην ἔγερσιν.

Ἐνῶ ἡ Ἑλένη μετὰ μειδιάματος ἐθεώρει τοὺς Παρίσιους, ἡ Ἰωάννα περιχαρῶς εἰσήλθεν.

— Μαμά, μαμά, κύτταξε! κύτταξε.

Τὸ κοράσιον ἐκράτει παχέαν δέσμην κιτρίνων καρυοφύλλων, καὶ διηγείτο μετὰ φαιδρότητος τίνι τρόπῳ παρεφύλαξε τὴν Ροζαλίαν, ἐνῶ ἐπέστρεφεν ἐκ τῆς ἀγορᾶς, καὶ πῶς ἀνεκάλυψεν εἰς τὸ κάνιστρόν τῆς τὴν ἀνοδοδέσμην ταύτην. Ἐκείνοτε δὲ ἡ τοιαύτη ἔρευνα τῇ διήγειρε μεγίστην εὐχαρίστησιν.

— Νά, καλὲ μαμά, κύτταξε τί εὗρηκα μέσα εἰς τὸ καλάθι... Μύρισε, ὀλίγον, μύρισε νὰ ἴδῃς πόσον ὠραία μυρίζουν.

Τὰ ὑπόξανθα ἄνθη, κατάστικτα ἐκ πορφύρας, ἐξέπεμπον διαπεραστικωτάτην εὐωδίαν, ἣτις διεχέετο εἰς τὸν θάλαμον.

Τότε ἡ Ἑλένη δι' ὀρμητικῆς χειρονομίας, ἔσυρε τὴν Ἰωάνναν πρὸς τὸ στήθος, ἐνῶ ἡ δέσμη τῶν καρυοφύλλων ἐκυλίσθη ἐπὶ τῶν γονάτων τῆς.

«Ἀγαπᾶν, ἀγαπᾶν», ἀναμφιβόλως ἠγάπα τὸ τέκνον τῆς· δὲν ἦτο λοιπὸν ἀρκετὴ τὸσάυτη ἀγάπη, ἣτις μέχρι τοῦδε ἐπλήρου τὴν καρδίαν τῆς; Ὁ ἔρωρ αὐτὸς ἔπρεπε νὰ τὴν ἱκανοποιῇ, μὲ τὴν γλυκύτητα, τὴν γαλήνην καὶ τὴν διάρκειάν του· οὐδεὶς ποτε κόρος ἠδύνατο νὰ τὴν καταλάβῃ· καὶ ἔθλιβε δυνατὰ τὴν κόρην τῆς πρὸς τὸ στήθος, ὡς εἰ ἐζήτει νὰ ἀπομακρύνῃ πᾶσαν ἄλλην ἰδέαν, ἡ ὅποια ἠπέλει νὰ τὴν ἀποχωρίσῃ ἐξ αὐτῆς.

Ἐν τοσοῦτῳ ἡ Ἰωάννα παρεδίδετο εἰς τὸ πλεονέκτημα τοῦτο τῶν περιπτώξεων, καὶ μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑγροὺς ἐθώπευεν αὐτὴν πρὸς τὸν ὄμον τῆς μητρὸς τῆς μὲ τρόπον ὀκνηρὸν διὰ τοῦ λεπτοφυοῦς αὐτῆς τραχήλου. Εἶτα ἔφερε τὸν βραχίονα ἐπὶ τοῦ σώματος αὐτῆς καὶ παρέμενεν ἐκεῖ ἥρεμος, μὲ τὴν παρειὰν ἐστηριγμένην ἐπὶ τοῦ στήθους τῆς, ἐνῶ μεταξὺ αὐτῶν τὰ καρυοφύλλα ἀνέδιδον τὴν λαμπρὰν αὐτῶν εὐωδίαν.

Ἐπὶ πολὺν χρόνον δὲν ὠμίλου.

Ἡ Ἰωάννα, χωρὶς νὰ μετακινήθῃ, ἠρώτησε μὲ ταπεινοτάτην φωνὴν τὴν μητέρα της :

— Μαμά! βλέπεις ἐκεῖ κάτω, κοντὰ εἰς τὸν ποταμὸν ἐκεῖνον τὸν θόλον, ὁ ὁποῖος εἶνε κόκκινος; . . . τί πράγμα εἶναι;

Ὁμίλει περὶ τοῦ θόλου τῆς Ἀκαδημίας.

Ἡ Ἐλένη ἐπὶ τινα στιγμὴν παρετήρησεν . . . Ἐφάνη εἶτα σκεπτομένη καὶ ἠδέως ἀπεκρίθη:

— Δὲν γνωρίζω, κόρη μου.

Ἡ μικρὰ ἐφάνη εὐαρεστηθεῖσα ἐκ τῆς ἀπαντήσεως.

Ἐπεκράτησε μικρὰ σιωπὴ, καὶ μετ' ὀλίγον ὑπέβαλε καὶ ἑτέραν ἐρώτησιν.

— Καὶ ἐκεῖ πλησίον, τὰ ὠρατὰ ἐκεῖνα δένδρα; ἐπανελάβε καὶ πάλιν δεικνύουσα διὰ τοῦ δακτύλου προέκτασιν τινα τοῦ Κεραμεικοῦ.

— Τὰ ὠρατὰ ἐκεῖνα δένδρα, πρὸς τὰ ἀριστερὰ; ἐψιθύρισεν ἡ μήτηρ της· δὲν γνωρίζω, κόρη μου.

— Ἄ! εἶπεν ἡ Ἰωάννα.

Καὶ μετὰ βραχεῖαν ἀναπόλησιν προσέθεσε, ποιήσασα μορφασμὸν ἐμβριθῆ,

— Δὲν γνωρίζομεν τίποτε.

Καὶ ἀληθῶς οὐδὲν ἐγνώριζον.

Ἀπὸ δέκα ὀκτῶ μηνῶν ἐν Παρισίοις, ἀφ' οὗτου εἶχον αὐτοὺς πάντοτε ὑπὸ τὰ βλέμματά των, δὲν ἐγνώριζον οὐδὲ ἓνα λίθον. Τρεῖς μόνον φορὰς κατήλθον εἰς τὴν πόλιν, ἀλλ' ἐπέστρεψαν μὲ τὴν κεφαλὴν συγκεχυμένην, ὡς ἐκ τοῦ μεγίστου θορύβου· καὶ ὡς ἐκ τούτου οὐδὲν ἐγνώρισαν ἐν τῇ μέσῳ τοῦ ἀπέριου αὐτοῦ φύρδην-μίγδην τῶν διαμερισμάτων.

Ἡ Ἰωάννα, μ' ὄλα ταῦτα, μὲ ἰσχυρογνωμοσύνην ἐπέμενε λέγουσα :

— Ἄ! χωρὶς ἄλλο πρέπει νὰ μοῦ εἰπῆς, ἠρώτησε καὶ αὖτις, τί εἶναι τὰ κάτασπρα ἐκεῖνα ὑαλώματα; εἶναι τόσοσιν πολὺ μεγάλα, ὥστε πρέπει νὰ τὰ γνωρίζῃς.

Καὶ ἐδείκνυε τὰ Ἀνάκτορα τῆς Βιομηχανίας.

Ἡ Ἐλένη καὶ πάλιν ἐδίστασε.

Πιστεύω νὰ ἦναι ὄρμος . . . ὄχι, μᾶλλον φαίνεται νὰ ἦναι θέατρον.

Ἐμεδιάσεν ἡσπασθῆ τὴν κόμην τῆς Ἰωάννας, ἐπαναλαμβάνουσα τὴν τυπικὴν αὐτῆς ἀπάντησιν :

— Δὲν γνωρίζω, κόρη μου.

Τότε ἐξηκολούθησαν νὰ θεῶνται τοὺς Παρισίους, χωρὶς νὰ ζητῶσιν ἐπὶ πλέον νὰ τοὺς γνωρίσωσι· ἦτο δὲ ἀρκετὰ νόστιμον νὰ ἔχωσιν αὐτοὺς πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν των καὶ νὰ τοὺς ἀγνωῶσιν· ἔμενε λοιπὸν πρὸ αὐτῶν τὸ ἀπειρον καὶ τὸ ἀγνωστον καὶ τοῦτο ἦτο παρόμοιον, ὡς νὰ εἶχον σταματήσει ἐπὶ τῆς φλιας ἐνὸς κόσμου, τοῦ ὁποίου, μολοντί ἀπελάμβανον διαρκῶς τῆς θέας, ταῖς ἦτο ἀπηγορευμένον νὰ πατήσωσιν.

Συνήθως οἱ Παρίσιοι ἔφερον αὐταῖς ἀνησυχίαν ἀποστέλλοντες τὴν θερμὴν καὶ ταρακτικὴν πνοὴν των· ἀλλὰ τὴν πρῶταν ταύτην εἶχον χάριν καὶ ἀθρότητα παιδίου, τὸ δὲ μυστήριον αὐτῶν προσέπνεε δροσερότητα εἰς τὸ πρόσωπόν των.

Ἡ Ἐλένη ἐπανελάβε τὸ βιβλίον της, ἐνῶ ἡ Ἰωάννα, ἐπακουμβῶσα ἐπ' αὐτῆς, πάντοτε θεᾶτο· εἰς τὸν ἀτάραχον καὶ φαεινὸν οὐρανὸν οὐδεμίαν προσέπνεεν αὖρα.

Οἱ ἄτμοι τοῦ στρατιωτικοῦ ἀρτοποιείου, ἀνυψοῦντο κατ' εὐθείαν εἰς ἐλαφρὰς κροκίδας, ἀφανιζομένης εἰς τὸν ὀρίζοντα, καὶ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῶν οἰκιῶν ἀκόμη ἐλαφρὰ τινα κύματα διήρχοντο ἐπὶ τῆς πόλεως.

Ἡ διάτορος φωνὴ τῶν ἀγυιῶν ἐλάμβανε πρὸ τοῦ ἡλίου γλυκεῖαν τινα μαλθακότητα. Ἄλλὰ θόρυβός τις ἐπέσυρε τὴν προσοχὴν τῆς Ἰωάννας· ἀπετελεῖτο δὲ ἐκ πτήσεως λευκοτάτων περιστέρων, ἐξελθουσῶν ἐκ γειτονικοῦ τινοῦ περιστερεῶνος, καὶ διασχίζουσῶν τὸν ἀέρα ἔμπροσθεν τοῦ

παραθύρου· ἡ δὲ ἀφιπταμένη χιὼν τῶν λευκῶν αὐτῶν περὺγων, ἀπέκρυψε τὸ ἀπειρον τῶν Παρισίων.

Οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν καὶ αὖτις ἀνυψώθησαν καὶ ἀπεπλανήθησαν ἐπὶ τοῦ ὀρίζοντος.

Ἡ Ἐλένη ὠνειροπόλει βαθέως καὶ ἠσθάνετο ὅτι ἦτο ἡ λαίδη Ρωδαῖνη καὶ ὅτι ἠγάπα μὲ τὴν γαλήνην καὶ βαθύτητα εὐγενεστάτης καρδίας.

Ἡ ἑαρινὴ αὐτῆ πρῶτα, ἡ μεγάλη πόλις, τόσοσιν γλυκεῖα, τὰ καρυόφυλλα εὐωδιάζοντα ἐπὶ τῶν γονάτων της, ἀνέλυον μικρὸν κατὰ μικρὸν τὴν καρδίαν της.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Α'

Πρῶταν τινα, ἐνῶ ἡ Ἐλένη κατεγίνετο νὰ τακτοποιῆσῃ τὴν μικρὰν αὐτῆς βιβλιοθήκην, τῆς ὁποίας εἶχεν ἀνατρέψει τὰ βιβλία ἀπὸ τινῶν ἡμερῶν, ἡ Ἰωάννα εἰσῆλθε μετὰ σκιρτημάτων κτυπῶσα τὰς χεῖρας.

— Μαμά! μαμά! στρατιώτης! στρατιώτης!

— Πῶς; στρατιώτης; ἠρώτησεν ἡ ναρὰ κυρία, καὶ τί ἔχει νὰ κάμῃ μαζὴ μου ὁ στρατιώτης;

Ἄλλὰ τὸ παιδίον κατείχετο ἐκ τοῦ παροξυσμοῦ τῆς περιχαροῦς αὐτοῦ μανίας· ἐπήδα δυνατότερα καὶ ἐπανελάμβανε, «στρατιώτης! στρατιώτης!» χωρὶς νὰ ἐξηγητῆται περισσότερον, καὶ τότε, ἐπειδὴ ἡ θύρα τοῦ θαλάμου εἶχε ἀφεθῆ ἠνεωγμένη, ἡ Ἐλένη ἐστράφη, καὶ μεγάλως ἐξέπλάγη παρατηρήσασα στρατιώτην τινα μικρὸσωμον εἰς τὸν ἀντιθάλαμον. Ἡ Ροζαλία ἦτο ἀπούσα καὶ ἡ Ἰωάννα ἠσθάνετο εὐχαρίστησιν νὰ παίξῃ, μέχρι καὶ αὐτοῦ τοῦ διπλώματος τῆς κλίμακος, ἐναντίον τῆς ρητῆς ἀπαγορευσεως τῆς μητρὸς της.

— Τί ἐπιθυμεῖτε, φίλε μου; ἠρώτησεν ἡ Ἐλένη.

Ὁ βραχύσωμος στρατιώτης, λίαν τεταραγμένος ὡς ἐκ τῆς ἐμφάνισεως τῆς κυρίας αὐτῆς τόσοσιν ὠραίας, καὶ τόσοσιν λευκῆς, μὲ τὴν πρῶϊνήν αὐτῆς ἐσθῆτα, διακεκοσμημένην ἀπὸ δαντέλλας, προσέτριβε τοὺς πόδας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, ὑπέκλινε καὶ ὑπετραύλιζε κατεσπυσμένως,

— Συγγνώμην . . . Συγγνώμην . . .

Καὶ δὲν εὗρισκεν ἄλλην λέξιν· ὀπισθοχωρεῖ μέχρι τοῦ τοίχου, σύρων πάντοτε τοὺς πόδας, χωρὶς νὰ κατορθώνῃ νὰ ἐξηγηθῆ περισσότερον· καὶ ὡς παρετήρησεν ὅτι ἡ Ἐλένη ἐβλεπεν αὐτὸν μετὰ μειδιάματος ἀκουσίου, ἤρξατο νὰ ἐρευνᾷ τὸ δεξιὸν θυλάκιον τοῦ ἐνδύματός του, ἐκ τοῦ ὁποίου ἐξήγαγεν ἓν κυανοῦν ρινόμακτρον, ἓν μαχαίριον καὶ ἓν τεμάχιον ἄρτου, παρετήρησε περιέργως ἕκαστον ἀντικείμενον καὶ ἠρεύνησε καὶ αὖτις. εἶτα ἠρεύνησε καὶ τὸ ἀριστερὸν θυλάκιον, ἐνθα ὑπῆρχε τὸ ἄκρον ἐνὸς σχοινίου, δύο κλειθρα σκωριῶντα καὶ εἰκόνες κεκαλυμμέναι κατὰ τὸ ἥμισυ διὰ τεμαχίου ἐφημερίδος. Τὰ ἐπανεθέσεν εἰς τοὺς κόλπους του καὶ ἐκτύπησε τοὺς μηρούς του δι' ἀπεπιστικοῦ ὕφους, ἐτραύλιζε δὲ λίαν τεταραγμένος :

— Συγγνώμην . . . συγγνώμην!

Πλὴν αἰφνιδίως ἔφερε τὸν δάκτυλον εἰς τὴν ρίνα, διαλάμπας ἀπὸ κτηνώδη γέλωτα.

εἶχεν ἐνθυμηθῆ, ὁ ἡλίθιος· ἠνοιξε δύο κομβία τοῦ χιτῶνος του καὶ ἠρεύνησεν εἰς τὸ στήθος, ὠθήσας τὸν βραχίονα μέχρι τοῦ ἀγκῶνος, καὶ ἐπὶ τέλους ἐξήγαγε μίαν ἐπιστολήν, τὴν ὁποίαν ζωηρῶς ἐκίνει, ὡς εἰ ἤθελε νὰ ἀφαιρέσῃ ἐξ αὐτῆς τὴν κόριν, πρὶν ἢ ἐγχειρήσῃ ταύτην πρὸς τὴν Ἐλένην.

— εἶναι δι' ἐμὲ ἡ ἐπιστολή; εἶσαι βέβαιος; ἠρώτησεν αὐτή.

Τὸ περικάλυμμα ἔφερεν ἀκριβῶς τὸ ὄνομα καὶ τὴν διεύ-

θυσίᾱ τῆς, μὲ χυδαῖον καὶ χονδροειδῆ χαρακτηῖρα καὶ μὲ παραστάδας ἀνατρεπομένας, ὡς εἶνε τὰ ἔγγραφα τῶν καπουκίνων, καὶ ὅταν προσεπάθει νὰ ἐννοήσῃ σταματῶσα εἰς ἕκαστον στίχον ἐκ τῆς παραδόξου γραφῆς καὶ ὀρθογραφίας, κατελαμβάνετο καὶ πάλιν ὑπὸ μειδιάματος.

Ἡ ἐπιστολὴ ἦτο ἐκ μέρους τῆς θείας τῆς Ροζαλίας, ἧτις συνίστα πρὸς αὐτὴν τὸν Ζεφυρίνον Λακῶρ, λαχόντα κλήρου στρατευσίμου, «μολονότι εἶχον γίνεαι δύο λειτουργίαι ὑπὸ τοῦ σεβασμιωτάτου ἱερέως»· κατόπιν γνωστοῦ γενομένου ὅτι ὁ Ζεφυρίνος ἦτο μνηστὴρ τῆς Ροζαλίας, παρεκάλει δὲ τὴν κυρίαν νὰ ἐπιτρέπῃ εἰς τὰ παιδιά νὰ βλέπωνται κατὰ Κυριακὴν. Εἶχε γράψει τρεῖς σελίδας, εἰς τὰς ὁποίας ἡ αἴτησις αὐτὴ ἐπανελαμβάνετο μὲ τὰς αὐτὰς λέξεις, κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἤττον ἐπιπλεγμένας, μὲ ἐπιμονὸν τινα προσπάθειαν, ὅπως ἐκφράσῃ κατὰ τι, τὸ ὅποσον δὲν ἤρχετο εἰς τὸν νοῦν τῆς καὶ πρὸς τὸ τέλος, ἐνῶ ἐπρόκειτο νὰ ὑπογράψῃ ἡ θεία τῆς, ὡς εἰ εἶχε εὖρη τὸ ζητούμενον, προσέθεσεν ἐν εἰδει ὑστερογράφου ἀποθραύσασα τὴν γραφίδα αὐτῆς διὰ πιτυλισμοῦ τῆς μελάνης: «καὶ ὁ αἰδεσιμώτατος ἀββάς τὸ ἐπιτρέπει».

Ἡ Ἑλένη συνέπτυξε βραδέως τὴν ἐπιστολὴν, καὶ ἐνῶ τὴν ἀνεγίνωσκεν, ἤγειρε δύο ἢ τρεῖς φορὰς τὰ βλέμματα, ὅπως παρατηρήσῃ τὸν στρατιώτην ὅστις ἐκαρφώθη ἐπὶ τοῦ τοίχου μὲ τὰ χεῖλη κινούμενα, ἐφαίνετο δὲ νὰ ἐπανελαμβάνῃ ἐκάστην φράσιν τῆς ἐπιστολῆς δι' ἐλαφροῦς κινήσεως τοῦ πώγωνος· ἀναμφιβόλως θὰ εἶχεν ἀποστηθίσει τὸ περιεχόμενον αὐτῆς.

— Καὶ εἴσθε λοιπὸν ὁ Ζεφυρίνος Λακῶρ; ἠρώτησεν αὐτή.

Ἐκεῖνος ἤρχισε νὰ γελάει κινῶν τὴν κεφαλὴν.

— Ἐλα μέσα, φίλε μου, μὴ στέκεσαι αὐτοῦ.

Ἀπεφάσισε νὰ τὴν ἀκολουθήσῃ, ἀλλ' ἐστάθη ὄρθιος πλησίον τῆς θύρας, ἐνῶ ἡ Ἑλένη ἐκάθησε· δὲν τὸ εἶχε καλῶς παρατηρήσει ἐν τῇ σκιᾷ τοῦ ἀντιθαλάμου. Θὰ εἶχε τὸ ἀνάστημα τῆς Ροζαλίας, ἴσως καὶ μικρότερον, ἐφαίνετο ὡς μεταμφιεσμένος, μὲ τὴν κόμην πυρρὰν μέχρι δέρματος κεκαρμένην, χωρὶς νὰ φύηται οὐδεμίαν θριξ γενείου ἐπὶ τοῦ πώγωνος. Τὸ πρόσωπόν του ἦτο ὀλοστρόγγυλον, κεκαλυμμένον ἀπὸ σπιλώματα, οἱ ὀφθαλμοὶ του ἦσαν λεπτοὶ ὡς δύο ὀπαὶ τρυπάνου, ὁ καινουργῆς αὐτοῦ χιτῶν, ἀρκετὰ μέγας διὰ τὸ ἀνάστημά του, τὸν ἔκαμνε νὰ φαίνεται αἰκόμη στρογγυλότερος, ἐνῶ αἱ κνήμαι αὐτοῦ ἀπρωοῦντο ἐντὸς τοῦ ἐρυθροῦ αὐτοῦ πανταλονίου, καὶ κρατῶν ἐν τῇ χειρὶ ἐταλάντευε τὸν πλατύκρανον αὐτοῦ στρατιωτικὸν πῖλον ἔμπροσθέν του· ἦτο ἀρκετὰ νόστιμος, αἰσχυνηλὸς, μὲ τὸ στρογγύλον αὐτοῦ παράστημα, ὡς μικρόσωμος εὐήθης, ὅστις ἀκόμη αἰσθάνεται τὸ ἄροτρον ὑπὸ τὸ στρατιωτικὸν αὐτοῦ ἔνδυμα.

Ἡ Ἑλένη ἠθέλησε νὰ ἐξετάσῃ αὐτὸν καὶ λάβῃ πληροφορίας τινάς.

— Καὶ ἔχεις ἀναχωρήσει ἐκ Βεόκης ἀπὸ ὀκτῶ ἡμερῶν;

— Μάλιστα, κυρία.

— Καὶ πῶς σὰς φαίνονται τὰ Παρίσια; δὲν λυπεῖσαι ὅπου ἀφῆκες τὴν πατρίδα σου;

— Ὅχι, κυρία.

Ἐλάμβανε θάρρος, παρετήρει τὸν θάλαμον, λίαν εὐκόλως δεχόμενος ἐντυπώσεις ἐκ τοῦ κυανοῦ χρωματισμοῦ τῶν βελούδων.

— Ἡ Ροζαλία δὲν εἶναι ἐδῶ, ἐπανελάβην ἡ Ἑλένη, ἀλλὰ μετ' ὀλίγον θὰ ἔλθῃ... ἡ θεία τῆς μὲ πληροφορεῖ ὅτι εἶσαι ὁ μνηστὴρ τῆς.

Ὁ μικρὸς στρατιώτης δὲν ἀπεκρίθη, ἐταπεινώσε μόνον τὴν κεφαλὴν μειδιῶν μὲ ἦθος ἀκομψόν, καὶ ἤρχισε πάλιν νὰ σκαλίξῃ ἐπὶ τοῦ τάπητος διὰ τοῦ ἄκρου τοῦ ποδός του.

— Λοιπὸν θὰ τὴν νυμφευθῆς, ἄμα λήξῃ ἡ θητεία σου; ἐξηκολούθησεν ἡ νεαρὰ κυρία.

— Βεβαίωτατα! ἀπεκρίθη, γενόμενος καταπύρφρος, βεβαίωτατα, χωρὶς ἀμφιβολίαν, ἔχω δώσει τὸν λόγον μου.

Καὶ εὐαρεστηθεὶς ἀπὸ τὸν ἐράσιμον τρόπον τῆς κυρίας ἔστρεψε τὸν πῖλον του ἐπὶ τῶν δακτύλων καὶ ἔκρινεν εὐλογον νὰ ὀμιλήσῃ.

— ὦ! τί εὐτυχησμένοι καιροὶ ὅταν εἴμεθα ἀκόμη παιδιὰ καὶ ἐπηγαίναμεν εἰς τὸ κλέψιμον! Πόσον ξύλο ποῦ ἔχομεν φάγει... πρέπει νὰ μάθετε ὅτι οἱ Λακῶρ καὶ οἱ Πικῶν ἐκατοικοῦσαν εἰς τὸν αὐτὸν δρόμον πολὺ πλησίον. Λοιπὸν, ὡς ἤμπορεῖτε νὰ φαντασθῆτε, ἡ Ροζαλία καὶ ἐγώ, ἐμεγαλόμενα μὲ ἀδελφικὴν ἀγάπην· ὅλοι οἱ συγγενεῖς τῆς ἔχουν ἀποθάνει καὶ ἡ θεία τῆς Μαργαρίτα τὴν ἐσυμμαζεύσε, ἀλλὰ σοῦ ἔγεινε ἀληθινὸ θηρίο, σοῦ ἀπέκτησε μία δύναμι ὡς νὰ ἦναι ταῦρος.

Ἐνταῦθα διέκοψε τὴν ὀμιλίαν του αἰσθανόμενος μεγάλην ἐξάψιν, καὶ ἠρώτησε διὰ φωνῆς ἐνδοιαζούσης:

— Πῶς; εἶναι δυνατὸν νὰ μὴ σὰς ἔκαμε ποτὲ περὶ αὐτῶν λόγον;

— Μάλιστα, ἐξακολούθησε, ἀπεκρίθη ἡ Ἑλένη, δοκιμάζουσα μεγίστην εὐχαρίστησιν.

— Ἐπὶ τέλους λοιπὸν, ἐπανελάβην οὗτος, ἔγεινε τόσον δυνατὸς, ἂν καὶ δὲν ἦτο παχύτερη ἀπὸ μία τσίχλα, ὥστε εἰμποῦσε νὰ τὰ βάλῃ καὶ μὲ τὸν πλέον ἄνδρατον. Ἄ, ἔπρεπε νὰ τὴν ἰδῆτε... Μίαν ἡμέραν κατέφερε μία σφαλιζάρα εἰς ἕνα φίλο μου, τὸν ὅποσον ἐφώτισεν ὁ διάβολος νὰ τὴν πειράξῃ, τόσον δυνατὴ, ποῦ ἦταν μαῦρο τὸ μάγουλό του ὀκτῶ ἡμέρας. Εἰς τὴν πατρίδα ὁ κόσμος μὰς θεωρεῖ ὑπανδρευμένους ἀπὸ δέκα χρόνων παιδιά, ἦτο ἀποφασισμένον νὰ γίνῃ αὐτὸ τὸ συνοικέσιον, καὶ ἐδῶ ἔμεινε τὸ πρᾶγμα κυρία, ἐδῶ ἔμεινε.

Καὶ ἔθεσε τὴν χεῖρα μὲ διῆσταμένους δακτύλους ἐπὶ τῆς καρδίας.

Ἐν τούτῳ, ἡ Ἑλένη ἀπεκατέστη σοβαρὰ, ἡ ἰδέα τοῦ νὰ εἰσαγάγῃ στρατιώτην εἰς τὸ μαγειρεῖόν τῆς, τὴν ἀνησύχει· ὁ καλὸς ἐφημέριος ἐπέτρεπε τὸ τοιοῦτον· ἀλλ' αὐτὴ τὸ εὗρισκεν ἀρκετὰ ἐπικίνδυνον.

Εἰς τὰς ἀγροικίας, ἔνθα ὑπῆρχε μεγάλη ἐλευθερία, οἱ ἐρασταὶ ἠδύναντο νὰ διατηρῶσι τοὺς ἀφελεῖς τρόπους των. Ἀφῆκε νὰ ἐκδηλωθῶσιν οἱ φόβοι τῆς, καὶ ὅταν ὁ Ζεφυρίνος ἠννόησεν αὐτό, ἐσκέφθη νὰ γελάσῃ, πλὴν ὁ σεβασμὸς τὸν ἐκράτησε.

— Ἄ! κυρία, μετὰ λύπης μου βλέπω, ὅτι δὲν τὴν ἐγνωρίσατε διόλου, μὲ ἔχει φιλοδωρήσῃ τόσαις γροθιάς! Θεέ μου! πόσον ἀγαπᾷ νὰ περιπαίξῃ τοὺς νέους! δὲν εἶναι ἔτσι; Καμμιά φορὰ ἐσκεπτόμουν νὰ τὴν πειράξω, καὶ ἀμέσως, χωρὶς νὰ χάσῃ καιρὸν, ἐγύριζε καὶ μὲ ἐτσουγκράνιζε μὲ τὰ νύχια τῆς· καὶ ἡ θεία τῆς, διὰ νὰ δικαιολογήσῃ τὸν τρόπον τῆς, ἔλεγε: «Κόρη μου, νὰ προσέχῃς, μὴν ἀφίνῃς νὰ σὲ πειράξῃ· δὲν εἶναι φρόνιμον». Ὁ ἐφημέριος ἀνεκατέυετο καὶ αὐτὸς καὶ εἶναι ἀληθινὰ θαῦμα, πῶς ἡ ἀγάπη μὰς διετηρήθη πάντοτε τόσον καλά. Εἶχαμε σκοπὸν οἱ γάμοι μὰς νὰ γίνουν μετὰ τὴν κλήρωσιν τῶν στρατευσίμων· ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα ἤλθεν ἀνάποδα. Τότε καὶ ἡ Ροζαλία ἐπρότεινε, ὅτι ἔχει τὴν εὐχαρίστησιν νὰ ὑπηρετήσῃ καὶ αὐτὴ εἰς Παρίσιους διὰ νὰ σχηματίσῃ μὴ μικρὴ προῖκα κατὰ τὸ διάστημα τῆς ὑπηρεσίας μου καὶ νὰ...

Καὶ πάντοτε ἐκινούσε τὸν πῖλον του ἐκ τῆς μιᾶς χειρὸς εἰς τὴν ἑτέραν. Ἄλλ' ἐπειδὴ ἡ Ἑλένη τὸν ἔβλεπε σιωπῶσα, ἐφαντάσθη ὅτι ἀμφέβαλλε περὶ τῆς σταθερότητός του, ἠνοχλήθη σπουδαίως καὶ ἀνέκραξεν:

— Μήπως νομίζετε, ὅτι θὰ τὴν ἀπατήσω; Ἀφοῦ σὰς εἶπα, ὅτι ἔδωκα τὸν λόγον μου νὰ τὴν στεφανωθῶ; τὸ πρᾶγμα εἶναι τόσον φανερόν, ὡς τὸ φῶς, τὸ ὅποσον μὰς φωτίζει. Εἶμαι δὲ πρόθυμος νὰ σὰς ὑπογράψω καὶ ἕνα χαρτί.

Μεγάλῃ ταραχῇ τὸν κατέλαβε καὶ περιεπάτει ἐν τῷ θαλάμῳ, ἀναζητῶν διὰ τῶν ὀφθαλμῶν, ὅπως εὖρη ποῦ γραφίδα καὶ μελάνην.

Ἡ Ἑλένη ἐπειράθη νὰ τὸν καταπραύνη καὶ ἐπανελάβεν :

— Αὐτὸ γίνεται καὶ ὑστερότερον.

Ἄλλ' ἀκριβῶς τὴν στιγμήν ταύτην ἡ Ἰωάννα, ἥτις εἶχεν ἐξαφανισθεῖ, ἐπέστρεψε καὶ αὐθις πηδῶσα καὶ κτυπῶσα τὰς χεῖρας.

— Ἡ Ροζαλία! ἡ Ροζαλία, ἡ Ροζαλία! καὶ ἔψαλλε μὲ τόνον περιχαρῆ καὶ αὐτοσχέδιον.

Διὰ τῶν ἠνεωγμένων θυρῶν, ἠκούετο μακρόθεν ἡ ἀσθμαίνουσα ἀναπνοὴ τῆς ὑπηρετρίας, ἥτις ἀνήρχετο φέρουσα τὸ κἀνιστρόν της.

Ὁ Ζεφυρίνος ἔσπευσε νὰ κρυφθῆ εἰς μίαν γωνίαν τοῦ θαλάμου· γέλωσ σιωπηλὸς ἤνοιξεν εὐρέως τὸ στόμα αὐτοῦ ἐκ τοῦ ἐνὸς ὠτὸς εἰς τὸ ἄλλο· οἱ ὀφθαλμοὶ του, παρόμοιοι πρὸς ὅπας τρυπάνου, ἀπήστραπτον ἀπὸ χυδαίαν πονηρίαν.

Ἡ Ροζαλία ἐπροχώρησε κατ' εὐθείαν ἐν τῇ θαλάμῳ, κατὰ τὴν οἰκιακὴν αὐτῆς συνήθειαν, ὅπως ὑποδείξη τὰς προμηθείας τῆς πρωίας εἰς τὴν κυρίαν της.

— Κυρία, εἶπεν, ἀγόρασα φθηνὰ κουνουπίδια... δύο εἰκοσι, δὲν εἶναι φθηνὰ;

Καὶ ἔτεινε τὸ κἀνιστρόν της, ἡμιανεωγμένον, ὅτε ἀνυψώσασα τὴν κεφαλὴν, παρετήρησε τὸν Ζεφυρίνον, ὅστις ἐμυκτήριζεν αὐτὴν φοβερά· ἡ ἀπροσδόκητος αὐτῆ ἔκπληξις, τὴν ἔκαμε νὰ πέσῃ ἐπὶ τοῦ τάπητος· παρήλθον ὀλίγα δευτερόλεπτα καὶ αὐτῆ βεβαίως δὲν εἶχεν ἀναγνωρίσει αὐτὸν διὰ μιᾶς ὑπὸ τὸ στρατιωτικὸν αὐτοῦ ἔνδυμα· οἱ στοργύλοι ὀφθαλμοὶ της ἐμεγεθύνοντο τὸ μικρὸν καὶ παχὺ πρόσωπόν της ἐγένετο πελιδνόν, ἐνῶ ἡ μελανὴ καὶ τραχεῖα αὐτῆς κόμη ἀτάκτως ἐκυμάτιζεν.

— Ἄ! ἐφώνησεν ἀφελῶς.

Καὶ ἀπὸ ἔκπληξιν, ἀφήκε νὰ καταπέσῃ τὸ κἀνιστρόν της· αἱ προμηθεῖαι αὐτῆς ἐκυλίσθησαν ἐπὶ τοῦ τάπητος, συνιστάμεναι ἀπὸ ἀνοκράμβας, κρόμμου καὶ μῆλα.

Ἡ Ἰωάννα, εἰς ἄκρον γοητευθεῖσα, ἐξέπεμψε κραυγὴν χαρᾶς καὶ ἐρρίφθη χαμαὶ ἐν τῇ μέσῳ τοῦ δωματίου, τρέχουσα ὀπισθεν τῶν μῆλων ὑπὸ τὰς ἑδρας καὶ μέχρι τῆς ὑαλοφράκτου σκευοθήκης.

Ἐν τοσούτῳ, ἡ Ροζαλία, παράλυτος εἰσέτι, δὲν ἐκινεῖτο ἐπαναλαμβάνουσα :

— Καλὲ τί βλέπω; σὺ εἶσαι; τί θέλεις ἐδῶ; λέγε, τί θέλεις;

Καὶ στραφεῖσα πρὸς τὴν Ἑλένην, ἠρώτησεν :

— Πῶς! καλὲ κυρία, ἀφήκατε αὐτὸν νὰ ἔμβῃ;

Ὁ Ζεφυρίνος δὲν ὠμίλει πλέον, εὐηρεστεῖτο μόνον νὰ ἡμικλείη τὰ βλέφαρα μὲ ὕφος πονηρίας, ἐνῶ δάκρυα συμπαθείας ἐπλημμύρουν τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς Ροζαλίας, ἥτις ὅπως ἐκδηλώσῃ, τὴν χαρὰν της, δὲν εὕρισκε καλλίτερον, ἢ νὰ περιπαίξῃ αὐτόν.

— Ἄ, ἐπανελάβε πλησιάσασα αὐτόν, πόσον ὠραῖος ποῦ εἶσαι! πόσον εἶσαι κομψός! μὲ τὸ στρατιωτικὸν σου αὐτὸ φόρεμα, ὁμοιάζεις ὡς σάλιαγκας· ὡς βλέπω σοὺ ἐξήρισαν καὶ τὸ κεφάλι, καὶ ἔχεις γίνεαι σωστὸ μανδρόσκυλο κανδυλανάπτου. Θεέ μου! τί ἄσχημος ποῦ εἶσαι! τί ἄσχημος!

Ὁ Ζεφυρίνος, βασιανιζόμενος τοιουτοτρόπως, ἔκρινεν εὐλογον νὰ ἀνοιξῇ τὸ στόμα.

— Καὶ τί πταίω ἐγώ; ἂν ἔστειλαν ἐσὲ θὰ ἐβλέπομεν.

Καὶ ἐπελάθοντο καὶ τοῦ τόπου, ἐνθα εὕρισκοντο, καὶ τοῦ θαλάμου καὶ τῆς Ἑλένης καὶ τῆς Ἰωάννας, ἥτις ἐξῆ πλώθη νὰ συναθροίξῃ τὰ μῆλα.

Ἡ ὑπηρετὶς ἔστη ὀρθία πρὸ τοῦ μικροσώμου στρατιώτου, μὲ τὰς χεῖρας γυμνὰς ἐπὶ τῆς ἐμπροσθέλας.

— Λοιπὸν, ὄλοι εἶνε καλὰ ἐκεῖ κάτω; ἠρώτησεν.

— Μάλιστα, ἐκτὸς μιᾶς ἀγελάδας τοῦ Γουϊρένδου, ἡ ὁποία εἶνε ἄρρωστη, ὁ κτηνίατρος, ἅμα ἦλθε, τὸν ἐπληροφόρησεν ὅτι ἐπασχεν ἀπὸ ὕδρωπα.

— Ἄς τὴν ξεγράψῃ; ἡ ἀσθένεια αὐτῆ δὲν γιατρεύεται· ἂς ἔλθωμεν τώρα καὶ εἰς τ' ἄλλα; εἶναι λοιπὸν ὄλοι καλὰ;

— Μάλιστα, μάλιστα· μόνον ὁ ἀγροφύλακας ἔσπασε τὸ χέρι του. Ὁ παπᾶ Κανιβέτος ἀπέθανε, καὶ ὁ αἰδεσιμώτατος ἐφημέριος ἔχασε τὸ πορτοφύλι του μὲ τριάντα σολδιά, ὅταν ἐγύριζε ἀπὸ τὴν Γράνδβαλ. Διὰ τὰ ἄλλα, ὄλοι εἶναι καλὰ.

Καὶ ἐσιώπησαν.

Ἐθεῶντο ἀλλήλων, μὲ ὀφθαλμοὺς διαλάμποντας, καὶ μὲ χεῖλη δακνόμενα, ἐφαίνετο δὲ ὅτι ὁ τοιοῦτος μορφασμὸς παρ' αὐτοῖς, ἐσήμαινεν εἶδος ἐναγκαλισμοῦ, διότι, μέχρι τῆς στιγμῆς αὐτῆς, δὲν εἶχον κἂν σφίγγει τὴν χεῖρα.

Αἰφνης ἡ Ροζαλία ἀπεμακρύνθη ἐκ τῆς ὑψηλῆς θεωρίας τῶν βλεμμάτων καὶ κατεβίβετο βλέπουσα τὰ λάχανα αὐτῆς κατὰ γῆς· ἀνόητος ὑπόθεσις τὴν ἔκαμε νὰ ὑποπέσῃ εἰς τοιοῦτον σφάλμα· ἡ κυρία νὰ τὸν ἀφήσῃ νὰ περιμένῃ εἰς τὴν κλίμακα, καὶ ὄλος μεμψιμοιροῦσα, ἔκυπτε καὶ ἔθετεν ἐν τῇ κανίστρῳ τὰ μῆλα, τὰ κρόμμου καὶ τὰ κουνουπίδια, πρὸς μεγάλην δυσαρέσκειαν τῆς Ἰωάννας, ἥτις δὲν ἐπεθύμει νὰ τὴν βοηθήσῃ οὐδεὶς εἰς τοῦτο· καὶ προκειμένου νὰ μεταβῇ εἰς τὸ μαγειρεῖον, διήλθεν ἔμπροσθέν του, χωρὶς νὰ ρίψῃ τὸ παράπαν βλέμμα ἐπὶ τοῦ Ζεφυρίνου.

Ἡ Ἑλένη, εὐαρεστηθεῖσα ἐκ τῆς ἡρέμου στάσεως τῶν δύο ἐραστῶν, τὴν ἐκράτησεν ὅπως τῆς ὁμιλήσῃ.

— Κόρη μου, ἡ θεία σου μοῦ ζητεῖ τὴν ἀδειαν νὰ ἐπιτρέπῃ εἰς τὸν νέον αὐτὸν νὰ σὲ βλέπῃ κατὰ Κυριακὴν. Θὰ ἔρχεται λοιπὸν μετὰ μεσημβρίαν καὶ φρόντισον νὰ μὴ παραμεληθῇ ἡ ἐργασία σου.

Ἡ Ροζαλία ἔστη, ἐκίνησεν ἀπλῶς τὴν κεφαλὴν· ἦτο λίαν νύχαριστημένη κατὰ βάθος, ἂν καὶ διετήρει τὸ μεμψιμοιρον ἠθὸς της.

— ὦ, κυρία! τί τὸν θέλεις! θὰ μ' ἐμποδίσῃ ἀπὸ ταῖς δουλείαις μου.

Καὶ ὑπεράνω τῶν ὤμων της, ἔριψε βλέμμα ἐπὶ τοῦ Ζεφυρίνου, εἰς τὸν ὅποιον ἐποίησε καὶ αὐθις τὸν συμπαθητικὸν μορφασμὸν της· ὁ δὲ στρατιώτης παρέμενεν ἀκίνητος, μὲ στόμα κεχνηνός, ὡς ἐκ τοῦ σιωπηλοῦ αὐτῆς μειδιάματος· εἶτα ἀπεσύρθη καρκινοβατῶν, ἀποδίδων εὐχαριστίας καὶ φέρων κατ' ἐπανάληψιν τὸν πῖλον ἐπὶ τῆς καρδίας του.

Ἡ θύρα ἐκλείσθη μετὰ τὴν ἐξοδόν του, καὶ αὐτὸς ἀκόμη ἐξηκολούθει νὰ χαιρετᾷ ἐπὶ τοῦ διαζώματος τῆς κλίμακος.

— Μαμά, εἶνε ὁ ἀδελφὸς τῆς Ροζαλίας; ἠρώτησεν ἡ Ἰωάννα.

Ἡ Ἑλένη εὐρέθη εἰς μεγάλην ἀμηχανίαν, ἀπέναντι τοιαύτης ἐρωτήσεως· ἐλυπεῖτο πολὺ διὰ τὴν ἀδειαν, τὴν ὁποίαν πρὸ ὀλίγου ἐχορήγησεν, εἰς στιγμήν αἰφνηδίου ἀγαθότητος, καὶ ἥτις ἤδη ἤρχισε νὰ τὴν ἐκπλήττῃ· ἐσιώπησεν ὀλίγα δευτερόλεπτα καὶ εἶτα ἀπεκρίθη :

— Ὁχι, εἶνε ἐξ ἀδελφῶς της.

— Ἄ! εἶπε σοβαρῶς τὸ κοράσιον.

[Ἐπεται συνέχεια].

Κατὰ μετάφρασιν ΓΕΩΡ. Δ. ΣΤΕΦΑΝΙΔΟΥ, ἱατροῦ.

A. MATTHEY
Η ΒΡΑΣΙΛΙΑΝΗ

Ἡ Βάλδα ἠνωρθώθη, ἀφήσασα διαπεραστικὴν κραυγὴν. (Κεφ. ΚΑ').

Ὁ κ. Δὲ Σερζὺ προσετίθη πρὸς τοὺς κεφαλαίους αὐτοῦ τούτοις πεντακοσίας χιλιάδας φράγκων· καὶ τὰ τέσσαρα ἑκατομμύρια ἠνωμένα θὰ ἐδιπλασιάζοντο ἀφεύκτως διὰ «τῆς μεγάλης ἐπιχειρήσεως» ἐντὸς δύο ἐτῶν, καὶ θὰ ἐδεκαπλασιάζοντο ἐντὸς δέκα.

Λυπούμεθα, διότι προστίθεμεν ὅτι τὸ ζήτημα τῶν μεγάλων οἰκονομικῶν μεταβολῶν ἐν τῇ ἰδιαιτέρᾳ ταύτῃ συνομιλίᾳ ἀπνησχόλησε πολὺ περισσότερον τοὺς ἐνδιαφερομένους ἢ τὸ ζήτημα τῆς εὐτυχίας τῆς Λουκίας.

Ὁ Μοζιρόν, προσεκλήθη ὅπως τὴν ἐπαύριον εἰς τὴν ἐσπερίδα συνδειπνήσῃ τῇ οἰκογενεῖᾳ Δὲ Σερζὺ, ἔχων ἐν τῇ τραπέζῃ δεξιόθεν μὲν τὴν Βάλδα, ἀριστερόθεν δὲ τὴν Λουκίαν.

᾿Ωμίλησε μετὰ πολλοῦ πνεύματος καὶ ἀγχινοίας, καὶ ὑπῆρξε λίαν περιποιητικὸς καὶ χαρίεις πρὸς τὴν Βάλδα.

᾿Απεσύρθη περὶ τὴν δεκάτην καὶ ἡμίσειαν ὥραν.

Ἡ Βάλδα εἶχεν ἤδη ἀπὸ τινων στιγμῶν εἰσέλθει εἰς τὸ δωμάτιον αὐτῆς.

Συνέβη τότε ἐν τῇ αἰθούσῃ μικρὰ σκηνὴ ταχεῖα καὶ τρομερὰ ὡς κεραυνός.

Ὁ κ. Δὲ Σερζὺ προὐχώρησε πρὸς τὴν θύραν ὅπως ἐξέλθῃ. Ὁ Λουκιανὸς ἤλθεν ὅπως θλίψῃ τὴν χεῖρά του, καὶ ἡ Λουκία ἔτεινε τῷ πατρὶ τὸ μέτωπον πρὸς ἀσπασμόν.

— Εἶδες τὸν κύριον Μοζιρόν, ἀγαπητῆ μου Λουκία; εἶπεν ὁ κ. Δὲ Σερζὺ εἰς τὴν θυγατέρα του. Μοὶ ἐζήτησε χθὲς τὴν χεῖρά σου.

Ἡ Λουκία ἀνεσκήρτησε ταραχθεῖσα· ἔπειτα διέμεινε ἀκίνητος καὶ ἀναυδος.

Καὶ αὐτὸς ὁ Λουκιανὸς ἔμεινε λεπτά τινα ἐν τῇ αὐτῇ καταστάσει, καὶ ἔπειτα ἠδυνήθη νὰ εἴπῃ :

— Δὲν ἀπήντησα οὔτε ὄχι οὔτε ναί.

— Ἀλλά, ἐπανελάβην ὁ Λουκιανός, ἡ αἰτησις αὕτη δὲν δύναται νὰ ἦνε σπουδαία. Γνωρίζετε, πάτερ μου, πόσα λέγονται περὶ τοῦ κ. Δέ Μοζιρόν ;

— ὦ! ὡς πρὸς τοῦτο, υἱέ μου, πόσα δὲν λέγουσι καὶ δι' ἐμέ. Καὶ ὅμως νομίζω ὅτι δὲν σέβασαι διὰ τοῦτο ὀλιγώτερον τὸν πατέρα σου.

Μετὰ ταῦτα, ὁ κ. Δέ Σερζύ, ὅστις ἀφίκετο ἤδη πλησίον τῆς θύρας, ἐξῆλθεν.

ΙΣΤ'

Οἱ ἐπίκουροι. — Τὸ παιδίον.

Μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ κ. Δέ Σερζύ, ἡ Λουκία ἐρρίφθη ἐπὶ τινος θρονίου ὡς ἐκμεμηδενισμένη.

Ἦτο φύσις ἐνεργητικὴ καὶ ἀγέρωχος, καὶ ὅτε ἔβλεπεν ἑαυτὴν ἐντὸς τοῦ δικαίου καὶ τῆς ἀληθείας, καταλαμβάνετο ὑπὸ δραστηριότητος, ἣν οὐδὲν ἠδύνατο νὰ κάμψῃ. Ἀλλὰ προφανῶς ἴσως, ἐπειδὴ ἠσθάνετο πόσον τρομερὰ πάλῃ ἔμελλε μεταξὺ αὐτῆς καὶ τοῦ πατρός της νὰ συναφθῇ, συνετρίβη ὑπὸ τοῦ ἐκπληκτικοῦ κτυπήματος, ὅπερ ἔπληξεν αὐτὴν τόσῃ σφοδρῶς.

Ὁ Λουκιανός, ὀλιγώτερον ἀνθιστάμενος καὶ πλειότερον ἐμπιστευόμενος, ἐπροςπάθησε νὰ ἐγκαρδιώσῃ αὐτὴν ὅσον ἠδύνατο περισσότερο.

— Σύνελθε! πράνυθητι! τῇ ἔλεγε. Βλέπεις ὅτι οὐδὲν ὀριστικῶς ἐτελείωσε. Ὅλα θὰ διορθωθῶσιν.

Ἄλλ' ἐκεῖνη ἐκίνει θλιβερῶς τὴν κεφαλὴν. Ἡ σφοδρὰ ταραχὴ, ἣτις κατέλαβεν αὐτὴν, ἀφείλεν ἀπ' αὐτῆς τὸν λόγον καὶ τὴν σκέψιν. Πλέον τῆς μιᾶς ὥρας ἤκουε τὸν ἀδελφὸν αὐτῆς, χωρὶς νὰ ἀποκρίνηται καὶ σχεδὸν χωρὶς νὰ ἔννοη αὐτόν.

Ἦτο μεσονύκτιον σχεδὸν ὅτε ἀνῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιον αὐτῆς· ὁ Λουκιανὸς ἐνεπιστεύθη αὐτὴν εἰς τὰς φροντίδας τῆς θαλαμηπόλου της, ἣτις ἦτο λίαν ἀφωσιωμένη αὕτη, καὶ ἀπεσύρθη ἀνήσυχος.

Ἦτο λίαν ἀργά, ὅπως τὴν ὦραν ταύτην, μεταβῇ εἰς τοῦ Ροβέρτου.

Τὴν ἐπαύριον, ἐνωρίτατα, ἔκρουσε τὴν θύραν τῆς ἀδελφῆς του. Ἡ θαλαμηπόλος ἐλθοῦσα ἠνέφξεν αὐτῷ τὴν θύραν.

Ἡ Λουκία οὐδόλως ἐκοιμήθη τὴν νύκτα. Βαρεῖα θλίψις κατεῖχεν αὐτὴν. Ἦτο συντετριμμένη ἐκ τοῦ καμάτου, καὶ δὲν ἔσχε τὴν δύναμιν νὰ ἀνεγερθῇ. Ὁ Λουκιανὸς ἐξεπλάγη ἰδὼν αὐτὴν τοσοῦτον ἐξησθενημένην καὶ τοσοῦτον ὠχράν.

— Εἶνε ἀνάγκη νὰ προσκληθῇ ὁ ἰατρός, εἶπεν.

— Πρὸς τί ; ἀπήντησεν ἡ Λουκία· θὰ μοὶ διορίσῃ πρᾶντικόν τι φάρμακον· πιστεύεις ὅτι τὸ φάρμακον αὐτὸ θὰ ἦνε ἱκανὸν νὰ μὲ καθησυχάσῃ ;

— Ἄν κατῶρθον νὰ ἔλθῃ ὁ Ροβέρτος ; Ἀλλὰ δὲν τολμῶ. Ἐν τούτοις θὰ τρέξω εἰς τὴν οἰκίαν του πρὶν ἢ ἐξέλθῃ.

— Τότε μάλιστα, πήγαινε, πήγαινε ταχέως. Καθ' ὀλοκληρίαν ἐμπιστεύου πρὸς αὐτόν. Αὐτὸς μόνος δύναται νὰ μὰς συμβουλευσῇ καὶ νὰ μὰς βοηθήσῃ.

Τὴν στιγμὴν ταύτην εἰσῆλθεν ἡ Ἀγγελίνα. Ἦτο συνήθεια αὐτῆς νὰ ἔρχεται οὕτω κατὰ πάσαν πρωτῶν, ὅπως ἐναγκαλισθῇ τὴν φίλην αὐτῆς. Ὁ Λουκιανὸς ἀφῆκεν αὐτὴν μετὰ τῆς ἀδελφῆς του.

Ἡ Λουκία ἐσκέφθη ἂν ἔπρεπε νὰ εἴπῃ πάντα τῇ Ἀγ-

γελίνα καὶ ἀπεφάσισε νὰ ἐμπιστευθῇ εἰς αὐτήν. Ἡ Ἀγγελίνα δὲν ἦτο ἤδη μεμυημένη εἰς τὸ μυστικὸν τοῦ πρὸς τὸν Ροβέρτον ἔρωτός της ;

Ἡ Ἀγγελίνα ὀλίγον ἐξεπλάγη ἐκ τῆς ἀπροόπτου ταύτης εἰδήσεως, ὅπερ ἡ Λουκία δὲν περιέμενε ἐξ αὐτῆς. Ὅτι συνεκίνησεν αὐτὴν πρὸ πάντων ἦτο τὸ ὅτι ὑπέφερε τοσοῦτον ἡ φίλη της.

— Καλὴ μου φίλη, τῇ εἶπε, τὸ ἀπροσδόκητον αὐτὸ κτύπημα ἐγένετο πρόξενον πολλοῦ κακοῦ, μετεβλήθης ὀλοτελῶς καὶ ἐταράχθης. Καὶ δὲν ἔχεις δάκρυα!... θὰ ἐπρωτίμων νὰ ἔκλαιες.

— Δὲν δύναμαι! εἶπεν ἡ Λουκία.

Ἡ Ἀγγελίνα δὲν ἐπροςπάθησεν, ὡς ὁ Λουκιανός, νὰ δώσῃ τῇ Λουκίᾳ ἐλπίδας, αἰτινες προφανῶς δὲν ἐθεράπευον αὐτήν.

— Τέλος! εἶπε, δὲν γνωρίζω καλῶς τὸν νόμον τῆς πατρίδος σας· ἀλλὰ νομίζω ὅτι ὁ πατήρ σου δὲν δύναται νὰ σὲ βιάσῃ νὰ νυμφευθῇ τὸν κ. Δέ Μοζιρόν.

— Ὅχι, ὄχι! καὶ βέβαια δὲν θὰ νυμφευθῶ αὐτόν! ἀνέκραξεν ἡ Λουκία. Ἀλλὰ ποῖται μάχαι—καὶ ὅποῖται— θὰ προκύψωσι!

— Βεβαίως, ἂν ἐν τούτοις θέλῃς καὶ δύνασαι μέχρι τέλους νὰ ἀντιστῇς ;

— Ὁ πατήρ μου, ἐπανελάβην ἡ Λουκία, δὲν δύναται νὰ μὲ ἀναγκάσῃ νὰ νυμφευθῶ τὸν κύριον Δέ Μοζιρόν· ἀλλ' ἐνόησον τοῦτο καὶ ἐγὼ ἐπίσης δὲν δύναμαι νὰ ἀναγκάσω τὸν πατέρα μου νὰ μὲ ἀφήσῃ νὰ νυμφευθῶ τὸν Ροβέρτον.

— Ἀρά γε δὲν θὰ δυνηθῇς ποτέ ; ἠρώτησε ζωηρῶς ἡ Ἀγγελίνα.

— Θὰ δυνηθῶ μετὰ ἐπτὰ ἢ ὀκτὼ ἔτη, κατὰ συνέπειαν σκανδάλου Ἀλλ' ἀπὸ τώρα...

— Καὶ λοιπὸν, τί ἀπὸ τώρα ;

— Ἄν ὁ πατήρ μου μὰς χωρίσῃ ; ἂν δὲν βλέπω πλέον τὸν Ροβέρτον ; ...

— Γνωρίζεις πόσον σὲ ἀγαπᾷ. Δὲν ἐμπιστεύεσαι λοιπὸν εἰς αὐτόν ;

— Ἐμπιστεύομαι ὀλοτελῶς πρὸς αὐτόν, ὡς ἐν πάσῃ ἀσφαλείᾳ. Ἀλλ' ἐντὸς ἐπτὰ ἢ ὀκτὼ ἐτῶν συμβαίνουσι τόσα γεγονότα!

— Πιστεύεις ; εἶπεν ἡ Ἀγγελίνα ρεμβάζουσα.

— Ἰδού, ἂν θὰ περιμείνω ἐπτὰ ἢ ὀκτὼ ἔτη, προαίσθημά τι μοὶ λέγει ὅτι ποτέ δὲν θὰ γείνω σύζυγός του.

Ἡ Ἀγγελίνα, ἔχουσα τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀτενεῖς, ἐπανελάβην ὄλως ἀφρημένη :

— Πιστεύεις ;

— Καὶ πρῶτον, ἐπανελάβην ἡ Λουκία ἀπηλπισμένη, ἀπὸ τοῦδε μακρὰν αὐτοῦ θὰ ἔχω τὸν κατάλληλον καιρὸν νὰ ἀποθάνω ἐκ τῆς λύπης!

Ἐπὶ τῆς λέξεως ταύτης «ν' ἀποθάνω» ἡ Ἀγγελίνα ἐξῆλθεν τῆς νάρκης αὐτῆς καὶ προχωροῦσα πρὸς τὴν Λουκίαν :

— Νὰ ἀποθάνῃς! σὺ νὰ ἀποθάνῃς! εἶπε μετὰ τρόμου περιπτυσσομένη αὐτήν. Σὺ, Λουκία μου, ἀδελφῆ μου! σὺ, ἡ τόσο ἀγαθὴ! σὺ, ἡ ὅποια μὲ ἀγαπᾷς, καὶ τὴν ὅποιαν λατρεύω! σὺ νὰ ἀποθάνῃς! Ὅχι! ὄχι! ἀδύνατον! ποτέ δὲν θὰ γείνη τοῦτο! Δὲν θέλω, δὲν θέλω νὰ ἀποθάνῃς!

Καὶ ἡ Ἀγγελίνα, βυθίζουσα τὴν κεφαλὴν εἰς τὸ προσκεφάλαιον, πλησίον τῆς κεφαλῆς τῆς Λουκίας, ἤρξατο λύζουσα.

Ὁ Ροβέρτος, τὸν ὅποτον ἡ λέξις τῆς Ἀγγελίνας ἐνέβαλεν εἰς ἀνησυχίαν, ἔμαθε καὶ αὐτὸς ἐπίσης, οὐχὶ μετὰ μεγάλης ἐκπλήξεως, τὴν αἰτησιν τοῦ Μοζιρόν. Ἀλλὰ δὲν ἐπίστευεν ὅτι ἡ Βάλδα τοσοῦτον ταχέως καὶ τοσοῦτον ἰταμῶς θὰ εἰσῆρχετο εἰς τὴν κονίστραν.

— Ἄ, λυποῦμαι βαθέως, εἶπεν ὁ Λουκιανός, ὅτι ἀφῆσαμεν αὐτόν νὰ προηγηθῇ, καὶ δὲν ἐζήτησες σὺ διὰ μιᾶς καὶ ἐλευθέρως πρὸ τοῦ Μοζιρόν τὴν Λουκίαν.

— Μὴ λυπεῖσαι διὰ τοῦτο, ἐπανελάθεν ὁ Ροβέρτος, εἶχον εὐρὴ ἀρνησιν καὶ τώρα μοι ἐκλείσθη ἡ οἰκία, καθ' ὃν χρόνον προσήγγιζον εἰς τὸ ἐχθρικὸν ἔδαφος. Ἡ κυρία Δέ Σερζύ σήμερον δὲν ὑποδέχεται;

— Μάλιστα, σήμερον.

— Λοιπὸν, τῆς ὀφείλω ἐπίσκεψιν. Εἶπέ εἰς τὴν Λουκίαν νὰ καταβάλλῃ πᾶσαν προσπάθειαν ὅπως καταβῆ εἰς τὴν αἰθουσαν τὴν ἐσπέραν ταύτην.

— Θὰ τῆς τὸ εἶπω. Ἐν τοσοῦτῳ ἀναμφιβόλως θὰ ᾔην ἐκεῖ καὶ ὁ Μοζιρόν. Ἄλλ' ἐὰν εἶπω τῆς Λουκίας ὅτι θὰ ἔλθῃς σύ...

— Μάλιστα, θὰ ἔλθω.

Ἡ Λουκία ἐνόησεν ὅτι ὁ Ροβέρτος ἔχει δίκαιον, καὶ ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ φανῆ καταβληθεῖσα, καὶ ἔπρεπε νὰ προσπαθῆσῃ παντὶ τρόπῳ νὰ καταβῆ τὴν ἐσπέραν εἰς τὴν αἰθουσαν. Ἄλλ' ἡ ἀδυναμία καὶ ὁ κάματος αὐτῆς ἦσαν ὑπερβολικά· καὶ δὲν ἠδύνατο ὅτε τὴν ἐπιγίαναι τὰ νεῦρά της οὔτε νὰ κοιμηθῆ οὔτε νὰ φάγῃ.

Ἡ Ἀγγελίνα οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν κατέλιπεν αὐτὴν· προσδοκῶσα, τεθλιμμένη, πλήρης μερίμνης καὶ τρυφερότητος. Μετὰ τὸν δεῖπνον κατὰ τὴν ἐνάτην ὥραν ἀνέβη ὅπως βοηθήσῃ τῇ Λουκίᾳ εἰς τὴν ἐνδυμασίαν της.

Ἡ Λουκία, πλήρης θάρρους, ἐνεδύθη, τῷ ὄντι, ἀναπνεύσασά τι ἐκ τινος φιαλιδίου, εὐθεῖα, σταθερὰ καὶ ἰσχυρὰ ἐν τῇ θελήσει της. Ἄλλ' ὅτε προὐχώρησεν ὅπως ἐξέλεθῃ τοῦ δωματίου της, ὠχρίασεν, ἐκλονίσθη καὶ ἀπώλεσε τὴν συναίσθησιν αὐτῆς.

— Δὲν θὰ δυνηθῶ! εἶπεν ἀπαρηγόρητος, δὲν θὰ δυνηθῶ!

Ἡ Ἀγγελίνα ἤθελε νὰ μείνῃ παρ' αὐτῆς, ἀλλ' ἡ Λουκία τὴν κατέπεισε νὰ καταβῆ.

— Θὰ ἴδῃς τὸν κύριον Ροβέρτον, τῇ εἶπε, καὶ θὰ τῷ εἶπῃς ὅτι ἐπραξα πᾶν ὅ,τι ἠδυνήθην, ἀλλ' ὅτι ἀληθῶς μοι ἐξέλιπε πᾶσα δύναμις.

Ὁ Ροβέρτος, ἐλθὼν εἰς τὴν αἰθουσαν, εἶδε περιβλέψας ὅτι ὁ Μοζιρόν δὲν ἦτο ἐκεῖ, ἀλλὰ καὶ ἡ Λουκία, ἀλλοίμονον! δὲν ἦτο πλέον ἐκεῖ. Οὕτω δὲν ἠθέλησεν αὐτὴ νὰ καταβῆ! οὗτος πάλιν δὲν ἠδύνατο νὰ ἀνταλλάξῃ μετ' αὐτῆς μίαν ἐνθαρρυντικὴν λέξιν, μίαν χειραψίαν! Ποία βάσανος! νὰ αἰσθάνηται ὅτι ἐκείνη, ἥτις ἀποτελεῖ τὸν βίον του, ἦτο ἐκεῖ ὑποφέρουσα, ἐγγύτατα αὐτῷ, καὶ ὀλίγων βημάτων μόνον ἀπόστασις ἐχώριζεν αὐτὸν ἀπ' αὐτῆς, ἀλλ' ὅτι αὐτός, ξένος, δὲν ἠδύνατο νὰ πηδήσῃ τὴν μικρὰν ταύτην ἀπόστασιν, ἥτις ἦτο αὐτῷ τόσον μακρὰ, ὡς νὰ ἐχωρίζοντο ὑπὸ ἑκατοντάδων λευγῶν.

Ἐπορεύθη ὅπως χαιρετίσῃ τὴν κυρίαν Δέ Σερζύ, καὶ ὠμίλησεν ἐπὶ τινὰς στιγμὰς μετ' αὐτῆς. Οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ πιστεύσῃ, βλέπων αὐτοὺς οὕτω συνδιαλεγομένους περὶ ἀδιαφόρων πραγμάτων, ὅτι αὐτὴ μὲν κατεῖχε τὸ μυστικὸν τοῦ ἔρωτος αὐτοῦ, οὗτος δὲ τὸ μυστικὸν τοῦ ἐγκλήματος αὐτῆς.

Ἰπῆρχεν ἱκανὸς κόσμος τὴν ἐσπέραν ταύτην εἰς τῆς κυρίας Δέ Σερζύ, ὥστε μετὰ τὴν συνήθη ὑποδοχὴν ἐγένετο μεγάλη ἐσπερίς. Ὁ Ροβέρτος κατέφυγεν εἰς τὴν μικρὰν αἰθουσαν, τὴν τῇ μεγάλῃ συνημμένην, ἔνθα εὗρεν ὀλίγους τινὰς, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τὸν Λουκιανόν, ὁμιλοῦντα μετὰ τινος ἀρχαίας φίλης τῆς μητρὸς αὐτοῦ.

Ἡ Ἀγγελίνα διέβαινε, δίδουσα τὰς διαταγὰς, καὶ ἰδοῦσα τὸν Ροβέρτον μόνον, ἔστη.

— Ἐχω νὰ ἐκπληρώσω μίαν ἐντολήν, κύριε, τῷ εἶπε.

Εἶπεν αὐτῷ τότε ὅ,τι ἀπεφασίσθη ὑπὸ τῆς Λουκίας. Ὁμίλει αὐτῷ κάτω νεύουσα καὶ μετὰ τινος στενοχωρίας.

Ὡς ἐτελειώσεν, ἐστράφη ὅπως ἀποσυρθῇ.

— Μὲ ἀφίνετε; τῇ εἶπε· μὲ συγχωρεῖτε νὰ σὰς εἶπω ὀλίγας λέξεις; Ὀλίγας μόνον στιγμὰς θὰ σὰς ἀπασχολήσω. Ἐκάθησε δειλῶς πλησίον αὐτοῦ.

Ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, δόξα τῷ Θεῷ, δὲν εἶνε μόνον ἡ

κακία ἡ ἔχουσα μυστικὰς δυνάμεις· ἔχει καὶ τὸ ἀγαθὸν τὰς ἰδίας. Ἄν ὁ Μοζιρόν εἶχε τὸ ὀλέθριον γόητρον καὶ τὸ νοσῶδες θέλητρον αὐτοῦ, ὁ Ροβέρτος εἶχε καὶ αὐτὸς ἐκεῖνο τὸ εἶδος τῆς μαγνητικῆς χάριτος, ἥτις ἀπορρέει ἐκ μεγάλης καὶ ἀγαθῆς ψυχῆς.

Χωρὶς νὰ προμελετήσῃ ἢ ὑπολογίσῃ τις αὐτὸν ἐγγύτερον, ἠσθάνετο, ἐγίνωσκεν, εἶχε δοκιμάσει ὅτι ἐν αὐτῷ ἡ συμπαθητικὴ αὐτὴ δύναμις ἠδύνατο νὰ ἰσοφαρίσῃ πρὸς τὴν δύναμιν τοῦ μίσους τῆς Βάλδας, καὶ ἠθελε νὰ δοκιμάσῃ ἐπὶ τῆς Ἀγγελίνας τὴν δύναμιν ταύτην.

Ἄλλ' οὐδόλως ἀμφέβαλλεν οὗτος μέχρι τίνος προέβαινεν ἡ ἐπ' αὐτῆς δύναμις αὐτῆ.

Ἀνεμνήσθη μόνον τὴν εἶδησιν, ἣν ἔδωκεν αὐτῷ κατὰ τὴν ἐσπέραν τοῦ χοροῦ. Ἀνεμνήσθη τὴν παράδοξον σιωπὴν αὐτῆς κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ βάλς, ὅπερ ἐχόρευσαν ἀμφότεροι. Ὁμίλησεν αὐτῇ φιλικῶς καὶ γλυκέως· αὐτὴ οὐδεμίαν λέξιν ἀπήντησεν αὐτῷ· ἠνέφξε τὰ χεῖλη μόνον ὅπως ρίψῃ αὐτῷ, ἀπομακρυνομένη, τὴν μυστηριώδη ταύτην πρόσκλησιν νὰ προφυλάττηται καὶ νὰ δυσπιστῆ πρὸς τὸν Μοζιρόν.

Τί ἐσήμαινεν ἡ σιωπηλότης αὐτῆ; ἦτο συγκίνησις; ἦτο ἀγριότης;

Ὁ Ροβέρτος, ὅπως εὐκολύνῃ τὴν Ἀγγελίαν, ἤρξατο δι' ἐρωτήσεων περὶ τῆς Λουκίας: — πῶς διήλθε τὴν ἡμέραν ταύτην; τί ἔκαμε; τί εἶπεν; Ἐπειτα ἤρχισεν ὅπως ὀμιλήσῃ τῇ Ἀγγελίᾳ περὶ αὐτῆς τῆς ἰδίας. Ἐγνώριζεν ἀπὸ τὴν Λουκίαν ὅτι ἦτο ἡ μικρὰ αὐτῶν ἐξ ἀπορρήτων, καὶ ὅτι νῦχαρίσται αὐτῇ ἐγκαρδίως.

— Μάλιστα, εἶπεν, ἐθέλησθην πολὺ βλέπων ὑμᾶς ἀφωσιωμένην οὕτω πρὸς τὴν Λουκίαν καὶ περὶ αὐτῆς καὶ μόνως σκεπτομένην ὑμεῖς, ἥτις ἐπ' ἴσης ἔχετε τοσαῦτα θέλητρα!

— Ὡ! τί λέγετε; ἐπανελάθεν αὐτὴ ὄλωσ τρέμουσα καὶ ἐξεστηκυῖα· ἐγὼ εἶμαι ἀκόμη παιδίον!

— Εἴσθε παιδίον κατὰ τὴν ἡλικίαν καὶ τὴν χάριν· ἀλλὰ μήπως ἡ καρδιά πρέπει νὰ γηράσῃ ὅπως γείνη μεγάλη;

Ἡ Ἀγγελίνα μόλις ἀνέπνεε· ζέουσα φλόξ ἀνήπτε τοὺς μεγάλους φαιούς αὐτῆς ὀφθαλμούς.

Ὁ Ροβέρτος μετὰ τοῦ τρυφεροῦ καὶ γλυκέως τόνου, μεθ' οὗ πρεσβύτερος ἀδελφὸς ζητεῖ ἀπὸ τὴν μικρὰν του ἀδελφὴν, ἐζήτησε τότε ἀπὸ τὴν Ἀγγελίαν νὰ τρέφῃ καὶ πρὸς αὐτὸν τὴν αὐτὴν φιλίαν, ἣν εἶχε καὶ πρὸς τὴν Λουκίαν.

— Καὶ ὑμεῖς; εἶπεν αἰφνιδίως λαμβάνουσα τὴν χεῖρά του καὶ προσβλέπουσα αὐτὸν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς, ἀρά γε καὶ ὑμεῖς θὰ μὲ...; ἀρά γε καὶ ὑμεῖς θὰ ἔχετε ὀλίγην φιλίαν καὶ δι' ἐμέ;

— Πολλὴν! εἶπε περιχαρῶς ὁ Ροβέρτος. Καὶ δὲν ὀμιλοῦμεν διὰ τὸ μέλλον, ὀμιλοῦμεν διὰ τὸ παρόν. Σὰς ἀγαπῶ ἐξ ὅλης μου καρδίας.

Ἐπὶ ταῖς λέξεις ταύταις σὰς ἀγαπῶ, — ἄς παρηκολούθησαν, εἶνε ἀληθές, αἱ λέξεις ἐξ ὅλης μου καρδίας — ἡ Ἀγγελίνα ἀνεσκίρτησε σύσσωμος.

— Ἄ! Ἰδοὺ ὅ,τι θέλω, ὅ,τι χρειάζομαι· νὰ μὲ ἀγαπῶσι. — Καὶ θὰ ἔχετε ἐμπιστοσύνην καὶ εἰς ἐμέ, ὅπως εἰς τὴν Λουκίαν;

— Ἐμπιστοσύνην ἀπόλυτον.

— Καλλίστα! εἶπε μετὰ τόνου ἐμβριθοῦς· θὰ ἔχετε μικρὰν καὶ καλὴν σύμμαχον, θὰ ἴδῃτε! Δὲν πιστεύω ὅτι θὰ ἠδύνασθε νὰ εὗρητε καλλιτέραν!

Ἠγέρθη καὶ ἔφυγε μάλλον ἢ ἐξήλθε.

Ὁ Ροβέρτος ἀνεχώρησεν εὐχαριστημένος καὶ ἀπορῶν ἐν ἑαυτῷ πῶς νὰ ἐξηγήσῃ τὴν ὑπόσχεσιν ταύτην τῆς συμμαχίας τῆς Ἀγγελίνας. Εἶναι ἀληθές ὅτι ἠγνῶει τὰς δύο ταύτας ἐπιβαρυντικὰς περιπτώσεις: — ὅτι ἡ Ἀγγελίνα ἦτο θυγάτηρ καὶ οὐχὶ ἀνεψιὰ τῆς Βάλδας· — καὶ ὅτι ἡ Βάλδα εἶχεν εἰς τὴν ἐξουσίαν αὐτῆς τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ πρὸς τὴν Λουκίαν ἔρωτός του. Ἄλλ' ἠσθάνετο ἐκυτόν, ἐν τινι μὲ-

τρῶν, ἐνδεδυναμωμένον κατὰ τοῦ μίσους τῆς τρομερᾶς ἐκείνης γυναικὸς διὰ τῆς φιλίας τοῦ ἀκάκου τούτου παιδίου.

Τώρα εἶχε, πρὸς ὑπεράσπισιν τῆς Λουκίας, ἀνάγκη ὄπλων κατὰ τοῦ Μοζιρόν. Πόθεν νὰ προμηθευθῆ αὐτά;

ΙΖ

Οἱ ἐπίκουροι. — Ἡ γυνή.

Κατὰ τὴν τοῦ κ. Μαρουσσέ, συμβούλου τῆς ἐπικρατείας, ἀσθένειαν, ἥτις ὑπῆρξε μακρὰ καὶ βαρεῖα, ὁ Ροβέρτος τρίς ἐκλήθη εἰς ἰατροσυμβούλιον μετὰ δύο συναδέλφων αὐτῶν, ὑπὸ τοῦ ἰατροῦ τῆς οἰκίας, τοῦ διδάκτορος Δουραντέλ. Ἔσχε δὲ τὴν εὐκαιρίαν κατὰ τὰς ἐπισκέψεις ταύτας νὰ ἴδῃ τὴν κυρίαν Μαρουσσέ. Ἐκαλεῖτο πλειστάκις ὅπως μεταβαίῃ παρ' αὐτῆ ἔπειτα διὰ προσκλητηρίων εἰς τὰς ἐσπερίδας τῆς. Ἀλλὰ δὲν εἶχεν, ἔνεκεν τῶν ἀσχολιῶν αὐτοῦ, τὸν κατάλληλον καιρὸν νὰ φοιτᾷ εἰς ἐπισκέψεις τοῦ ἐπισήμου κόσμου· οὐδέποτε λοιπὸν ἐπεσκέφθη τὴν κυρίαν Μαρουσσέ· περιωρίζετο νὰ πέμπῃ πρὸς αὐτὴν τὸ ἐπισκεπτήριόν του, καὶ αἱ σχέσεις αὐτῶν ἀπέληγον ἐνταῦθα.

Ἄν ἐν τοσοῦτῳ ἡ κοινὴ γνώμη ἔλεγε ἀλήθειαν — καὶ τοῦτο ἦτο πιθανόν, — ἂν ὁ μαρκήσιος Δὲ Μοζιρόν ἐγένετο ἐραστής τῆς κυρίας Μαρουσσέ, θὰ ὑπῆρχε παρ' αὐτῆ διὰ τὸν Ροβέρτον πολῦτιμον στήριγμα. Ἀλλὰ πῶς νὰ μεταστραφῆ πρὸς τὴν κυρίαν Μαρουσσέ;

Τὴν πρῶταν τῆς ἐπαύριον, λίαν ἐνωρίς, ὁ Ροβέρτος, ἐνθαρρυνθεὶς διὰ τὴν Λουκίαν ὑπὸ τινος σημειώσεως τοῦ Λουκιανοῦ, λέγοντος αὐτῶν ὅτι ἡ ἀδελφὴ του διήλθεν ἀρκετὰ καλὴν νύκτα, διηυθύνθη πρὸς τὸν διδάκτορα Δουραντέλ, ὅστις ἦτο σύντροφος αὐτοῦ καὶ ἐν ταῖς σπουδαῖς καὶ ἐν τῷ νοσοκομείῳ ὅτε ἦσαν ἐσωτερικοὶ ἰατροί, καὶ ὅστις διέμενε φίλος του.

Ὁ διδάκτωρ Δουραντέλ, πρεσβύτερος τοῦ Ροβέρτου κατὰ τρία ἢ τέσσαρα ἔτη, ἔτρεφε διὰ τὸν ἔξοχον καὶ σοφὸν συναδέλφον του μέγαν θαυμασμόν, καὶ οὐδένα φθόνον, ὧν καὶ αὐτὸς ἰατρὸς ἐκ τῶν μάλλον διακεκριμένων. Ἐνυμφεῖθη ἀπὸ δέκα ἐτῶν νέαν καὶ θελκτικὴν γυναῖκα, τὴν ὁποίαν ἠγάπα καὶ ἐκ τῆς ὁποίας ἐγέννησεν υἱόν. Ἦτο λοιπὸν ὁ εὐτυχέστερος τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὁ Ροβέρτος ἐξεπλάγη εὐρῶν αὐτὸν σκεπτόμενον καὶ μελαγχολικόν.

— Φίλε μου, τῷ εἶπεν ὁ Δουραντέλ, μὲ βλέπεις, εἶνε ἀληθές, λίαν ἀνήσυχον περὶ τῆς υἱείας τῆς συζύγου μου. Δὲν ἀνέλαθεν ἀκόμη, καὶ ἀπὸ τριῶν μηνῶν δὲν τὴν εἶδον πλέον. Ἄν ἀπολέσω αὐτὴν, βλέπεις, ἀπωλέσθην καὶ ἐγώ! Εὐχαριστοῦμαι ὅτι σὲ βλέπω, διότι θὰ ἠρχόμην ἐγὼ ὅπως σὲ παρακαλέσω νὰ ἔλθῃς. Νομίζω ὅτι τὰ ὕδατα τοῦ Wildbad θὰ ὠφελήσωσι τὴν προσφιλεῖ ἀσθενῆ μου, ἀλλ' ἤθελον νὰ ἀκούσω τὴν γνώμην σου. Ἐλθε λοιπὸν εὐθὺς νὰ τὴν ἴδῃς. Ἠγέρθη, καὶ θὰ ἐρωτήσω αὐτὴν ἂν θέλῃ νὰ σὲ ὑποδεχθῆ. Ἡ ἐπίσκεψίς σου τοιοῦτοτρόπως δὲν θὰ εἶναι προμελετημένη, καὶ τοῦτο εἶνε καλλίτερον.

Ὁ Ροβέρτος εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωματίον τῆς κυρίας Δουραντέλ· εὗρεν αὐτὴν ἐξησθενημένην, τῷ ὄντι, ἀλλ' οὐδόλως ἐνόμισεν ὅτι ἡ κατάστασις αὐτῆς ἦτο τοσοῦτον βαρεῖα, καὶ ὅτι οἱ φόβοι τοῦ ἰατροῦ ἦσαν σφόδρα ὑπερβολικοὶ, προελθόντες ἐκ τῆς συζυγικῆς στοργῆς. Ἀρμολία διαμονὴ εἰς τὰ ὕδατα τοῦ Wildbad ἐφαίνετο αὐτῶν, ὡς καὶ τῷ φίλῳ του, λυσitelῆς καὶ ἀποτελεσματικὴ, καὶ συνέστησεν αὐτῷ ταύτην θερμῶς.

Ἡ πεποίθησίς του ἐνεθάρρυνε τὴν ἀσθενῆ, ἥτις περιέπαιξε μετ' αὐτοῦ τοὺς φόβους τοῦ συζύγου τῆς· καί, ὅτε μετὰ τοῦ Ροβέρτου εἰσῆλθον εἰς τὸ γραφεῖόν του, καθησύχασεν αὐτὸν ὅσον τὸ ἐπ' αὐτῶν, καὶ τῷ ἀπέδειξεν ὅτι

διὰ τῶν περιποιήσεων ἡ σύζυγός του θὰ ἀνακτήσῃται ταχέως καὶ ἐντελῶς τὴν υἱείαν.

— Ἄ! πόσον μὲ εὐεργετεῖς! καὶ πόσον σοὶ εὐγνωμονῶ! εἶπεν ὁ Δουραντέλ. Ἀλλὰ δὲν εἶνε αὐτὸ μόνον· ἔχω καὶ ἄλλην χάριν νὰ σοὶ ζητήσω.

— Ποίαν; Εἶμαι εἰς τὰς διαταγὰς σου, τὸ ἤξεύρεις.

— Θὰ γείνη, ἐννοεῖς, ἀνάγκη νὰ συνοδεύσῃτε τὴν συζυγὸν μου εἰς Wildbad...

— ὦ! εἶνε ἀνάγκη; ἠρώτησεν ὁ Ροβέρτος ὑπομειδιῶν.

— Ἄν ἦνε ἀνάγκη! ἀνέκραξεν ὁ Δουραντέλ. Ἠξεύρεις πόσον ἀγαπῶ τὴν σύζυγόν μου· ἀλλὰ σοὶ γνωστοποιῶ, φίλτατε, ὅτι καὶ αὐτὴ μοὶ ἀνταποδίδει τὴν ἀγάπην μου. Οὐδέποτε θὰ ἔστειργε νὰ μείνῃ χωρισμένη ἀπ' ἐμοῦ πολλὰς ἐβδομάδας, καὶ ἐγὼ δὲ δὲν τὸ ἐπιθυμῶ ὀλιγώτερον αὐτῆς. Ἀναχωροῦμεν ὁμοῦ μετὰ τοῦ βρέφους. Θὰ ἦμαι ἐκεῖ ὅπως ἐπαγρυπνῶ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν λουτρῶν· καὶ μετὰ τὸ πέρασ αὐτῶν, θὰ τὴν ὀδηγήσω νὰ ἀναπαυθῆ εἰς τὴν Ἐλβετίαν.

— Ἐ, καλὰ! καὶ οἱ ἀσθενεῖς σου; Τοὺς ἐγκαταλείπεις;

— Τοὺς ἐγκαταλείπω δι' ἓνα ἢ δύο μῆνας· ἀλλὰ, καὶ πάλιν, θὰ τοὺς ἐγκαταλίπω διὰ παντός ἂν δὲν σωθῆ, πρὸ πάντων, ἢ ἀσθενῆς μου δι' ἐμέ, τῆς ὁποίας ἡ ζωὴ, τὸ ἐπαναλαμβάνω, εἶνε ἡ ζωὴ μου.

— Τύχῃ ἀγαθῆ! Ἐν τούτοις ἡ πελατεία σου...

— Αὐτὴ εἶνε ἀκριβῶς ἡ χάρις, τὴν ὁποίαν εἶχον νὰ σοὶ ζητήσω... ὦ! μὴ τρομάξεις! ἤξεύρω ὅτι μόλις ἐπαρκεῖς εἰς τοὺς ἀσθενεῖς σου· ὅσον διὰ τοῦτο, σκέπτομαι νὰ ἀπευθυνθῶ πρὸς τὸν φίλον ἡμῶν Ζαντύ, διὰ νὰ μὲ ἀντικαταστήσῃ κατὰ τὴν ἀπουσίαν μου. Ἄλλ' ἤθελον νὰ ἐμπιστευθῶ εἰς σέ, δύο ἢ τρεῖς βαρεῖας περιπτώσεις, καὶ τρεῖς ἢ τέσσαρας σπουδαίους πελάτας. Δὲν δύνασαι νὰ τὸ ἀρνηθῆς.

— Καὶ δὲν τὸ ἀρνοῦμαι, εἶπεν ὁ Ροβέρτος. — Ἀλλὰ, εἰπέ μοι, ἔχεις ἀκόμη μεταξὺ τῶν πελατῶν σου τὴν κυρίαν Μαρουσσέ;

— Μάλιστα.

— Διὰ τοῦτο ἤλθον νὰ σοὶ ὁμιλήσω. Τὴν εἶδον ἄλλοτε, ὅτε μὲ ἐκάλεσας εἰς τὸ ἰατροσυμβούλιον διὰ τὸν σύζυγόν της· ἀλλ' ἔκτοτε δὲν ὑπῆγα πρὸς αὐτὴν, καὶ ἐν τοσοῦτῳ ἔχω ἀνάγκη νὰ ἀνανεώσω τὰς σχέσεις μετ' αὐτῆς. — Ἀλλὰ, προσέθηκεν ὁ Ροβέρτος γελῶν, δὲν ἔχω τὴν τύχην νὰ ἦνε ἀσθενῆς τὴν ὥραν αὐτὴν!...

— Δὲν εἶνε ἀσθενῆς, ὄχι, ἀπήντησεν ὁ Δουραντέλ, καὶ ἐν τούτοις δὲν παρέρχεται ἐβδομάς, καθ' ἣν νὰ μὴ μὲ προσκαλέσῃ, καὶ μὲ παρακαλεῖ πάντοτε νὰ πηγαίνω, καὶ ἂν ἀκόμη δὲν προσκαλῶμαι.

— Ἀληθῶς! Τί ἔχει λοιπὸν;

— Ἄ! φίλε μου, σὺ, ὅστις εἶσαι μέγας ἰατρός, διότι εἶσαι μέγας φιλόσοφος, θὰ δυνήθῃς νὰ παρατηρήσῃς ἐκεῖ, εἰς παραδόξον καὶ καταπληξιν προξενούσαν παθολογικὴν περίπτωσιν, μέχρι τίνος ἐπιδρᾷ ἡ ἠθικὴ ἐπὶ τῆς φυσικῆς, καὶ πῶς τεταραγμένη καὶ ὑποφέρουσα ψυχὴ δύναται νὰ ταράξῃ καὶ ὑποσκάψῃ τὸ σῶμα.

— Ἀλλ' ἡ κυρία Μαρουσσέ ἴσως δὲν θὰ ἔχῃ εἰς ἐμέ τὴν αὐτὴν ἐμπιστοσύνην, καὶ δὲν θέλω νὰ τὴν ἐρωτήσω τίποτε, τὸ ὅποτον δὲν δύνασαι νὰ μὲ εἴπῃς.

— Καὶ ἐγώ, εἶπεν ὁ Δουραντέλ, δὲν ἔχω τίποτε νὰ σὲ εἴπω περὶ αὐτῆς, ἀφ' οὗ τίποτε δὲν γνωρίζω· διότι τοῦτο μόνον ἤξεύρω περὶ αὐτῆς ὅ,τι ὅλος ὁ κόσμος ἤξεύρει καὶ μαντεύει. Δὲν ἠμπορῶ λοιπὸν νὰ προδώσω τὰ μυστικά, τὰ ὁποῖα δὲν μοὶ ἐνεπιστεύθη.

— Ἀλλ' ὀφείλω νὰ σοὶ ἀνακοινώσω τὰς παρατηρήσεις μου, καὶ αὐταὶ εἶνε ἀρκεταὶ νὰ κινήσωσι τὸ ἐνδιαφέρον σου ὡς ἰατροῦ, ἂν μὴ ἄλλως.

— Μὲ ἐνδιαφεροῦσιν ἄλλως, καὶ πολὺ, τὸ ὁμολογῶ, εἶπεν ὁ Ροβέρτος.

— Θὰ ἴδῃς! εἶπεν ὁ Δουραντέλ γελῶν, ὄχι ὅπως

ἐκθειάσω τοὺς πελάτας καὶ τὰς πελάτιδάς μου, ἀλλ' ἡ μορφή τῆς κυρίας Μαρουσσέ εἶνε πλέον ἢ συμπαθής, εἶνε ἑλκυστικὴ πάρα-πολύ. Εἶδες τὸν σύζυγον, — ἐν τῇ κλίνῃ του — εἶνε ἀληθής, εἶνε σφόδρα νομομαθής, ὡς λέγουσι ἐντριβῆς εἰς τὸ κυβερνητικὸν δίκαιον, τὸ πιστεῦω ἐντιμος, σπουδαῖος, φιλόπονος, τοῦτο μόνον ἦτο ἀποδεδειγμένον. Ἀλλὰ τέλος ὁ τύπος τοῦ συμβούλου τῆς Ἐπικρατείας ἦτο συγχρόνως καὶ τῆς νεανίδος τὸ ὄνειρον. Εἶναι ἀμφίβολον, δὲν εἶνε ἀληθής;

— Εἶνε ἀμφίβολον, εἶπεν ὁ Ροβέρτος.

— Λοιπόν, φίλε μου, ἡ κυρία Μαρουσσέ, ἐφ' ὅσον ἐζῆ ὁ σύζυγός της, ὑπῆρξε διαρκῶς ἀμεμπτος γυνή.

— Σκεπτικὴ, ἀλλ' ἀνεπίληπτος, τοιαύτην πάντοτε ἐγνώρισα αὐτήν. Περιποιήθη τὸν ἀσθενοῦντα σύζυγον αὐτῆς μετὰ τῆς μεγαλειτέρας φροντίδος, ὑπῆρξε διὰ τὸ τέκνον της ἡ τρυφερωτέρα καὶ ἡ μάλλον ἀφωσιωμένη μήτηρ. Διῆλθε μακρὰν τῶν Παρισίων τὸ πρῶτον ἔτος τοῦ γάμου αὐτῆς, καὶ μόλις κατὰ τὸν τελευταῖον Ὀκτώβριον ἐπανῆλθεν, ἀναγκασθεῖσα πρὸς τοῦτο διὰ τὴν ἐκπαίδευσιν τοῦ υἱοῦ της. Εἰς ὅλα αὐτὰ, ὡς βλέπεις, δὲν ὑπάρχει τίποτε τὸ ψεκτέον.

— Εἰς τὸ παρελθόν, ναί, πάντα ἔχουσι καλῶς, ἐπανελάθεν ὁ Ροβέρτος ἄς ἔλθωμεν εἰς τὸ παρόν.

— Ἀγνοῶ, ἐξηκολούθησεν ὁ Δουραντέλ, ἀν ὁ κύριος Δὲ Μοζιρόν ἐγνώριζε πρὸ πολλοῦ τὴν κυρίαν Μαρουσσέ, ἢ ἀν ἐπαρουσιάσθη μόνον μετὰ τὴν εἰς Παρισίους ἐπάνοδόν της. Καὶ αὐτός, κατὰ Νοέμβριον, ἐπανῆλθεν ἐξ Ἰταλίας μετὰ τὴν ἐνδοξον ἐν τοῖς ποντιφικοῖς ζουάβοις μεταβάσιν του. Τὸν συνήντησα εἰς τὰς ἐσπερίδας τῆς κυρίας Μαρουσσέ, ἀλλὰ χωρὶς νὰ παρατηρήσω αὐτὸν ἄλλως. Μόλις κατὰ τὸν Ἰανουάριον τοῦ ἔτους τούτου ἤρξαντο νὰ ὀμιλῶσι κρυφίως κατ' ἰδίαν. Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης ἡ κυρία Μαρουσσέ ἀποτόμως καὶ καθ' ὀλοκληρίαν μετεβλήθη. Σοὶ ἐπαναλέγω ὅτι ἔχω νὰ σέ εἶπω ὅ,τι μόνον ἠδυνήθη νὰ ἴδω ἐγὼ αὐτός, ὡς φοιτῶν εἰς τὴν οἰκίαν, προσθέτων εἰς αὐτὰ καὶ τὰ σχόλια τοῦ ἱατροῦ.

— Ὡ! γνωρίζω πόσον βαθύς παρατηρητῆς εἶσαι.

— Μὰ τὴν πίστιν μου! δὲν ὑπάρχει ἀνάγκη πολὺ βαθείας παρατηρήσεως διὰ νὰ ἐννοήσῃ τις, ὅτι εὐθύς, καὶ οὕτως εἶπεῖν, τὴν ἐπομένην ἡμέραν ἡ κυρία Μαρουσσέ δὲν ἦτο ἡ αὐτή. Ἦτο, φίλτατέ μοι, ὅλη χαρὰ καὶ ἀγαλλίασις, ὡς ἠνεφγμένον ἄνθος τοῦ ἔαρος, ὡς ἀνατολή ἡλίου. Ἦτο, ἀνευ ἀντιλογίας, ὅ,τι ὀνομάζομεν κομψὴν γυναῖκα αἰφνιδίως ἐγένετο ὠραιότατη ἦτο ἀκριβῶς ἐν τῇ πρώτῃ νεότητι αὐτῆς· εἶχεν ἤδη φθάσει τὸ τριακοστὸν πέμπτον ἔτος τῆς ἡλικίας της, καίτοι ἐφαίνετο εἰκοσι καὶ πέντε ἐτῶν. Ἦτο εὐπροσῆγορος, ἀλλὰ μετ' ὀλίγον προφυλακτικὴ καὶ ὀλίγον τι ψυχρά ἐν τῷ ἄμα ἔλαμψε κατὰ τὸ πνεῦμα, τὴν εὐγλωττίαν, τὴν χάριν καὶ τὴν θαλερότητα τῶν θεληγῆτρων. Ἀ! σοὶ ἀποκρίνομαι ὅτι ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης δὲν ἦτο πλέον ἀσθενής. Εἶπον κατ' ἑμαυτόν: Ἰδοὺ γυνή, ἣτις ἀγαπᾷ διὰ πρώτην φοράν, καὶ ἰδοὺ γυνή εὐτυχής!

— Καὶ ὁ κ. Δὲ Μοζιρόν; ἠρώτησεν ὁ Ροβέρτος.

— Ὁ κ. Δὲ Μοζιρόν, αὐτὸς ἤρχετο σπανιώτερον εἰς τὰς συναναστροφὰς καὶ τὰς ἐσπερίδας σπανίως τὸν ἐβλεπέ τις. Ἀλλὰ τοῦτο ἦτο μόνον τὸν φαινομενικὸν σύμπτωμα. Ἀλλ' ἤρχετο ἐκ τῆς κυρίας Μαρουσσέ μόνον ὡς ἀρχαῖος συνάρχων τοῦ συζύγου της, ὡς σύντροφος τῶν ἀξιωματῶν καὶ ὡς σοβαρὸς ἄνθρωπος· καὶ ἐπειδὴ ἐγὼ ἤμην ὁ νεώτερος τῶν φίλων του καὶ δὲν ἤμην ὑποπτος, αἱ προμνηθεῖσαι συνομιλίαι ἐξηκολούθησαν ὠραιότερον.

— Καὶ νομίζεις ὅτι εἶχον δίκαιον;

— Ἡ κυρία Μαρουσσέ οὐδέποτε μοὶ τὸ εἶπεν, ἀλλ' εἶμαι βέβαιος περὶ τούτου.

— Ὁ Μοζιρόν οὗτος σοὶ φαίνεται ἀκατανίκητος νεκρῆς;

— Τὰ πάντα εἶνε σχετικὰ. Ἡ κυρία Μαρουσσέ εἶνε ἐπαρχιώτις, θυγάτηρ χωρικοῦ· ὁ κ. Μοζιρόν εἶνε μαρκήσιος, ἱππότης, υἱὸς ἀρχαίων προγόνων, καταγόμενος ἐκ τοῦ προαστείου τοῦ Ἀγίου Γερμανοῦ καὶ τοῦ Βατικανοῦ. Ἔσχε μονομαχίας καὶ περιπετείας. Ἐρριψεν εἰς τὴν σκοτεινὴν καὶ ἀφεγγῆ ταύτην ψυχὴν φῶς καὶ ζῶην. Ἐδειξεν εἰς τὴν πτωχὴν ταύτην καὶ ἐντιμον γυναῖκα τόσον φρενήρες πάθος καὶ μετὰ τσαύτης ὁμοιοληθείας, ὅσον ἐνέπαιζεν αὐτό, καὶ δὲν τὸ ἐνόει. Ἐθάμβωσεν, ἐμέθυσεν, ἐγοήτευσεν αὐτήν. Δὲν νομίζω, ἀλλὰ στοιχηματίζω, ὅτι οὕτω συνέβησαν τὰ πράγματα.

— Μάλιστα, κάλλιστα, ἀγαπητέ μοι συνάδελφε! εἶπεν ὁ Ροβέρτος. Καὶ πόσον καιρὸν διήρκεσεν ἡ γοητεία;

— Ἐξ ἑβδομάδας· ὄχι πλείοτερον. Περί τὰ μέσα τοῦ τελευταίου Μαρτίου, εἶδον μίαν πρῶταν νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν οἰκίαν μου μίαν ἀγαθὴν γυνή, εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς κυρίας Μαρουσσέ διατελοῦσα ἦτο, νομίζω, ἡ τροφὸς αὐτῆς, γυνὴ ἐντελὴς πρὸς αὐτήν ἀφωσιωμένη. Ἐλησμόνησα νὰ σοὶ εἶπω, ὅτι ἡ κυρία Μαρουσσέ ἀπώλεσε τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα της, καὶ ἦτο ἀνευ οἰκογενείας. Ἡ ἐντιμος Γερτρούδη, κατὰ πλεως δακρύων, ἦλθεν, ἐν ἀγνοίᾳ τῆς δεσποίνης αὐτῆς, ἣτις μάλιστα τῇ εἶχεν ἀπαγορεύσει νὰ μὲ εἰδοποιήσῃ.

•— Ἡ κυρία εἶνε πολὺ ἀσθενής! μοὶ εἶπε.

•— Καὶ τί ἔχει;

•— Δὲν ἤξεύρω· ἔλθετε ὡς διαβαίνων κατὰ τύχην.

•Φυσικῶς ἡ κυρία Μαρουσσέ δὲν ἠπατήθη.

•— Αὐτὴ ἡ Γερτρούδη εἶνε τρελλή! εἶπεν· ἔχω ἀπλούστατα, δὲν ἤξεύρω τί εἶδος νευρικῆς κρίσεως, — ὡς δούκισσα.

•Καὶ ἐπροσπάθει νὰ γελάσῃ. Ἀλλ' ἦτο κατάδηλον ὅτι ἐδέξατο σφοδρὰν ἠθικὴν προσβολήν. Ἐλαβεν ὀπίσω πάλιν τὰ τριάκοντα πέντε ἔτη της! καὶ μάλιστα καὶ κατὰ πλείοτερον. Καὶ δὲν ἔπαυσεν ἐν τούτοις νὰ ἦνε ὠραία· ὁ φαῖος κύκλος, ὅστις περιέστεφε τοὺς ὀφθαλμούς της, ἐδίδεν αὐτοῖς ἐνίοτε πλείοτερον λάμψιν, ἀλλὰ λάμψιν πυρετοῦ καὶ ὀδύνης. Ἐγένετο ἐκ νέου πάλιν ἡ κυρία Μαρουσσέ, τὴν ὁποίαν ἐγνώριζομεν πρότερον, μόνον ὀλιγώτερον ἡσυχος καὶ περισσώτερον λυπημένη.

— Τί τῆς συνέβη λοιπόν; ἠρώτησεν ὁ Ροβέρτος· ἦλθεν εἰς ρῆξιν;

— Ὅχι· δὲν ἤξευρον. Ὁ κ. Δὲ Μοζιρόν δὲν ἔλειπε νὰ ἔρχεται ἐνίοτε τὴν ἐσπέραν μεθ' ὄλων, καὶ συχνάτερον μόνον περὶ τὴν δειλὴν. Τὸ ἤξεύρω, διότι τὸ ἔμαθον ἀπὸ τὴν Γερτρούδην. Ἐν τούτοις ἡ κυρία Μαρουσσέ δὲν μὲ ἐκάλεσε κατὰ τὰς πρώτας ἐβδομάδας, μετὰ λύπης ἐβλεπον αὐτὴν νὰ τήκεται, νὰ φθείρεται, χωρὶς μάλιστα νὰ τολμῶ νὰ τῆς τὸ εἶπω. Ἀπὸ μηνὸς πάλιν εἶνε τεταραγμένη καὶ μὲ συμβουλευεταὶ ἐπὶ τῶν ἀϋπνιῶν της, αἱ ὁποῖαι νομίζει ὅτι προέρχονται ἐκ τῆς σπανίας πρὸς αὐτὴν μεταβάσεώς μου.

— Καὶ ἐπὶ τῆς δευτέρας ταύτης φάσεως, εἶπεν ὁ Ροβέρτος, ποῖαι εἶνε αἱ εἰκασίαι σου;

— Οὐδεμίαν εἰκασίαν ἔκαμον. Εἶνε μυστήριον. Τί συνέβαινε; Τί ἔρριπτε τὴν ἀτυχῆ γυναῖκα ἐκ τοῦ αἰθέρος εἰς τὴν ἀβυσσον; Δὲν ἤξεύρω τίποτε, περὶ αὐτοῦ οὐδεμίαν ἀμφιβολία. Εἶμαι εἰλικρινὴς φίλος της, καὶ βλέπω ὅτι δὲν μοὶ εἶνε ποσῶς δυσχερὲς νὰ μάθω τὰ ἀπόρρητα αὐτῆς· αὐτὴ μόνη ζητεῖ νὰ μοὶ ἀνοίξῃ τὴν καρδίαν της· περιμένει τὰς ἐρωτήσεις μου· τὰς ἐλπίζει ἴσως...

— Καὶ διὰ τί δὲν τὴν ἐρωτᾷς;

— Ὡ! φίλτατε, ἀκουσον λοιπόν, ἐγὼ εἶμαι ἱατρός της, δὲν εἶμαι πνευματικὸς της.

— Τότε, ἀφοῦ ἐνόεις ὅτι εἶχεν ἀνάγκην πνευματικοῦ, δὲν ὤφειλες νὰ τῆς προμηθεύσῃς ἕνα! — σύ, ὅστις εἶσαι ἐκ τῶν ἡμετέρων, σύ, ὁ ἐλεύθερος ἐν τῷ σκέπτεσθαι;

— Ὅχι βέβαια· ἀλλὰ τέλος ἱατρός...

— Ἰατρός δὲν δύναται νὰ ἦνε πνευματικός, ἀλλὰ δύναται, ὀφείλει ἐνίοτε, νὰ ἦνε ὁ ἐξ ἀπορρήτων τῶν ἀσθενῶν του.

— Ἐξ ἀπορρήτων εἰς τὴν ἡλικίαν μας, εἶνε ἀρκετὰ ἐπικίνδυνον!

— Νομίζεις λοιπὸν ὅτι τὸ νὰ ἦνε τις πνευματικός, εἶνε ἐπικίνδυνον; Ἴδου ἡμεῖς δύο νέοι ἰατροί· ἐγὼ ἔχω εἰς τὴν καρδίαν σπουδαῖον καὶ βαθὺ πάθος· σὺ ἔχεις σύζυγον, τὴν ὁποίαν λατρεύεις· πῶς θὰ ἤμεθα ἐπικίνδυνον; Ἐλεγες ὅτι διὰ τὴν γυναῖκα αὐτὴν ἡ ταραχὴ τῆς ψυχῆς ἦτο τὸ ταράσσον τὸ σῶμα. Λοιπὸν! δὲν ἀνήκει εἰς ἡμᾶς, δὲν εἶνε ἐπάναγκες καὶ καθήκον νὰ περιποιηθῶμεν, νὰ ἐπιδέσσωμεν τὴν πληγὴν, νὰ θεραπεύσωμεν τὴν ψυχὴν αὐτῆς;

— Ροβέρτε, ἔχεις μυριάκις δίκαιον! εἶπεν ὁ Δουραντέλ, θλίβων τὴν χεῖρα τοῦ φίλου αὐτοῦ καὶ πάντοτε ἤμην, καὶ ἀκόμη εἶμαι, τῆς γνώμης σου. Ἀλλά, — συγχώρησόν με, — δὲν σοὶ ἔλεγον τὴν ἀλήθειαν. Δὲν εἶμαι τόσο ἡλίθιος· θὰ ἔδιδον τὴν ζωὴν μου ὑπὲρ τῆς συζύγου ἢ ὑπὲρ τοῦ τέκνου μου· θὰ ἐθυσίαζον τὴν ζωὴν μου ὑπὲρ τῆς πατρίδος μου καὶ τῆς ἐπιστήμης· οὐδέποτε μὲ εἶδες προσκόπτοντα ἀπέναντι τῶν κολλητικῶν ἀσθενειῶν καὶ τῶν ἐπιδημιῶν... Ἀλλά, μὰ τὸν Θεόν! ἐν τῇ παρουσίᾳ περιστάσει, ὑπάρχει ὁ Μοζιρόν, φίλτατέ μοι! καὶ σὲ βεβαίω ὅτι ὁ σύζυγος καὶ πατὴρ οὐδόλως προτίθεται νὰ περιπλακῆ μετὰ τοῦ θηρίου τούτου.

— Ὅσον δι' ἐμέ, σοὶ ζητῶ συγγνώμην, φίλε μου, καὶ σὲ λέγω· ἔχεις δίκαιον, ἐπανάλαβεν ὁ Ροβέρτος ἀνεγερθεῖς. Καὶ τότε προσθέτω· Ἐπιθυμῶ, δι' ὁποιοῦδήποτε μέσου, νὰ μὲ παρουσιάσῃς εἰς τὴν κυρίαν Μαρουσσέ.

— Οἰανδῆποτε ὦραν θέλης. Τὴν πρώτην αὐτὴν;

— Μάλιστα, τὴν πρώτην αὐτὴν.

Λοιπὸν ὁ Ροβέρτος, μετὰ τὴν περὰ τωσιν τῶν ἐπισκέψεων αὐτοῦ, ἦλθε μετὰ τῆς ἀμάξης του νὰ λάβῃ τὸν Δουραντέλ κατὰ τὴν ἑνδεκάτην ὦραν, καὶ διηυθύνθησαν ὁμοῦ εἰς τῆς κυρίας Μαρουσσέ, ἣτις κατῴκει ἐν τῇ συνοικίᾳ Βολταίρου.

— Ἀλλὰ δὲν θὰ τὴν ἀνησυχῆσωμεν, ἐπειδὴ εἶνε τόσο ἑνωρίς; ἠρώτησεν ὁ Ροβέρτος.

— Ὅχι, αὐτὴν τὴν ὦραν μοὶ ὑπέδειξεν ἡ ἴδια, εἶπεν ὁ Δουραντέλ. Ὑποθέτω ὅτι ὁ κ. Δὲ Μοζιρόν, ὅστις κατακλίνεται βραδέως καὶ ἐγειρεται βραδέως, οὐδέποτε ἔρχεται πρὸ τῆς δειλῆς· καὶ ἡ κυρία Μαρουσσέ δὲν τῇ μέλει ἀναμφιβόλως, ἂν τὴν συναντῶ μετ' αὐτοῦ, ὅστις καὶ πληροφορεῖται τὰ περὶ τῶν ἐπισκέψεών μου.

— Καὶ τὰ ἐκοινοποίησας εἰς αὐτόν;

— Ὁ! ὄχι! ὄχι ρητῶς, τοῦλάχιστον διὰ τὸν Μοζιρόν. Αὐτὴ μόνον μοὶ εἶπεν· Ἀγαπητὴ διδάκτωρ, εἰς κανένα ἐκ τῶν φίλων σας νὰ μὴ εἴπητε, σας παρακαλῶ, περὶ τῶν ἰατρικῶν γνωμοδοτήσεων, τὰς ὁποίας μοὶ δίδετε· φαίνομαι ἰσχυρὰ πρὸς ὅσους δὲν μὲ γνωρίζουσι καλῶς.

— Αὐτὸ εἶνε ἀξιοσημείωτον! παρετήρησεν ὁ Ροβέρτος.

Κατὰ τὴν ἑνδεκάτην ὦραν οἱ δύο ἰατροὶ εἰσῆλθον παρὰ τῇ κυρίᾳ Μαρουσσέ, ἣτις κατεγίνετο ἐν τῷ δευτέρῳ πατώματι, τῷ ἐπὶ τῆς προκουμαίας, ὠραίῳ διαμερίσματι, ἔχοντι πρὸ αὐτοῦ τὴν μεγαλοπρεπῆ τοῦ Λούβρου καὶ τοῦ Σηκουάνα θέαν.

Ἡ κυρία Μαρουσσέ, εἰδοποιηθεῖσα ὅτι ὁ διδάκτωρ Ροβέρτος ἦτο μετὰ τοῦ διδάκτορος Δουραντέλ, δὲν ὑπέδεξατο αὐτούς ἐν τῷ δωματίῳ αὐτῆς, ἀλλὰ παρεκάλεσε νὰ ἀναμεινῶσιν αὐτὴν ἐν τῇ αἰθούσῃ.

Ἡ αἰθουσα αὕτη, ἐν ἣ ἔλαμπεν ἡ πολυτέλεια τῆς ὑψηλόφρονος ἐπαρχιώτιδος, δὲν εἶχε τι ἀποδεικνύον τὴν καλλιτεχνίαν καὶ καλαισθησίαν· ἐπιπλα κεχρυσωμένα πεποικιλμένα δι' ἐρυθρῶν δαμασκηνουργημάτων· τάπητες, παραπετάσματα τῶν παραθύρων καὶ τῶν θυρῶν ἐκ τῆς Ὀθουσσόν· μεγάλα κάτοπτρα λοξῶς κείμενα, ἐπιπλοσκευὴ θερμαντήρος τῆς Δενιέρης· ἐπὶ τῶν τοίχων, αἰ

ῥθρῆσαι εἰκόνες τοῦ κυρίου καὶ τῆς κυρίας Μαρουσσέ, μετρίαι τέχνης, καίπερ νεωτάτης.

Μετὰ τινὰς στιγμᾶς, εἰσῆλθεν ἡ κυρία Μαρουσσέ ἐνδεδυμένη ἀφελῶς μετὰ πρωϊνῆς καλαισθησίας.

Ἡ Ὀκταβία Μαρουσσέ, τὴν ὁποίαν ὁ Ροβέρτος μόλις δις ἢ τρίς εἶχεν ἰδεῖ, τῷ ἐφάνη ὅτι ἦτο καλλιτέρα ἢ ὅσον ἐνεθυμεῖτο. Ἦτο βεβαίως ἰσχνὴ καὶ καταβεβλημένη· ἀλλὰ τὰ κανονικὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ προσώπου τῆς, ἄτινα δὲν εἶχον ἄλλοτε πολὺ τὸ ἐκφραστικόν, ἦσαν νῦν ἐνεψυχωμένα, ἢ μᾶλλον εἶπεῖν, πεφλεγμένα ὑπὸ μεγάλης φλογός. Ἦτο γυνὴ μελαγχροινὴ, ἀρκετὰ ὑψηλὴ, εὐσταλής, εὐσωμος, κρινοδάκτυλος· εἶχε τὴν ἐν τοῖς τρόποις ἀξιοπρέπειαν καὶ ἂν μὴ τὴν ἐν τῇ χάριτι, ἀναντιρρήτως τὴν ἐν τῇ κομψότητι.

Ἐθλίψε τὴν χεῖρα τοῦ Δουραντέλ, καὶ ἐχαιρέτισε τὸν Ροβέρτον διὰ τοῦ ὀνόματός του, μακαρίζουσα ἑαυτὴν, διότι τὸν ἐπανεῖδε, καὶ ἀναμιμνησκομένη μετὰ συγκινήσεως τὰς καλὰς γνώμας, ἃς ἔδωκε διὰ τὸν σύζυγόν τῆς.

Ἠρώτησε μετὰ προθυμίας τὰ περὶ τῆς ὑγείας τῆς φίλης τῆς, τῆς κυρίας Δουραντέλ. Ἡ ἐρώτησις αὕτη ἔδωκε τὴν εὐκαιρίαν τῷ Δουραντέλ νὰ ἀναγγεῖλῃ αὐτῇ ὅτι ἀπεφασίσθη νὰ ὀδηγήσῃ τὴν σύζυγόν του εἰς τὰ λουτρά τοῦ Wildbad, καὶ ὅτι προτίθετο νὰ ἀναχωρήσῃ ἐντὸς δύο ἢ τριῶν ἡμερῶν.

— Δὲν σας ἀφίνω, εὐτυχῶς, πολὺ ἀσθενῆ! ἐπανάλαβε μειδιῶν· ἀλλ' ἂν, κατὰ τὴν ἀπουσίαν μου, συμβῇ ἀνάγκη, ἐσκέφθη νὰ δεχθῆτε τὰς περιποιήσεις τοῦ φίλου καὶ ἐνδόξου συναδέλφου, τοῦ διδάκτορος Ροβέρτου, τὸν ὁποῖον ἐκτιμᾶτε ἐξόχως, τὸ γνωρίζω, καὶ τὸν ὁποῖον γνωρίζετε τότε.

Ἡ κυρία Μαρουσσέ ἀντέστη καθ' ἑαυτὴν κατὰ τῆς εἰδήσεως τῆς ἀναχωρήσεως τοῦ Δουραντέλ; Ἐν πάσῃ περιπτώσει, οὐδὲν διέφυγεν αὐτὴν γνωστοποιεῖν τοῦτο· ἐπεδοκίμασε τὴν ἀπόφασιν τοῦ Δουραντέλ, καὶ ἐπιχαρίτως κλίνουσα ἠὲ χαρίστησεν ἐκ προκαταβολῆς τὸν Ροβέρτον, διότι ἀνέλαβε τὸ βᾶρος νὰ συμβουλεύῃ τὸσοῦτον ἀσῆμαντον ἀσθενῆ, «ἀσθενῆ ἴσως κατὰ φαντασίαν», εἶπεν.

— Δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ προσθέσω, ἐπανάλαβεν ὁ Δουραντέλ, ὅτι δύνασθε νὰ ἔχετε εἰς τὸν διδάκτορα Ροβέρτον τὴν αὐτὴν ἀπόλυτον ἐμπιστοσύνην, τὴν ὁποίαν εὐμένως καὶ εἰς ἐμὲ εἴχετε.

— Τὸ πιστεύω, εἶμαι περὶ τούτου βεβαία, ἀπήντησε βραδείᾳ φωνῇ ἡ κυρία Μαρουσσέ, προσηλοῦσα ἐπὶ τοῦ Ροβέρτου τοὺς ὀφθαλμούς τῆς ἐρωτηματικῶς.

Εἰς τὴν ἀφῶνον ταύτην ἐρώτησιν ἡ ἀρρενωπὴ μορφή καὶ τὸ σταθερὸν καὶ ἐλεύθερον τοῦ Ροβέρτου βλέμμα ἀπήντησαν ἐπίσης ἀφῶνως. Εἶπομεν ἤδη ὅτι ἦτο ἀδύνατον νὰ ἴδῃ τις τὸν Ροβέρτον καὶ νὰ μὴ αἰσθανθῇ ἑαυτὸν πάραυτα φερόμενον πρὸς αὐτόν, ὡς πρὸς ὃν τι γλυκὺ καὶ συγχρόνως ἰσχυρόν, ἐφ' οὗ ἦτο λυσιτελεῖς τὸ νὰ ἐπιστηριχθῆ τις. Ὅπως μεταχειρισθῶμεν τοὺς χρωματισμούς τῆς γλώσσης τοῦ κόσμου, ἂν ὁ Δουραντέλ ἦτο «ἀνὴρ διακεκριμένος», πάντα ἐμαρτύρουν κατὰ τὴν πρώτην θέαν ἐν τῷ Ροβέρτῳ ἄνδρα ὑπέροχον.

Ὁ Ροβέρτος ἐπανάλαβε δι' ἀπλουστάτου τόνου:

— Κυρία, γνωρίζω ὑμᾶς, ἐξ ὅσων μοὶ εἶπεν ὁ φίλος συνάδελφός μου· σας παρακαλῶ νὰ μὲ θεωρήσητε ὡς φίλον σας.

Ἐκείνη ἀπήντησε μετὰ τῆς αὐτῆς ἀπλότητος:

— Εὐχαριστῶ!

Καὶ ἔτεινεν αὐτῷ τὴν δεξιάν.

— Τώρα τὸν λόγον ἔχουσιν οἱ ἰατροί, ἐπανάλαβε χαρῆντως ὁ Δουραντέλ. Τὴν τελευταίαν φοράν, ὅτε σας εἶδον, ἀγαπητὴ κυρία, μὴ ἔχων νὰ δώσω φάρμακα, ἀνενέωσα τὴν παραγγελίαν, τὴν ὁποίαν εἶχον ἤδη κάμει πρότερον, καὶ τὴν ὁποίαν παρεδέχθητε, πρῶτον, νομίζω. — Συνεβού-

λευσα εἰς τὴν κυρίαν, εἶπε στρεφόμενος πρὸς τὸν Ροβέρτον ἀλλαγὴν κλίματος, μετατόπισιν, ταξειδίον· δὲν ἔχω δίκαιον ;

— Καθ' ὀλοκληρίαν, εἶπεν ὁ Ροβέρτος, ἐξετάζων προσεκτικῶς τὴν Ὀκταβίαν.

— Μάλιστα, ἡ ἰδέα αὕτη κατὰ πρῶτον μοι ἤρρεσεν, ἐπανάλαβε· καὶ μάλιστα εἶχον σχεδὸν καταστρώσει τὸ δρομολόγιόν μου· θὰ ἐπισκεπτόμην τὴν Ὀλλανδίαν, καὶ διὰ τοῦ Ρήνου θὰ κατέβαινον εἰς τὴν Ἑλβετίαν, καὶ ἐκ τῆς Ἑλβετίας εἰς τὴν Ἰταλίαν, ἔνθα θὰ διηρχόμην τὸ ἔαρ.

— Ἄριστα ! εἶπεν ὁ Ροβέρτος· λοιπόν ;

— Λοιπόν, ἀπέβη ἀδύνατον.

— Διὰ τί, καὶ ἀπὸ πότε ; ἠρώτησεν ὁ Δουραντέλ.

— Ἄλλ' ἀπὸ τινων ἡμερῶν, ἐπανάλαβεν ἡ Ὀκταβία μετὰ τινος ἀνυπομονησίας, σὰς τὸ εἶπον ἤδη κατὰ τὴν τελευταίαν ἐπίσκεψίν σας, διδάκτωρ. Εἶνε πολὺ δύσκολον εἰς γυναίκα νὰ ταξειδεύσῃ μόνη μεθ' ἑνὸς παιδίου, καὶ ἡ Γερτρούδη δὲν εἶνε ἱκανὸν προφυλακτικὸν ὄπλον.

« Ἀπὸ τινων ἡμερῶν !... » Ὁ Ροβέρτος διελογίσθη ὅτι ὁ Μοζιρόν συγκατετέθη πρὸς ὄραν νὰ συνοδεύσῃ τὴν κυρίαν Μαρουσσὴ εἰς τὸ ταξειδίον τοῦτο· ἀλλ' ὅτι « ἀπὸ τινων ἡμερῶν » τὰ νέα σχέδια αὐτοῦ ἀνέτρεψαν ὀλοτελῶς τὸ σχέδιον ἐκεῖνο, καὶ ἦτο ἀνάγκη τότε νὰ ἐπιμείνῃ εἰς τὴν μὴ ἐγκαταλείψιν τῶν Παρισίων.

— Ἄν ἦσθε ἠναγκασμένη νὰ παραιτήσητε τὸ ταξειδίον τοῦτο, εἶπεν, ὀφείλετε τοῦλάχιστον νὰ διέλθητε τὸ τέλος τοῦ ἔαρος ἐν τῇ ἐξοχῇ πέριξ τῶν Παρισίων.

— Μάλιστα—πιθανόν,— ἀπήντησε μελαγχολικῶς. Ἄν ἦνε πολὺ πλησίον, εἰς ἡμισείας ὥρας ἀπὸ τῶν Παρισίων ἀπόστασιν, περίπου κατὰ τὸν Saint-Cloud ἢ κατὰ τὴν Ville d'Avray, πιθανόν νὰ κατορθωθῇ. Θὰ σοὶ τὸ εἶπω προσεχῶς.

— Ἐπιφυλάσσειται, εἶπε καθ' ἑαυτὸν ὁ Ροβέρτος, νὰ συμβουλευθῇ τὸν Μοζιρόν.

Ὁ Ροβέρτος καὶ ὁ Δουραντέλ ἠγέρθησαν, λέγοντες ὅτι ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν τὴν φορὰν ταύτην ἦτο μᾶλλον παρουσίας ἢ ἰατρικὴ σύσκεψις.

Ἡ Ὀκταβία ὑπέσχετο νὰ μεταβῇ ὅπως ἀποχαιρετήσῃ τὴν κυρίαν Δουραντέλ.

Προέπεμψε τοὺς δύο φίλους, καὶ ἐπὶ τοῦ οὐδοῦ τῆς θύρας, τείνουσα πρὸς τὸν Ροβέρτον τὴν χεῖραν, ἐπανάλαβε μετ' ἐμφαντικοῦ τόνου :

— Ναί, ἔχω ἐμπιστοσύνην !...

— Λοιπόν ; ἠρώτησε τὸν Ροβέρτον ὁ Δουραντέλ, τί λέγεις διὰ τὴν ἀσθενή μου ;

— Φίλε μου, λέγω : Βασανισμένη ψυχὴ.

— Ἡξέυρεις, Ροβέρτε, φρονῶ ὅτι σὺ θὰ ἀποθῆς εἰς αὐτὴν ἐπωφελέστερος ἐμοῦ.

— Φρονῶ, ἐπανάλαβεν ὁ Ροβέρτος, ὅτι αὐτὴ καὶ ἐγὼ θὰ ἀποβῶμεν ἐπωφελεῖς πρὸς ἀλλήλους.

III

Λόγοι κεκαλυμμένοι.

Τὴν αὐτὴν ἡμέραν, ἡ Λουκία, ἦτις, ἐξηνητημένη ἐκ τοῦ καμάτου, εὔρε κατὰ τὴν νύκτα ὀλίγον ὕπνον καὶ ἀνάπαυσιν, ἠθέλησεν ἐπιμόνως νὰ ἐγερθῇ καὶ μάλιστα νὰ καταβῇ ὅπως γευματίσῃ. Ἡ ἠθικὴ ἐνεργητικότης αὐτῆς ὑπέρισχυσε καὶ ἐπέμεινε νὰ ἀποδείξῃ εἰς τὸν πατέρα της ὅτι δὲν ἠττήθη.

Ὁ κ. Δὲ Σερζύ, τὸ ἐπ' αὐτῷ, δὲν ἐφάνη, οὔτε ἐκπληττόμενος οὔτε ἀντιφερόμενος. Ἠσπίασθη αὐτὴν, κατὰ τὴν συνήθειάν του, εἰς τὸ μέτωπον.

— Εἶσαι καλλίτερα, ὡς βλέπω, ἀγαπητόν μου τέκνον ! τῇ εἶπεν.

— Εὐχαριστῶ, πάτερ μου, δὲν ἦτο τίποτε, καὶ εἶμαι καλά, ἐπανάλαβεν.

Μόλις ἠγέρθησαν ἀπὸ τῆς τραπέζης καὶ ὁ ὑπρέτης ἀνήγγειλε τὸν κ. Δὲ Μοζιρόν.

— Συγχωρήσατέ με, εἶπεν· εὐρισκόμεθα εἰς τὰς τελευταίας συνεδριάσεις τῆς βουλευτικῆς περιόδου καὶ εἶμαι ἠναγκασμένος νὰ παρευρεθῶ εἰς τὸ νομοθετικὸν σῶμα. Ἄλλὰ δύνασθε ὑμεῖς νὰ ἐξακολουθήσητε...

— Ἄν ἡ κυρία Δὲ Σερζύ ἔχῃ τὴν καλοσύνην νὰ μοὶ ἐπιτρέψῃ νὰ τῇ προσφέρω τὰς περιποιήσεις μου... εἶπεν ὁ Μοζιρόν.

Ὅτε ἔμειναν μόνοι ἀπέναντι ἀλλήλων, οἱ δύο ἑταῖροι, προσέβλεψαν ἀλλήλους χωρὶς λέξιν νὰ ἀνταλλάξωσιν.

Ἐἴπομεν οἱ δύο ἑταῖροι. Οὐδὲν μεταξὺ αὐτῶν θετικῶς ἦτο συμπεφωνημένον, εἰρημένον καὶ κατὰ τύπους συντεταγμένον· ἤξευρον ἐν τούτοις ὅτι θαυμασιῶς πρὸς ἀλλήλους ἦσαν σύμφωνοι καὶ εἶχον συνομολογήσει συνθήκην συμμαχίας καὶ ἐπιμαχίας, ἦτις, ἐπειδὴ ἦτο σιωπηλὴ, δὲν ἦτο διόλου ὀλιγώτερον ἔγκυρος καὶ στερεά, οὔσα ἰδρυμένη ἐπὶ τοῦ ἀμοιβαίου αὐτῶν συμφέροντος.

Πλεῖστα ὅσα μέρη ἔμενον σκοτεινὰ καὶ ἀμφίβολα πρὸς αὐτοὺς τοὺς ἰδίους ἐπὶ τῶν τρόπων καὶ τῶν μέσων, ἐπὶ τῶν αἰτίων καὶ τῶν κινήσεων.

Ὁ Μοζιρόν δὲν ἤξευρε διὰ τί ἡ Βάλδα ἤθελε νὰ συζεύξῃ μετ' αὐτοῦ τὴν Λουκίαν· ἡ Βάλδα διηρεύνα κατ' ἰδίαν πῶς ὁ Μοζιρόν θὰ ἀνερχοῦτο, ὅπως ἐπιτύχῃ νὰ νυμφευθῇ αὐτήν. Ἄλλ' ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀμφότεροι κατ' ἐπιφάνειαν ἔβαινον πρὸς τὸ αὐτὸ τέρμα, καὶ ὤφειλον νὰ συνεννοηθῶσιν ὅπως βαδίσωσι πρὸς αὐτό.

Μόνον, ἦσαν ἀνθρώποι τοῦ κόσμου, — καὶ τοῦ μονομεροῦς ἐκλεκτοῦ κόσμου τῆς μοναρχίας, — καὶ ἔπρεπε πάντοτε νὰ συνεννοῶνται δι' ὀλίγων λέξεων.

Δι' ὀλίγων λέξεων, ἐν ταῖς πρώταις αὐτῆς μετὰ τοῦ Μοζιρόν διαπραγματεύσεσιν, ἡ Βάλδα εἶχεν ὠθήσει αὐτόν νὰ καθυποβάλῃ τὰς προτάσεις καὶ παραχωρήσεις, αἵτινες θὰ ἐπέτρεπον αὐτῷ νὰ ἐπιτύχῃ, τὸ ἐφ' ἑαυτῇ, τὴν συγκατάθεσιν καὶ, ἀληθῶς εἰπεῖν, τὴν ἠθικὴν συνενοχίαν τοῦ κ. Δὲ Σερζύ.

Δὲν πρέπει δὲ νὰ νομίζῃ τις ὅτι ἡ διασκέλις τῶν βαθμίδων τούτων ἐγένετο ἀποτόμως καὶ κυνικῶς. Οὐχί, διεξήχθησαν καθ' ἑαυτά, ἐγένοντο ἀμοιβαίως αἱ καθαρῶτεραι προθέσεις, καὶ ἀντηλλάγησαν εὐγενῶς ψευδεῖς συνθήκαι ὡσεὶ ἔθλιβον τὰς χεῖρας ἀλλήλων μετὰ χειροκτιῶν.

Πᾶσαι αἱ πανουργίαι καὶ πάντες οἱ ὑπαινιγμοὶ τῆς διπλωματικῆς γλώσσης δὲν δύνανται νὰ ἀποβῶσιν ἐπωφελεῖς εἰς τινὰς συμβιβασμούς (καὶ συμβιβασμὸς καλοῦνται καὶ ταῦτα), οἵτινες βαναύσως γεγυμνωμένοι, θὰ προσέβαλλον δεινῶς τὴν αἰδῶ. Ποῦ θὰ ὑπῆρχε τότε ἡ λεπτότης, ἂν μὴ ἐν τῇ σκαιότητι ;

Αἱ ἤδη διεξαχθεῖσαι διαπραγματεύσεις μετὰ τοσοῦτον ἐπιτυχῶν ἀποτελεσμάτων μεταξὺ τῆς Βάλδας καὶ τοῦ Μοζιρόν ἦσαν ἄλλως τε μικρὰ πράγματα ἀπέναντι ἐκείνων, τὰ ὅποια τότε πρέπει νὰ κινήσωσιν· καὶ ἦτο φανερόν ὅτι εἶχον ἀνάγκην νὰ ἀνακαλέσωσιν ἐπὶ τινὰ στιγμὴν τὴν ἑαυτῶν προσοχὴν.

Πρῶτος ὁ Μοζιρόν ἔλαβε τὸν λόγον :

— Βλέπω μετὰ λύπης, εἶπεν, ὅτι ἡ δεσποσύνη Δὲ Σερζύ ἐπιμένει νὰ μοὶ ἀποδεικνύῃ τὴν ψυχρότητα αὐτὴν, καὶ νομίζω ὅτι δὲν θὰ ἦνε εὐκολον νὰ πραγματοποιήσῃ τὴν ἐλπίδα μου.

— Δὲν θὰ ἦνε εὐκολον, τῷ ὄντι, ἐπανάλαβεν ἡ Βάλδα, καὶ δὲν σὰς ἀπέκρυψα τὰ προσκόμματα, τὰ ὅποια εἶχετε νὰ κατανικήσητε. Ἡ δεσποσύνη Δὲ Σερζύ ἔχει μεγάλην ἀποφασιστικὴν χαρακτῆρος, ἀλλ' ἔχει καὶ ἀρκετὸν σέβας πρὸς τὸν πατέρα της, εἶνε εὐγενῆς καὶ ἔχει ἀφορμὴν νὰ ὠθήσῃ τὴν ἀντίστασιν μέχρις ἀνταρσίας. Ὁ κ. Δὲ Σερζύ ἔχει ἐπίσης πείσμονα θέλησιν, τοῦλάχιστον ὅσον

διὰ τὴν θυγατέρα του, καὶ θὰ προσφύγῃ εἰς τὴν χρῆσιν τῶν δικαιωμάτων καὶ τῆς ἐξουσίας του, ὡς ἀρχηγὸς τῆς οἰκογενείας. Τὸ οὐσιῶδες δὲ εἶνε ὅτι ἔχετε, πρὸ παντός, τὴν συγκατάθεσίν του.

— Καί, ἕνεκα τῆς ὑμετέρας ἀγαθότητος, κυρία, εἶπεν ὁ Μοζιρόν, ἐλπίζω ὅτι θὰ ἐξακολουθῶ ἀπολαμβάνων τὴν πολύτιμον ταύτην συγκατάθεσιν. Ὁ κ. Δὲ Σερζὺ μὲ ὑπεδέχθη μετ' εὐμενείας, διὰ τὴν ὁποίαν τῷ εἶμαι ἐγκαρδίως εὐγνώμων, καὶ ἐπιτρέψατέ μοι νὰ προσφέρω τὴν εὐγνωμοσύνην μου πρὸς ὑμᾶς, κυρία, ἥτις ἤξιώσατε τοσοῦτον εὐγενῶς νὰ μὲ ὀδηγήσητε διὰ τῶν καλῶν συμβουλῶν σας.

— Μάλιστα, ἐπανελάβην ἡ Βάλδα, διὰ τῆς ὑπομονῆς θὰ φθάσητε εἰς τὸν σκοπὸν σας. Καὶ ἂν θέλετε νὰ ἐξακολουθήσετε νὰ ἀναφέρεσθε πρὸς ἐμέ . . .

— Ἄν θέλω νὰ ἀναφέρωμαι πρὸς ὑμᾶς! ἀνέκραξεν ὁ Μοζιρόν, ἄ! ἔστε βεβαία ὅτι θὰ σὰς ὑπακούω κατὰ πάντα καὶ διὰ πάντα, τυφλῶς. Αἱ ἐλάχισται γινώμαι σας θὰ ἦνε δι' ἐμέ διαταγαί!

Ἡ Βάλδα ἐκίνησε τὴν κεφαλὴν εἰς ἔνδειξιν ἐπιδοκιμασίας. Ἦθελε καθαρῶτατα νὰ ἀποδείξῃ ὅτι, ἂν ὁ Μοζιρόν μέχρι τοῦδε ἐπέτυχε, τὸ ἐχρεώσεται εἰς αὐτὴν καὶ μόνην καὶ ὅτι ὅπως ἐπιτύχῃ μέχρι τέλους, ὧφειλε μέχρι τέλους νὰ ἦνε εὐπειθὴς πρὸς αὐτήν.

— Λάβετε τὴν καλοσύνην νὰ μὲ διαφωτίζετε καὶ μὲ ὀδηγήτε ἀκόμη, ἐπανελάβην ὁ Μοζιρόν. Ἄπαξ ἔτι ἔχω λόγους νὰ σκέπτομαι ὅτι ὁ κ. Δὲ Σερζὺ, χάρις εἰς τὴν παντοδύναμον ὑποστήριξίν σας, εἰλικύσθη ἢ θὰ ἐλκυσθῇ πρὸς τὸ μέρος ἡμῶν. Τί μοι ὑπολείπεται νὰ πράξω; Τὰ ὑπολείπομενα νὰ κατανικηθῶσι προσκόμματα ποῖα εἶνε, σὰς παρακαλῶ;

Ἡ Βάλδα ἔστη ἐπ' ὀλίγον ὡς σκεπτομένη.

— Ἄς ἀφήσωμεν κατὰ μέρος τὴν Λουκιάν, ἀπεκρίθη σοὶ ἐγγυῶμαι ὅτι ὁ πατὴρ ἀρκεῖ νὰ δεσπόσῃ τῶν προλήψεων τῆς νεανίδος. Ἄλλὰ παρὰ τῇ Λουκίᾳ ὑπάρχουσι δύο ἐχθρικοί ἐπιρροαί, αἵτινες πρέπει νὰ καταβληθῶσι πολεμούμεναι . . . τὸ πῶς θὰ τὸ εἶπω . . . ἐκτὸς τῆς οἰκίας. Ναί, ἔχετε δύο ἐχθρούς . . .

— Δύο! διέκοψεν ὁ Μοζιρόν. Ἐνόμιζον ὅτι πλὴν τοῦ Λουκιανοῦ δὲν εἶχον ἄλλον.

— Εἶπα δύο!

Ἡ Βάλδα ἔλαβε τὴν ἀπόφασίν της.

Πρέπει νὰ ἐνθυμηθῶμεν ὅτι αὐτὴ ἔπαιξε διπλοῦν παιγνίδιον — κατὰ τῶν ἐχθρῶν της, Λουκιανοῦ καὶ Λουκίας, τοὺς ὁποίους προὔτιθετο νὰ καταργήσῃ, ὡς κατήργησε τὴν μητέρα των — καὶ ἔπειτα κατ' αὐτοῦ τοῦ συνεταίρου αὐτῆς, τοῦ κ. Δὲ Μοζιρόν, τὸν ὁποῖον, μεταχειριζομένη τὸ δέλεαρ τῆς προικὸς τῆς Λουκίας, ἐσκέπτετο νὰ μεταχειρισθῇ ὡς τυφλὸν ὄργανον τῆς θανατηφόρου αὐτῆς ραδιουργίας.

Ἄλλ' ὑπελόγισεν ὅτι θὰ ἦτο ἄσύνετον, θὰ ἦτο ἀδύνατον νὰ ἀκοντίσῃ αὐτὸν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἐπὶ τοῦ Λουκιανοῦ. Ἄλλ' ἐπαναγιγνώσκουσα τὰ ἀντίγραφα τῶν ἐκ τῆς Λουκίας κλαπειῶν ἐπιστολῶν, ἐβεβαίωθη ὅτι θὰ προὔκαλει ἱκανὸν ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς νεανίδος ἀπελισμὸν διὰ τὰ σχέδιά της, ἂν ἤρχιζε νὰ ἐπιτίθεται κατὰ τοῦ Ροβέρτου.

Ἄλλως τε, ὁ Ροβέρτος δὲν ἦτο κάτοχος μέρους τοῦ τρομεροῦ μυστικοῦ της; Δὲν ἤξευρεν ἂν τὴν ἀνεγνώρισε, καὶ ἐσκέπτετο καλῶς, ἐν τῷ βάθει τῆς μοχθηρίας της, ὅτι καὶ ἂν τὴν ἀνεγνώριζε, θὰ τῷ ἦτο ἐπὶ τοῦ παρόντος δυσκόλον νὰ τιμωρήσῃ ἢ καὶ νὰ καταμηνύσῃ αὐτήν· ἀδιάφορον! δὲν ἠύχαριστε αὐτὴν ποσῶς τὸ νὰ ἦνε εἰς τὴν διάκρισιν τῆς τύχης ἢ τῶν κρίσιμων περιστάσεων· καὶ ἡ τρομερὰ αὐτῆ μαρτυρία διαρκῶς ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς ὡς Δαμοκλέους ξίφος ἐπικρεμαμένη, θὰ ἐξώργιζεν αὐτήν νὰ τὴν ἐκμηδενίσῃ μετὰ τοῦ μάρτυρος.

Ἐπανελάβε μετ' ἐπισήμου τόνου:

— Ναί, εἰς τὴν καρδίαν καὶ εἰς τὸ πνεῦμα τῆς Λουκίας ἔχετε δύο ἐχθρούς . . .

— Τίνας; ἠρώτησεν ὁ Μοζιρόν· δύνασθε, θέλετε, νὰ μοὶ τοὺς εἴπητε;

— Πρῶτος, καθὼς εἶπατε καὶ ὑμεῖς, εἶνε ὁ Λουκιανός.

— Ὡ! κατ' αὐτοῦ οὐδὲν δύναμαι, ἐπανελάβην ὁ Μοζιρόν· εἶμαι ἀφωπλισμένος τοῦ καλλιτέρου μου ὄπλου.

— Ποίου; . . . ἠρώτησεν ἡ Βάλδα.

— Ποίου, δὲν θὰ εἶπω τὴν εἰς τὸ πιστόλιον καὶ τὸ ξίφος ἐπιτηδειότητά μου αὐτὸς ἐγώ, — ἀλλ' ἡ φήμη τῆς ἱκανότητός μου. Εἶμαι καταδεδικασμένος ὅμως νὰ κάμω χεῖρα πολὺ δυστυχῆ, — ἢ πολὺ ἀσφαλῆ, ὅπως θέλετε, — ὅπως μὴ ἀποφεύγω τοῦ λοιποῦ μετὰ πάσης φροντίδος καὶ πάσης δυνατῆς ὑποψίας τὴν ἐλαχίστην περίστασιν τῆς μονομαχίας. Κατ' εὐτυχίαν, ἡ ὑπόληψίς μου ἀρκεῖ, καὶ μὲ προφυλάττει. Οἱ ἐντιμώτεροι καὶ ἀνδρείότεροι ἄνδρες φροντίζουσι ὀλίγον νὰ ἔχωσι μετ' ἐμοῦ ὑποθέσεις· πολὺ ὀλιγώτερον ὁ κοινὸς τῶν θνητῶν. Οὐδεὶς τίθεται προθύμως εἰς τὴν ὁδόν μου. Ἄλλ' ὁ Λουκιανὸς Δὲ Σερζὺ δὲν ἤξευρεν ὅτι ὑπῆρχεν εἰς ἐμέ ὁ σωτήριος οὗτος φόβος, ὅστις εἶνε ἡ ἀρχὴ τῆς σοφίας. Εἶνε πολὺ φανερόν ὅτι, ἂν θέλω νὰ συζευχθῶ μετὰ τῆς ἀδελφῆς, οὐδέποτε προτίθεμαι νὰ πολεμήσω πρὸς τὸν ἀδελφόν.

— Ἄ! Θεέ μου! καὶ μόνη ἡ ὑπόθεσις προξενεῖ φρικτὴν! εἶπεν ἡ Βάλδα.

— Μὴ φοβεῖσθε, ἐπανελάβην ὁ Μοζιρόν, γελῶν· ὁ κ. Λουκιανὸς μοὶ εἶνε ἱερός. Ἄλλ' ἀκριβῶς, ἐπειδὴ δὲν εἶμαι πρὸς αὐτὸν ἐπικίνδυνος, ἴσως αὐτὸς πρὸς ἐμέ ἐξ ἐναντίας εἶνε λίαν ἐπικίνδυνος.

— Πῶς τοῦτο;

— Ὑψ' οἰανδήποτε πρόφασιν, εἴτε ἐγγύτερον, εἴτε μακρότερον, δὲν ὀφείλω νὰ προκαλέσω αὐτόν, τὸ πρᾶγμα εἶνε καὶ φωτὸς φαινότερον, καὶ εἶνε ἀνωφελές, νομίζω, νὰ σὰς βεβαιώσω τοῦτο. Ἄλλὰ δὲν πρέπει καὶ αὐτὸς νὰ μὲ προκαλῆ ἐπὶ πλέον. Τῷ ἀπαντῶ ἐγώ, ἀλλὰ τίς θὰ ἀπαντήσῃ ἐκ μέρους αὐτοῦ;

— Κύριε Δὲ Μοζιρόν, εἶπε σοβαρῶς ἡ Βάλδα, καὶ ἂν ἀκόμη σὰς ἐπροκάλει αὐτὸς δότε μοὶ τὴν ὑπόσχεσίν σας ὅτι δὲν θὰ ἀπαντήσητε εἰς τὴν πρόκλησίν του.

— Καλὰ, ἐπανελάβην ὁ Μοζιρόν μετὰ τινα σκέψιν, σὰς δίδω τὴν ὑπόσχεσιν ταύτην, κυρία. Σὰς δίδω αὐτήν, πρῶτον, διότι εἶμαι εὐτυχῆς καταπραΰνων ὑμᾶς· ἔπειτα, ἐπειδὴ αὐτὴ μὲ ὑποχρεοῖ ἀπέναντι ἐμοῦ αὐτοῦ, καὶ συγχρόνως ἀπέναντι τοῦ κ. Λουκιανοῦ, καὶ ἀπέναντι τῆς γνώμης, ἐξ ἧς μὲ ἀπαλλάττει.

— Εἶσθε εὐγενής, καὶ σὰς εὐχαριστῶ, εἶπεν ἡ Βάλδα.

— Σὰς βεβαιῶ, κυρία, ἐπανελάβην ὁ Μοζιρόν ἀσπαζόμενος τὴν χεῖρα, ἣν ἔτεινεν αὐτῷ, σὰς βεβαιῶ ὅτι εἶμαι καθ' ὀλοκληρίαν ὑμέτερος θεράπων. — Τώρα, ἐξηκολούθησε γελῶν, ἐλπίζω, σὰς τὸ ὁμολογῶ, ὅτι, ἀπέναντι τοῦ ἑτέρου ἐχθροῦ μου, τοῦ ἀγνώστου ἔτι, δὲν θὰ μὲ ἐκθέσητε εἰς τὴν αὐτὴν μετριοφροσύνην.

— Θὰ σὰς τὴν συνίστων, εἶπεν ἡ Βάλδα.

— Καὶ τίς εἶνε ὁ δεύτερος οὗτος ἐχθρὸς τῆς εὐτυχίας μου; Εἶμαι περίεργος νὰ τὸν γνωρίσω.

— Ἐρχομαι, ἀποκαλύπτουσα ὑμῖν τοῦτο, εἶπεν ἡ Βάλδα, νὰ σὰς δῶσω μεγάλην ἀπόδειξιν τῆς πρὸς ὑμᾶς ἐμπιστοσύνης μου· καὶ ὑποθέτω ὅτι θὰ προσπαθήσητε νὰ κάμετε ὅ,τι σὰς λέγω, — καὶ ὅτι ἐν ἀγνοίᾳ καὶ αὐτοῦ τοῦ κ. Δὲ Σερζὺ — περισσότερον ἀδιαφόρου παντός. — Ἐχω λόγους νὰ ὑποθέσω ὅτι ἀπὸ τινος ἤδη χρόνου, ἡ Λουκία . . . σκέπτεται περὶ ἐνός. . .

— Ἄ! ἀγαπᾷ; εἶπεν ὁ Μοζιρόν, χωρὶς νὰ δείξῃ πολλὴν ἐκπληξιν.

[Ἔπεται συνέχεια].

Ι Σ Π Α Ν Ι Α

Β'

Η Σ Α Ρ Α Γ Ω Σ Σ Α

Εἰς ἀπόστασιν ὀλίγων μιλίων ἀπὸ τῆς Βαρκελόνης ἀρ-
χονται οἱ ὀδοντωτοὶ βράχοι τοῦ περιωνύμου Montserrat,
παραδοξοτάτου ὄρους, ὅπερ ἐκ πρώτης ὄψεως, ἐκλαμβάνει
τις ὡς ὀπτικὴν ἀπάτην, τόσον εἶνε δύσκολον νὰ πιστεύσῃ,
ὅτι ἡ φύσις ἠδύνατο νὰ ἔχῃ τόσῳ παράξενον ἰδιοτροπίαν.
Φαντάσθητε σειρὰν ἐκ λεπτῶν τριγῶνων ἀλληλεπαπτωμέ-
νων, ὡς τὰ ὑπὸ τῶν παιδίων διαγραφόμενα, ὅπως παρα-
στήσωσι σειρὰν ὀρέων, ἢ στέμμα ὀδοντωτῶν ἐπίμηκες ὡς
λεπὴς πρίωνος, ἢ κώνους σακχάρους κατὰ σειρὰν τεθειμέ-
νους, καὶ θὰ σχηματίσετε ἰδέαν τινὰ περὶ τοῦ σχήματος ὅ-
περ παρουσιάζει τὸ Montserrat. Εἶνε σύνολον ἐξ ὑπερμε-
γέθων κώνων, ἀνυψουμένων ὁ εἰς παρὰ τὸν ἄλλον, καὶ ὁ εἰς
ἐπὶ τοῦ ἄλλου ἢ κάλλιον μέγα ὄρος ἐσχηματισμένον ἐξ
ἑκατὸν ὀρέων, διερρηγμένον ἐκ τῶν ἀνω πρὸς τὰ κάτω μέ-
χρι τοῦ τρίτου σχεδὸν τοῦ ὕψους αὐτοῦ, οὕτως ὥστε πα-
ρίστησι δύο μεγάλας κορυφάς, περὶ τὰς ὁποίας συσπειρῶν-
ται αἱ μικρότεραι, καὶ εἰς μὲν τὰ ὑψηλὰ αὐτοῦ μέρη εἶνε
αὐχμηρὸν καὶ ἀπρόσιτον, εἰς δὲ τὰ χαμηλὰ κατὰφυτον ἐκ
πευκῶν, ἐκ δρυῶν, ἐκ κομάρων, ἐκ κέδρων· διακοπτόμενον
ὅτε μὲν ὑπὸ ἀντρῶν ὑπερμέτρων, ὅτε δὲ ὑπὸ τρομερῶν κρη-
μνῶν καὶ κατεσπαρμένον ὑπὸ οἰκιῶν ἐρημιτῶν ὑπολευκίζου-
σῶν ἐπὶ ἀποκρήμων βράχων καὶ ἐντὸς βαθειῶν χαραδρῶν.

Ἐν τῇ ρωγμῇ, τοῦ ὄρους μεταξὺ τῶν δύο κυριωτέρων
κορυφῶν, ἐγείρεται ἡ ἀρχαία μονὴ τῶν Βενεδικτίνων, ἔνθα
ὁ Ἰγνάτιος Λογιόλας ἐσπούδασε κατὰ τὴν νεότητά του.
Πεντήκοντα χιλιάδες προσκυνητῶν καὶ περιέργων ἔρχονται
κατ' ἔτος ὅπως ἐπισκεφθῶσι τὴν μονὴν καὶ τὰ ἀντρα, τὴν
δὲ ὀγδόην Σεπτεμβρίου τελεῖται ἐν αὐτῇ πανήγυρις, εἰς
τὴν προσέρχονται ἀναρίθμητα πλήθη ἐξ ὄλων τῶν μερῶν
τῆς Καταλωνίας.

Ὀλίγον πρὶν ἢ φθάσωμεν εἰς τὸν σταθμὸν ἔνθα ἀποβι-
βάζεται τις ὅπως ἀνέλθῃ εἰς τὸ ὄρος, εἰσώρμησεν ἐντὸς
τοῦ ὄχηματός μου πλῆθος παιδίων, συνοδουμένων ὑπὸ
τινος ἱερέως, μαθητῶν σχολείου τινός, δὲν εἰξεύρω τίνος χω-
ρίου, οἵτινες μετέβαινον χάριν ἐξοχικῆς ἐκδρομῆς εἰς τὴν
μονὴν τοῦ Montserrat.

Ἦσαν ἅπαντες Καταλωνοὶ μὲ λευκὰ καὶ ροδόχροα προ-
σωπάκια καὶ μεγάλους ὀφθαλμούς. Ἐκαστος ἐκράτει κα-
νήτιον ἐντὸς τοῦ ὁποίου εἶχεν ἄρτον καὶ ὀπώρας, ἄλλος
λεύκωμα, καὶ ἄλλος τηλεσκόπιον. Ὁμίλουν καὶ ἐγέλων
ὄλοι συγχρόνως καὶ περιστρέφοντο ἐπὶ τῶν καθισμάτων
των καὶ ἔκαμνον ἀπερίγραπτον θόρυβον. Ὅσον καὶ ἂν
ἔτεινα τὸ οὖς, ὅσον καὶ ἂν ἐπρόσεξα, δὲν κατώρθωσα
ἐν τούτοις οὔτε μίαν κἂν λέξιν νὰ ἐννοήσω ἀπὸ τὴν κατη-
ραμένην αὐτὴν διάλεκτον ἐν τῇ ὁποίᾳ ἐφλυάρουν. Ἦρχισα
συνομιλίαν μετὰ τοῦ ἱερέως.

— Κυττάξετε, μοὶ εἶπε, μετὰ τὴν ἀνταλλαγὴν τῶν
πρώτων λέξεων. Αὐτὸς ἐδῶ εἰξεύρει ἀπὸ μνήμης ὅλας
τὰς ποιήσεις τοῦ Ὁρατίου, ἐκεῖνος ἐκεῖ λύει θαυμαστικῶς
μαθηματικὰ προβλήματα, αὐτὸς ὁ ἄλλος εἶνε γεννημένος
διὰ τὴν φιλοσοφίαν.

Καὶ ἐξακολουθῶν οὕτω μοὶ ἐπέδειξεν ὅλα τὰ φυσικὰ
χαρίσματα ἑνὸς ἐκαστοῦ Αἰφνης δὲ στραφεῖς πρὸς τὰ
παιδιά ἀνέκραξε :

— Beretina! (τὸν σκοῦφον).

Ἄπαντες ἐξήγαγον τῶν θυλακίων τὸν ἐρυθρὸν καταλω-
νικὸν σκοῦφον, ἐκβάλλοντες δὲ κραυγὰς χαρμοσύνους ἔθε-
σαν αὐτὸν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, τίς μὲν πολὺ ὀπίσω, ὥστε νὰ
πίπτῃ ἐπὶ τοῦ τραχήλου, τίς δὲ πολὺ ἐμπρός, ὥστε νὰ κα-
λύπτῃ τὴν ἄκραν τῆς ρινός, καὶ ὁ ἱερεὺς νὰ ἐκφράζῃ τὴν
ἀπαρέσκειάν του, καὶ τότε ἐκεῖνοι, οἱ ὅποιοι τὸν εἶχον ἐπὶ
τοῦ τραχήλου νὰ τὸν σύρωσιν ἐπὶ τῆς ρινός, καὶ ἐκεῖνοι,
οἱ ὅποιοι τὸν εἶχον ἐπὶ τῆς ρινός νὰ τὸν σύρωσιν ἐπὶ τοῦ
τραχήλου, καὶ νὰ ἐκρήγνυνται ὄλοι εἰς γέλωτας, εἰς ἐπι-
φωνήσεις καὶ νὰ χειροκροτῶσιν ὄλοι.

Ἐπλησίασα εἰς ἓνα τῶν μάλλον πανούργων καὶ χάριν
παιδιάς τὸν ἠρώτησα ἰταλιστῶ, ἂν καὶ ἤμην βέβαιος ὅτι
ἦτο τὸ ἰδιονῶς νὰ ἀπετεινόμεν εἰς τοὺς τοίχους.

— Εἶνε ἡ πρώτη φορὰ πὺ πηγαίνεις νὰ κάμῃς ἐκδρο-
μὴν εἰς τὸ Μονσεράτ;

Τὸ παιδίον ἔστη ἐπ' ὀλίγον σκεπτόμενον καὶ ἔπειτα
σιγὰ σιγὰ καὶ συλλαβίζον τὰς λέξεις μοὶ ἀπήντησεν ἰτα-
λιστῶ ἐπίσης.

— Ἐπῆγα καὶ ἄλλοτε.

— ὦ, ἀγαπημένο μου παιδάκι! ἀνέκραξα μετ' εὐχα-
ριστήσεως ἀπεριγράφτου, καὶ πὺ ἔμαθες τὰ ἰταλικά;

Ἐνταῦθα ὁ ἱερεὺς ἔλαβε τὸν λόγον ἵνα μοὶ εἴπῃ, ὅτι ὁ
πατὴρ τοῦ παιδίου τούτου εἶχε ζήσει ἐπὶ ἔτη τινὰ ἐν Νεα-
πόλει. Ἐνῶ δὲ ἐστράφη πρὸς τὸν μικρὸν μου Καταλωνὸν
ὅπως τῷ ἀπευθύνω καὶ πάλιν τὸν λόγον, ἐν κατηραμένον
σύριγμα καὶ ἡ ἀπεχθὴς ἐκφώνησις «Olesa», ὅπερ ἦτο τὸ
χωρίον, ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἀνέρχονται εἰς τὸ ὄρος, ἔκοψε τὸν
λόγον εἰς τὰ χεῖλη μου. Ὁ ἱερεὺς μὲ χαιρετίζει, τὰ παι-
διά ὀρμῶσιν ἔξω καὶ ἡ ἀμαξοστοιχία ἐκκινεῖ. Ἐξήγαγον
τὴν κεφαλὴν ἀπὸ τῆς θυρίδος ὅπως ἀποχαιρετίσω τὸν μι-
κρὸν μου φίλον.

— Καλὸν περίπατον! τῷ ἐφώναξα.

Αὐτὸς δὲ χωρίζων τὰς συλλαβὰς μοὶ ἀπήντησεν :

— Χαίρετε.

Ἴσως γελᾶσθαι τις βλέπων ὅτι ἐνθυμοῦμαι τόσον ἀσή-
μαντα πράγματα, καὶ ὅμως εἶνε ἡ ζωηροτέρα εὐχαριστήσις
ἢ δύναται τις νὰ αἰσθανθῇ ταξειδεύων.

Αἱ πόλεις καὶ τὰ χωρία, ἅτινα βλέπει τις διασχίζων
τὴν Καταλωνίαν καὶ βαίνων πρὸς τὴν Ἀραγῶνα εἶνε ὅλα
σχεδὸν πυκνῶς κατωκημένα καὶ πλήρη ἀκμῆς, περικυκλού-
μενα ὑπὸ βιομηχανικῶν καταστημάτων, ὑπὸ ἐργοστασίων,
ὑπὸ οἰκοδομῶν ἀνεγειρομένων πανταχόθεν φαίνονται ὑπερ-
άνω τῶν δένδρων πυκναὶ στῆλαι καπνοῦ καὶ πάντες οἱ
σταθμοὶ βρῖθουσι χωρικῶν καὶ ἐμπόρων.

Ἡ ἐξοχὴ γέμει εὐφύρων πεδιάδων, τερπνῶν λοφίσκων,
γραφικῶν κοιλάδων, καλυπτομένων ὑπὸ δασῶν καὶ δεσπο-
ζομένων ὑπὸ ἀρχαίων φρουρίων, μέχρι τοῦ χωρίου Κερθέρα.
Ἐντεῦθεν ὅμως ἀρχονται ἀπέραντοι ἐκτάσεις αὐχμηροῦ
ἐδάφους, μὲ ὀλίγας οἰκίας πολὺ ἀραιάς, αἵτινες προαναγ-
γέλλουσι τὴν προσέγγισιν τῆς Ἀραγῶνος. Ἄλλ' αἰφιιδίως
καὶ ἀποτόμως εἰσέρχεται τις ἀμέσως εἰς ἀνθηρὰν κοιλάδα,
κεκαλυμμένην ὑπὸ ἐλαιῶν, ὑπὸ ἀμπέλων, ὑπὸ συκαμινεῶν,
ὑπὸ ὀπωροφόρων δένδρων, καὶ ποικιλλομένην ὑπὸ χωρίων
καὶ ἐπαύλεων, φαίνονται δὲ ἐντεῦθεν μὲν αἱ ὑψηλαὶ κορυ-
φαὶ τῶν Πυρηναίων, ἐκεῖθεν δὲ τὰ ὄρη τῆς Ἀραγωνίας,
καὶ ἡ Λέριδα, πόλις δοξασθεῖσα ὑπὸ δέκα πολιορκιῶν,
κειμένη δὲ παρὰ τὴν ὄχθην τοῦ Σέγρα ἐπὶ τῆς κλιτύος
ὠραίου λόφου.

Τὸ πᾶν περὶξ ἀνθεῖ, θάλλει. Εἶνε ἡ τελευταία ἀποψὶς τῆς

καταλωνικῆς ἐξοχῆς. Μετ' ὀλίγα λεπτὰ τῆς ὥρας εἰσέρχεται τις εἰς Ἀραγῶνα.

Ἀραγῶν! Πόσας τερπνάς διηγῆσεις πολέμων, ἐξορίστων, βασιλισσῶν, ποιητῶν, ἠρώων, ἐρώτων, ἀναμιμνήσκει τὸ ἡχηρὸν τοῦτο ὄνομα! Καὶ ὅποιον βαθὺ αἰσθημα συμπαθείας καὶ σεβασμοῦ! Ἡ γηραιά, εὐγενὴς καὶ ὑπερήφανος Ἀραγῶν, ἐπὶ τοῦ μετώπου τῆς ὁποίας, ἀστράπτει ἡ λαμπροτέρα ἀκτίς τῆς δόξης τῆς Ἰσπανίας. Ἐπὶ τοῦ ἀθανάτου αὐτῆς στέμματος ὑπάρχει γεγραμμένον δι' αἵματοβαφῶν χαρακτήρων: — Ἐλευθερία καὶ ἀνδρεία. — Ὅτε ὁ κόσμος ἔκυπτεν ὑπὸ τὸν ζυγὸν τῆς τυραννίδος ὁ ἀραγωνιακὸς λαὸς ἔλεγε πρὸς τοὺς βασιλεῖς αὐτοῦ διὰ τοῦ Μεγάλου αὐτοῦ Δικαστοῦ:

— Ἡμεῖς, οἱ ὅποιοι ἀξίζομεν ὅσον καὶ σεῖς, καὶ εἴμεθα μᾶλλον ἰσχυροὶ ὑμῶν, σὲς ἐξελέξαμεν κύριον καὶ βασιλέα ἡμῶν, ὑπὸ τὸν ὄρον νὰ διαφυλάττετε τὰ δικαιώματα καὶ τὴν ἐλευθερίαν ἡμῶν· ἐὰν ἔχη οὕτω καλῶς, ἄλλως δύνασθε νὰ ἀπέλθετε.

Καὶ οἱ βασιλεῖς αὐτῶν ἐκλιναν τὰ γόνατα πρὸ τοῦ μεγαλείου τῆς ἰσχύος τοῦ λαοῦ, καὶ ὠρκίζοντο ὑπὸ τὸν ἱερὸν τοῦτον τύπον.

[Ἔπεται συνέχεια].

Π. Α. ΒΑΛΒΗΣ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΣ ΠΑΠΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

ΓΙΛΔΙΖ ΧΑΝΟΥΜ

Εἶναι μία ἐκ τῶν οἰκιῶν τοῦ Ρούμελι-Ἰσάρ, ἄνευ οὐδενὸς ρυθμοῦ, ἐπιβλητικὴ μόνον ἕνεκα τοῦ ὄγκου τῆς· ἔχει πλείστας θυρίδας καὶ εἶναι κοκκινοβαφῆς. Ὁ Βόσπορος θωπεύει τὴν βᾶσιν τῆς· ἡ οἰκία ἔχει δύο ἐξόδους, τὴν μίαν πρὸς τὴν ξηράν, καὶ τὴν ἄλλην πρὸς τὴν θάλασσαν, διὰ τῆς τελευταίας εἰσέρχεται ὁ Ἀλῆ-μπέης, κύριος τῆς οἰκίας, ἐξερχόμενος τοῦ πολυκώπου καὶ μεγαλοπρεποῦς καϊκίου του. Ὁλη ἡ οἰκία εἶναι ψιαθόστρωτος, διαιρεῖται δὲ εἰς δύο μέρη, τὸ χαρέμιον, καὶ τὸ σελαμλίκι. Τὸ χαρέμιον εἶναι εὐρύχωρον, ἐνῶ τὸ σελαμλίκι σύγκειται ἐκ πέντε δωματίων διεσκευασμένων εὐρωπαϊστί. Τὸ χαρέμιον εἶναι ἀνατολικώτατον μετὰ σοφάδων πλατέων καὶ προσκεφαλαίων μὲ χρυσοποικίλους τουράδες καὶ καρασίων πυκνῶν, πρὸ τῶν ὁποίων καὶ αὐτὸ τὸ ἡλιακὸν φῶς ὀπισθοδρομεῖ. Αἱ μαῦραι δούλαι, μελάντεραι ἐντὸς τῶν ζωηροχρῶν ἐσθῆτων των, πηγαίνουν καὶ ἔρχονται πρόθυμοι ὅπως ἐκτελῶσι τὰς διαταγὰς τῆς Γιλδιζ-χανοῦμ, τῆς ὥραιας δεσποίνης των.

Ἡ Γιλδιζ εἶναι δεκαοκτῶ ἐτῶν καὶ πρὸ τριετίας συνεζύχθη αὐτὴν ὁ Ἀλῆ-μπέης. Εἶναι εὐτραφῆς, λευκὴ ὡς ἀφρόγαλα, ἔχουσα ἐρυθρὰ χεῖλη, ρίνα κανονικὴν, μακρὰν μέλαιναν κόμην καὶ δύο ὀφθαλμοὺς μέλανας, τόσφ σπινθηροβόλους, ὥστε οἱ περὶ τὴν Γιλδιζ ἦσαν βέβαιοι ὅτι αὕτη μετὰ θάνατον ὁ ἀπετέλει μέρος τῶν Οὐρί. Δὲν ἐγνώριζε τὴν δυστυχίαν, τὰ φιλήματα τοῦ Ἀλῆ ἦσαν πάντοτε θερμά, καὶ ὁ ἀδαμαντοπώλης Φετιχιὰν εἶχεν εἰς τὴν διαθέσιν τῆς ὄλον τὸν πλοῦτον τοῦ ἐν Τζεβερ-μπεζεστενίου καταστήματός του. Ἡ Γιλδιζ δὲν ὠμοιάζε τὰς φίλας τῆς, δὲν ἠγάπα τοὺς νεωτερισμοὺς, καὶ οὐδέποτε ὁ στηθόδεσμος ἐδέσμευσε τὰς σάρκας τῆς νεαρῆς γυναικός. Ἐφερην ἐνδύματα εὐρέα, χρωμάτων ζωηρῶν, τὰ ὁποῖα ὁμοῦ δὲν ἀφῆρουν τίποτε ἀπὸ τὴν καλλονὴν τῆς. Τὰς Εὐρωπαϊκὰς ὄχι μόνον δὲν ἐζήλευεν, ἀλλ' ἐθεώρει ὡς ὄντα διεφθαρμένα, εἰς τὴν προσέγγισιν τῶν ὁποίων ἐνόμιζε καθῆκον νὰ ψιθυρίζῃ διὰ τῆς μελωδικῆς φωνῆς τῆς: «Ἀλὰχ... ἀλὰχ.» Ἐνίοτε

ὁ Ἀλῆς διηγεῖτο εἰς τὴν σύζυγόν του ὅτι αἱ Εὐρωπαῖαι μετέβαινον εἰς τοὺς χοροὺς γυμνοτράχηλοι, καὶ ὅτι οἱ χοροὶ τῶν ἦσαν ἐναγκαλισμοί, καὶ ἡ νεαρὰ γυνὴ ἠρυθρία καὶ ἠὺχαρίσται τὸν Θεόν, διότι ἐγεννήθη Ὁσμαλίδισσα.

Ἡ οἰκία τῆς Γιλδιζ, ὡς αἱ πλείσται ὀθωμανικαί, εἶχε μεγαλοπρεπῆ λουτρόνα. Κατὰ τινὰ πέμπτην ἠτοίμασε ὀρεκτικώτατα φαγητὰ καὶ προσεκάλεσεν ὀλίγας ἐκ τῶν φίλων τῆς ὅπως λουσθῶσι. Τὸ λουτρόν εἶναι μία ἐκ τῶν διασκεδάσεων τῶν ὀθωμανίδων· συνήχθησαν ἐκεῖ πλείσται καλλοναὶ καὶ ἐδείκνυον μετὰ παιδικῆς χαρῆς τὰ κοσμήματα καὶ ἐνδύματά των, καὶ αὐτὰ ἔτι τὰ ἐσωτερικὰ ἐνδύματα τὰ λεπτῶς πεποικιλμένα ἢ κατεσκευασμένα εἰς τὴν Ἀνατολὴν διὰ λεπτοτάτης μετᾶξής. Ἡ Γιλδιζ ὑπερεῖχε καὶ κατὰ τὴν καλλονὴν καὶ κατὰ τὸν πλοῦτον. Ἐγνώριζε τὴν ὑπεροχὴν αὐτῆς, καὶ ἐνῶ ἐδέχετο τὰς ἐλαφρὰς ἐπιτρίψεις τῆς εὐνοουμένης τῆς δούλης, ἤκουε τὰ νέα τῆς ἡμέρας μετ' ἐνδιαφέροντος. Ἰδίᾳ ὁ λόγος ἐστράφη περὶ τὴν Ραϋλέ-χανοῦμ, ἥτις ἐχώρισε τὸν σύζυγόν της, διότι ἡ δευτέρα τοῦ σύζυγος εἶχε χαρακτήρα δεσποτικόν. Ἄλλαι μὲν ἐδικαίουν τὴν πρώτην σύζυγον, ἄλλαι τὴν δευτέραν καὶ ἄλλαι οὔτε τὴν μίαν οὔτε τὴν ἄλλην.

— Εἶναι νέα καὶ πολὺ ὥραία, διατί νὰ μὴ κάμη δεσποτισμόν; ἔλεγεν ἡ Φατμέ-χανοῦμ, τῆς ὁποίας ὁ σύζυγος εἶχε τρεῖς συζύγους.

— Ἡ πρώτη σύζυγος εἶναι πάντοτε ἀξία σεβασμοῦ καὶ δὲν πρέπει νὰ τὴν κακομεταχειρίζωνται, ἔλεγε μία ἡλικιωμένη χανοῦμισα.

Ἡ Γιλδιζ ἤκουε τὴν συνδιάλεξιν μετὰ σοβαρότητος, ἀλλ' ἐνῶ προσεφέροντο τὰ σερμπέτια παρετήρησεν ὅτι δύο φίλαι τῆς ὠμίλησαν περὶ ἐκείνης μετὰ ζωηρότητος καὶ οἴκτου.

— Εἶνε ἀγλυκο αὐτὸ τὸ σερμπέτι, εἶπε ρίπτουσα ἐπὶ τῆς δούλης βλέμμα ἀγριον. Εἶχεν ἀνάγκην νὰ κλαύσῃ· λέξεις τινές, διαφυγοῦσαι ἐκ τῶν χειλέων μιᾶς χανομισῆς, τὴν διεφώτισε περὶ τοῦ ἐπαπειλοῦντος αὐτὴν κινδύνου. Αἱ φοβερὰ λέξεις ἦσαν,

— Δὲν κάμνει καὶ παιδιὰ, ὥστε μὲ τὸ δίκηο του.

Βεβαίως δι' ἐκείνην ὠμίλου, διότι ἔρριπτον λαθραῖα βλέμματα.

Ἡ Γιλδιζ ὠχοιάσε καὶ ἡ εὐνοουμένη αὐτῆς δούλη ἤρχισε νὰ τραγηθῇ παθητικώτατον ἀμανέ, διὰ νὰ διασκεδάσῃ τὴν μελαγχολίαν τῆς κυρίας τῆς. Εἰς τῆς Γιλδιζ τὰ στήθη εἰσῆλθεν ὁ δαίμων τῆς ζηλοτυπίας. Ἦτο νέα ὥραία, ἐλάτρευε τὸν σύζυγόν της καὶ ὁμοῦ μία ἄλλη ἦτο πιθανὸν νὰ ἔλθῃ ἰσοβαθμία τῆς, νὰ καταστῇ καὶ νὰ δώσῃ εἰς τὸν Ἀλῆ τέκνον... ἄχ! αὐτὸ δὲν τὸ ὑπέφερε.

Τὴν ἄλλην ἡμέραν προσεκάλεσε τὴν ἰδιαιτέραν χαρτομάντιδά της καὶ ἔμαθεν ὅτι ὁ Ἀλῆς ἠγάπα μίαν ξανθὴν.

— Ἄχ! ἔλεγε, τί κρῖμα νὰ μὴ γεννηθῶ ξανθὴ!

Καὶ ὁμοῦ ἡ μέλαινα κόμη τῆς, ἡ μακροτάτη, εἶχε λεπτότητα μετᾶξής.

Ὁ Ἀλῆς τῇ ἐφαίνετο ψυχρὸς, καὶ μίαν ἡμέραν, ἀφοῦ τὴν παρετήρησεν ἐπὶ μακρόν, εἶπε:

— Τί κρῖμα νὰ μὴν ἔχω ἓνα παιδάκι νὰ σοῦ μοιάζῃ;

Αὐτὸ τὴν ἐθανάτωσε καὶ ἔχυσε πικρὰ δάκρυα, ἡ ἀτυχὴς Γιλδιζ. Ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ὁ σύζυγός της ἀοράτως κατεσκοπεύετο ἐντὸς ὀλιγίστου χρονικοῦ διαστήματος ἔμαθεν ὅτι ἤρπτο νεαρῆς Ἀρμενίας, ἥτις θὰ ἠσπάζετο τὸν ἰσλαμισμόν. Ἡ ἀδιαφορία τοῦ Ἀλῆ ἐγένετο καταφανὴς, καὶ ἡ ἀτυχὴς Γιλδιζ ἐμαραίνετο ἄνευ ἀγάπης, ὡς ἄνθος ἄνευ δρόσου.

— Τώρα καταλαβαίνω γιατί ἔχει βερέμι ἡ Κιαμιλέ-χανοῦμ, δὲν μπόρεσε νὰ τὸ βαστάξῃ· κ' ἐγὼ τὰ ἴδια θὰ πάθω Πόσαις δὲν παθαίνου. ἄχ... ἄχ...

Καὶ ἔχυνον οἱ ὦρατοι αὐτῆς ὀφθαλμοὶ δάκρυα ἀπογνώσεως. Ἠὺχαρίστα ἄρά γε τὸν Ἀλὰχ, διότι ἐγεννήθη Ὁθωμανίς!

Μίαν ημέραν ὁ Ἄλῆς περιήρχετο τὸ χαρέμιον παρατηρῶν τὰ πάντα μετὰ προσοχῆς καὶ διέταξε νὰ γυμνωθῶσι δύο ἐκ τῶν πρὸς τὴν θάλασσαν δωματίων, διότι θὰ ἐπιπλωθῶσιν εὐρωπαϊστὶ.

Ὅτε ἐπέστρεψεν εὔρε τὴν Γιλδιζ ἐξηπλωμένην ἐπὶ τοῦ σοφᾶ καὶ στηρίζουσαν τὴν κεφαλὴν ἐπὶ μεταξίνων προσκεφαλαίων. Ἐλαφρὸς πυρετὸς εἶχε χρωματίσει τὰς λευκὰς αὐτῆς παρειάς, καὶ τὸ πῦρ τῶν ὠραίων ὀφθαλμῶν τῆς ἠγλάιζε τὴν ὄλην μορφήν τῆς.

Ὁ Ἄλῆς ἐκάθισε πλησίον τῆς συζύγου του καὶ παρατηρῶν αὐτὴν μετὰ μερίμνης εἶπε :

— Τί ἔχεις καλλονή, τὴν ὁποίαν καὶ αἱ Οὐρὶ ζηλεύουσι ;

Ἐκείνη ὠχρίασεν, ἀλλὰ μειδιάσασα διὰ γενναίας προσπαθείας εἶπε :

— Ποτὲ δὲν ἤμην τόσῳ καλά. Ὁ Βόσπορος εἶναι πάντοτε ὠραίος... αἱ δούλαι σου εὐπειθεῖς, καὶ σὺ πάντοτε καλός... τί θὰ ἔχω ;

— Μήπως μόνη στενοχωρεῖσαι ; Αὐτὸ θὰ ἦνε... λοιπὸν καὶ ἐγὼ θὰ σοῦ φέρω μιὰ σκιάβα, πλεόν ἀφοσιωμένη ἀπὸ τῆς σκιάβας ποῦ ἔχεις, καὶ ὅταν στενοχωρῆσαι θὰ σοῦ παίξῃ μουσικὴν γλυκυτάτην.

Τὰ βλέμματα τῆς Γιλδιζ ἔμειναν ἀκίνητα, διότι ἐφοβεῖτο μήπως διὰ τῆς ἐλαχίστης κινήσεως ρεύσῃσι τὰ ὑπὸ τὰς πυκνὰς βλεφαρίδας τῆς κρυπτόμενα δάκρυα καὶ δὲν ἤθελε νὰ καταπέσῃ.

— Εὐχαριστῶ, ἀπήντησεν ἀδιαφόρως· ἀλλ' ἐγὼ τὴν σύζυγον τοῦ Ἄλῆ μου δὲν θὰ τὴν θεωρήσω χαλαίκαν, ἀλλὰ καδίναν.

Ὁ Ἄλῆς ἠθέλησε ν' ἀσπασθῇ τὴν σύζυγόν του, ἀλλ' ἐκείνη ἀπεσπᾶσθη ἐλαφρῶς καὶ ἐξηκολούθησεν τὴν διακοπεῖσαν συνδιάλεξιν.

Ἐὰν ὁ Ἄλῆς ἦτο παρατηρητικώτερος, θὰ ἔβλεπε τὰς χεῖρας τῆς γυναικὸς σπασμωδικῶς κινουμένας, καὶ τὴν φωνὴν τῆς ἔχουσαν ἦχον τινὰ θρηνώδη... τὸ ἀσθενὲς πλάσμα κατέβαλε κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην μεγάλους ἀγῶνας.

Ἀπὸ τῆς ἐπομένης ἤρχισαν αἱ προετοιμασίαι καὶ ἦλθον ἀνάκλιντρα εὐρωπαϊκὰ, κάτοπτρα περίχρυσα, τράπεζαι πολυειδεῖς καὶ βαρύτιμον κλειδοκύμβαλον, διότι ἡ Ἀρμενία ἦτο καὶ καλὴ μουσικὸς. Ἡ αὐστηροτέρα ἐπὶ φιλοκαλίᾳ Εὐρωπαϊα θὰ ἔμενεν ὑποχρηστικὴν περιεμένετο λοιπὸν τὸ πτηνόν, τὸ ὅποσον ἔμελλε νὰ μεταστρέψῃ τὴν εὐτυχίαν τῆς Γιλδιζ.

Ἡ Γιλδιζ ὠχρὰ καὶ πάσχουσα ἐπεστάτει ἐπὶ πάντων. Οὐδέποτε γάμος ἐχαιρετίσθη διὰ τοσούτου πένθους. Τὰ νέα ἐπιπλα ὅλα ἐδοκίμασαν τὴν ἀλμην τῶν δακρῶν τῆς Γιλδιζ· ὡς φάσμα περιεῖρχετο τοὺς δύο ἐκείνους θαλάμους καὶ κλείουσα τοὺς ὀφθαλμοὺς ἔβλεπε τὴν Ἀρμενίαν εὐτυχὴ νὰ κάθηται ἐκεῖ, πρὸ τοῦ κλειδοκυμβάλου, καὶ τὸν Ἄλῆν πλησίον τῆς νὰ θωπεύῃ καὶ νὰ ἀσπάζηται τὴν χρυσὴν κόμην τῆς· τότε ἐνέπηγε τοὺς ὄνυχας ἐντὸς τῆς τρυφερᾶς σαρκὸς τῆς, καὶ ἀφοῦ διὰ τοῦ σωματικοῦ πόνου ἠσθάνετο ἀνακούφισιν, ἐπλησίαζε τὸ κάτοπτρον καὶ ἐκίνει μελαγχολικῶς τὴν κεφαλὴν τῆς βλέπουσα τὴν ὠχρὰν καὶ μεμαραμμένην μορφήν τῆς.

Ὁ Ἄλῆς παρετήρησεν τὴν ὠχρότητα τῆς συζύγου του καὶ ὠμίλησεν περὶ αὐτῆς εἰς τὸν ἰατρὸν του, ὅστις εἶπε :

— Δὲν πάσχει τὸ σῶμά τῆς, μήπως ἐπεθύμησε τοὺς γονεῖς τῆς ;

Ὁ Ἄλῆς οὐδ' ἐσκέφθη ὅτι ἦτο δυνατόν ἡ ζηλοτυπία, ἡ δικαία ζηλοτυπία, νὰ ὑποσκάπτῃ τὴν ὑγείαν τῆς Γιλδιζ, δι' ὃ μεγαλοψύχως ἀπήντησεν :

— Ἄν θέλῃ τοὺς γονεῖς τῆς, ἄς ὑπάγῃ δι' ὀλίγας ἡμέρας.

Ἡ Γιλδιζ μετέβη εἰς Χαϊδάρ-πασᾶ, ὅπου ἦτο τὸ μέγαρον τοῦ πατρὸς τῆς καὶ ἐνηγκαλίσθη τὴν μητέρα τῆς... ἠσχύνθη ὁμως ν' ἀποκαλύψῃ τὸν πόνον τῆς. Πρὸς ποῖαν

νὰ ἐκμυστηρευθῇ ; πρὸς τὴν ἀτυχῆ ἐκείνην, τῆς ὁποίας ὁ σύζυγος περιώνυμος Καδῆς πέντε συζύγους ἔλαβε, καὶ ὀγδοηκοντούτης ἤδη ἤρατο νεαρὰς δούλης ; Ὅχι... ἡ Γιλδιζ ἠσθάνετο ὅτι ἡ μήτηρ τῆς δὲν ἦτο κατάλληλος· ἄλλως τε ἐκείνη ἔζη εὐτυχῆς μετὰ τῶν ἄλλων καδινῶν καὶ ἀπήλαυε μεγάλης τιμῆς ὡς μπᾶσ-καδίνα. Ἡ ἀτυχῆς Γιλδιζ ἐπνιγε τοὺς στεναγμούς τῆς καὶ κατέπινε τὰ δάκρυά τῆς μόνη. Ἦλθε στιγμὴ κατὰ τὴν ὁποίαν ἀπεφάσισε νὰ αὐτοκτονήσῃ. Ἀλλὰ πῶς ; νὰ πνιγῇ ; ὄχι, δὲν ἤθελεν εἶναι τὸσον ἄσχημα τὰ πτώματα τῶν πνιγέντων ! ! Τὰ ὄπλα τὰ ἐφοβεῖτο... ποτὲ δὲν ἤγγισεν ὄπλον. Ἄν εὐρίσκετο κανεῖς νὰ τὴν φονεύσῃ, ἠσθάνετο ὅτι δὲν θ' ἀνθίστατο, θὰ τὸν ὠνόμαζεν εὐεργέτην· ἀλλὰ μόνη... ἄχ... ὄχι, δὲν εἶχε τὸ θάρρος. Καὶ ὅλαι αὐταὶ αἱ φοβεραὶ ιδέαι διήρχοντο τοῦ πνευμάτος τῆς ἐντὸς τοῦ εὐώδους καὶ ἠρέμου θαλάμου τῆς μητρὸς τῆς, ἐνῶ ἦτο ἐξηπλωμένη ἐπὶ τὸ σοφᾶ, καὶ αἱ χεῖρές τῆς ἐπαίζον μετὰ τὸ ἤλεκτρινον κομβολογίον τῆς. Ἐνίοτε μάλιστα ἀπῆντα καὶ εἰς τὰς ἐρωτήσεις τῆς μητρὸς τῆς, καὶ πάλιν τὸ πνεῦμά τῆς ἐξηκολούθει νὰ στρέφεται περὶ τὴν αὐτοκτονίαν.

— Τὸ δηλητήριον εἶναι κατάλληλον, ἔλεγε, καὶ εὐκόλον νὰ τὸ προμηθευθῶ.

Καὶ κατὰ τὴν αὐτὴν στιγμὴν ἡ μήτηρ τῆς, ἥτις ἔβαφε τὰς βλεφαρίδας τῆς ἐπὶ τοῦ κατόπτρου, ἔλεγε :

— Γιλδιζ, τέκνον μου, πόσαις ἔχει τὸ φεγγάρι ;

Καὶ ἐκείνη ἔλεγεν ἀταράχως :

— Δεκατέσσαραις, μητέρα· διατί ἐρωτᾷς ;

Τότε ἡ μήτηρ ἤρχισε νὰ περιγράψῃ μίαν ἑορτήν, ἡ ὁποία θὰ ἐδίδετο εἰς τὰς 18, καὶ ἡ θυγάτηρ, ἀκολουθοῦσα τὴν αὐτὴν πάντοτε ιδέαν, ἔλεγε καθ' ἑαυτήν :

— Πρέπει μετὰ τὸν γάμον ἢ πρὸ τοῦ γάμου ν' ἀποθάνω ; Ἀφοῦ ἀπεφάσισα ν' ἀποθάνω δὲν εἶναι ἀμαρτία νὰ παρευρεθῶ καὶ εἰς τοὺς γάμους καὶ νὰ γελάῃ ἡ νύμφη διὰ τὴν ἀσχημίαν μου καὶ ὅλος ὁ κόσμος νὰ περιπαίξῃ τὴν λιγοψυχίαν μου ! ! ὄχι... .

Ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἡ Γιλδιζ μετεβλήθη· μετέβαινε εἰς ὅλας τὰς διασκεδάσεις· εἰς τὸ θέατρον τῶν καραγκιόζιδων, εἰς φιλικούς ἢ δημοσίους λουτρῶνας... μετέβαινε διὰ νὰ λησμονήσῃ ; ὄχι... μετέβαινε διὰ νὰ πανηγυρίσῃ τὰς τελευταίας ἡμέρας τῆς ζωῆς τῆς.

Μετέβαινε εἰς τὴν μεγάλην ἀγορὰν τῆς πόλεως καθ' ἐκάστην Παρασκευὴν καὶ ἐπέστρεφε φέρουσα ἐντὸς τῆς ἀμάξης τῆς ὑφάσματα βαρύτιμα χρυσοκέντητα καὶ κοσμήματα μεγαλοπρεπῆ.

Παρέστη φαῖδρά εἰς τὰς ἐσπερίδας, αἱ ὁποῖαι προηγούνταν τῶν γάμων, εἶδε τὴν νύμφην φέρουσαν ἐσθῆτα εὐρωπαϊκὴν, ἔχουσαν ὄσφυν λεπτὴν καὶ κομβολίζουσαν καὶ τέλος, κατὰ τὴν παραμονὴν τοῦ γάμου, προσεκάλεσε τὴν χαρτομάντιδά τῆς λέγουσα πρὸς αὐτήν :

— Σεδικὰ-χανοῦμ, μοῦ ἔφερες ἐκεῖνο ποῦ σ' ἐζήτησα ;

Ἡ Σεδικὰ-χανοῦμ, φέρουσα φερετζὲν ἰόχρουν, τοῦ ὁποίου τὸ ἀρχικὸν χρῶμα κατέστρεψαν αἱ βροχαὶ καὶ ὁ ἥλιος, ἔχουσα κυανοῦς ὀφθαλμοὺς, ρίνα γαμψήν, ὄψιν ἠλιόκαυστον καὶ φέρουσα ὡς ἐκ τῆς χρήσεως τῶν ψιμμουθίων ἀπίρους ρυτίδας, ἐνόμιζε καλὸν ν' ἀγριοκυττάξῃ ἐκεῖνον, ὅστις τυχαίως τὴν παρετήρει. Ἦτο τιμία, καὶ ἐκείνη πολλὰ δὲν ἤξευρε... σήκωνε τὴν ὀμπρέλα τῆς καὶ ἔσπανε τὸ κεφάλι τοῦ αὐθάδους. Ἡ δυστυχῆς ἐλησμονεῖ ὅτι κατήντησεν εἰδεχθῆς... πόσοι καὶ πόσαι τὸ λησμονοῦμεν... Τὸ περὶ τιμῆς κεφάλαιον ἦτο τὸ ἀγαπητότερον εἰς αὐτήν, καὶ ἄλλοτε ἡ Γιλδιζ ἐγέλα ὅταν τὴν ἤκουε νὰ λέγῃ :

— Ἐγὼ τέτοια πράγματα δὲν ἔξέρω. Τὸν ἴσο δρόμο περιπατῶ... Ἄλάχ... ἀλάχ ! φύλαττέ μας ἀπὸ τὸ κακό.

Καὶ τὰ ἔλεγεν αὐτὰ μετὰ τὰ χεῖλη τῆς τὰ ἄχροα, διὰ τῶν ὁποίων ἐφαίνοντο οἱ σαπροὶ ὀδόντες τῆς... ἀλλὰ τῶρα ἡ Γιλδιζ δὲν ἐγέλα πλέον. Πῶς νὰ γελάσῃ ; ἦτο ἡ τελευταία ἡμέρα τῆς ζωῆς τῆς.

Μετὰ σύντομον περιγραφὴν τοῦ τιμίου χαρακτήρος της, ἡ Σεδικὰ-χανοῦμ ἔδωκε πρὸς τὴν νεαρὰν γυναῖκα μικρὸν ριαλίδιον.

Ἡ Γιλδιζ τὸ ἔλαβε τρέμουσα καὶ ἡ Σεδικὰ ἐξήγαγεν ἐκ τοῦ θυλακίου της δέσμην ρυπαρῶν χαρτιῶν ἑτοποθέτησεν αὐτὰ εἰς τέσσαρας σειρὰς καὶ τὰ τέσσαρα, τὰ ὁποῖα ἔμειναν εἰς τὰς χεῖρας της, τὰ ἔρριψεν ἐπὶ τεσσάρων χαρτιῶν, ἐκ τῶν εὐρισκομένων εἰς τὴν τρίτην σειρὰν καὶ ἤρξατο λέγουσα πολλὰ καὶ διάφορα, ἄλλοτε ὑψοῦσα τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὸν οὐρανὸν καὶ ἄλλοτε καλύπτουσα διὰ τῶν χαρτιῶν τὸ στόμα της.

Ἡ Γιλδιζ ἐμειδίασε μετ' ἀγαθότητος.

— Τίποτε δὲν ἔξούρου τὰ χαρτιά σου, εἶπε.

— Σούσ... κιζιμ (κόρη μου), ἀμαρτία εἶναι· ἐγὼ ποτὲ ψέματα δὲν λέγω. Αὐτὸ μὴν τὸ λές.

— Νὰ σοῦ πῶ, Σεδικὰ-χανοῦμ. Πῶς περνᾷ ἡ ἀνεψιά σου ποῦ ἔξαναπαντρέυθηκε ὁ ἀντρας της;

— Μὴ ρωτᾷς, κόρη μου, κόντεψε νὰ πεθάνῃ ἀπὸ τὸ κακό της, μὰ καθὼς της εἶπα, ὅτι κάμνουνε ὄλαις... ἔγεινε καλὰ.

Ἡ Γιλδιζ ἐσκίρτησε καὶ ἠρώτησε χωρὶς νὰ βλέπῃ τὴν γραίαν:

— Καὶ τί κάμνουν ὄλαις;

— Ἀλάχ, ἀλάχ, δὲν τὸ ἔξούρεις;

— Ὅχι, εἶπεν ἀσθμαίνουσα ἡ Γιλδιζ.

— Ἐκεῖνο εἶναι φανερό ποῦ δύο καδίσεις δὲν ἔμπορουνε νὰ ζήσουνε... καὶ ἄγλαις νὰ ἦναι θὰ ζηλευθοῦνε. Τῆς εἶπα τῆς ἀνεψιάς μου... Κύτταξε εὖρε ἓνα καλὸ κορίτσι καὶ ἔξαναπάντρεψέ τον. Νὰ ἔξούρης πῶς ὅτι τραβᾷς ἐσὺ θὰ τὸ τραβήξῃ καὶ μὴ ἀλλῆ... ἄμα τὸν παντρέψῃς καὶ τοῦ δώσης γυναῖκα μὲ τὸ χέρι σου θὰ ἡσυχάσῃς... Ἐσὺ θὰ ἦσαι ἡ μπὰσ-καδίνα... ἐκεῖναις σκλάβαις σου. Οὐτε θὰ καταδέχεσαι νὰ ρωτᾷς πῶς περνοῦνε... Ὁ μπένες δὲν τὸ ἔξούρης πῶς ἄμα ἔχει δύο γυναῖκες τῆς κυττάζει ὅταν τὰ δύο του μάτια, μὰ ἄμα ἕρη καὶ τρίτη... τῆς δεύτερης ἡ ἀγάπη φεύγει· καὶ πάλι τὴν πρώτην γυναῖκα του ἀγαπάει. Τώρα, Γιλδιζ-χανοῦμ, τοῦ ἡύρε ἓνα εὐμορφὸ κορίτσι καὶ θὰ τὸν ἔξαναπαντρέψῃ.

Ἡ Γιλδιζ ἀνέπνευσε... καὶ τὸ ἠσθάνετο· ἂν ἡ δευτέρα σύζυγος ἦλθε καὶ ἤγειρε τρικυμίαν εἰς τὴν καρδίαν της, ἡ τρίτη θὰ ἔφερε τὴν γαλήνην. Δὲν εἶναι ἀσθενὲς φάρμακον, διὰ καρδίαν πάσχουσαν, νὰ γνωρίζῃ ὅτι τὰ ἴδια πάσχει καὶ μία ἀλλῆ... καὶ ἔπειτα ἡ τρίτη σύζυγος θὰ ἦναι δημιουργήμα ἰδικόν της. Αὐτὸ λοιπὸν εἶναι τὸ μυστικόν, διὰ τοῦ ὁποίου ζῶσιν ἁρμονικῶς σχεδὸν τὰ ἐν τοῖς χαρεμίαις πτηνά;

Ἡ Γιλδιζ ἔρριψεν ἐκ τῆς ὀπῆς τοῦ καφασίου τὸ ριαλίδιον καὶ τὸ κατέπιεν ὁ Βόσπορος, εἶτα κρούουσα τὰς χεῖρας εἶπε πρὸς τὴν ἐμφανισθεῖσαν μαύρην:

— Φέρε γλυκὸ καὶ καφέ καὶ τσιγάρο ἔς τὴ Σεδικὰ-χανοῦμ.

Τὴν δυσειδῆ ταύτην γραίαν τὴν ἠγάπα τώρα ἡ Γιλδιζ... Χωρὶς νὰ τὸ γνωρίζῃ τῆς ἔσωσε τὴν ζωὴν.

Ἡ Γιλδιζ σχεδὸν περιχαρῆς παρέστη εἰς τοὺς γάμους· ἑτοποθέτησε μόνῃ της τὴν Ἀρμενίαν εἰς τὴν ἀνθοστεφῆ γωνίαν τοῦ σοφᾶ, τὴν προωρισμένην διὰ τὰς νύμφας καὶ προσεπάθει μεταξὺ τῶν προσκεκλημένων νὰ εὕρῃ καμμίαν καλλονὴν ἀνταξίαν τοῦ Ἀλῆ.

— Ὅθ εὖρω... ἔννοια σου, γκιζούρισα, καὶ ὅτι ἐτρέβηξα ἐγὼ θὰ τραβήξῃς σὺ τὰ χειρότερα. Ἐγὼ καὶ σαράντα νὰ πάρῃ εἶμαι ἡ μπὰσ-καδίνα.

Ἡ ἐκδίκησις, τὸ ἀντιχριστιανικὸν τοῦτο αἰσθημα, συγκρατεῖ εἰς τὴν ζωὴν τὰς ἀτυχεῖς σκιατραφεῖς τῶν χαρεμίων καλλονᾶς. Τώρα ἡ Γιλδιζ καὶ ἔξυπνος καὶ κοιμημένη, ἐνφ' ἀποπροσποιεῖται ὅτι ἀκούει τὰ παραμῦθια τῆς τροφῆς της, σκέπτεται ἂν ἐκεῖνο τὸ κορίτσι ποῦ εἶδε ἔς τὸ λουτρό προχθὲς δὲν εἶναι κατ'ἀλλήλους διὰ τὸν Ἀλῆ σύζυγος.

Ἄτυχη πλάσματα... πόσαι ἀποθνήσκουσι πρὶν ἢ κατορθώσωσι νὰ ἴδωσι δυστυχῆ καὶ τὴν δευτέραν σύζυγον!

* *

Υ. Γ. Εἶχον συμμαθήτριαν Ὀθωμανίδα, νέαν ἀνήκουσαν εἰς ὑψηλὴν οἰκογένειαν καὶ ἡ ὁποία ἠγάπα πολὺ τὰς Ἑλληνίδας. Τὴν ἐθεωροῦμεν ἀδελφὴν μας, καὶ ἐκ τῆς οἰκειότητος ταύτης ἐτολήσαμεν κατὰ τινα ἐσπέραν νὰ θίξωμεν τὸ φοβερὸν τῶν χαρεμίων ζήτημα.

— Σὺ, Αἰσέ, θὰ τὸ ὑποφέρῃς νὰ πάρῃ ὁ σύζυγός σου καὶ ἀλλῆν σύζυγον; ἠρώτησε μία ἐξ ἡμῶν.

Ἐχρίσασε καὶ εἶπεν ὅτι οἱ ἀνεπτυγμένοι μεταξὺ τῶν ὁμοθρήσκων της σπανίως λαμβάνουσι δευτέραν σύζυγον.

— Μὰ πῶς κατορθώνουν νὰ ζοῦν ἁρμονικῶς τόσαι γυναῖκες μέσα εἰς τὰ χαρέμια.

Τότε ἐκείνη πολὺ σοβαρὰ μὰς ἔδωκε τὴν ἐξήγησιν, τὴν ὁποίαν δίδω καὶ ἐγὼ ἐν τῷ διηγήματί μου. Ἐκ τοῦ τόνου τῆς φωνῆς της ἠσθάνθημεν ὅτι τὰ βάσανα μιᾶς ἀλλῆς Ἰσως, ἦσαν ἀρκετὴ ἱκανοποίησις διὰ τὰς λοιπάς, ἀλλ' ὄχι καὶ διὰ τὴν δυστυχῆ παρθένον, ἥτις ἐζήτησεν ἐπὶ πενταετίαν ἐν τῷ παρθηναγωγείῳ μας. Βεβαίως οἱ ἀναγνώσται μου δὲν θὰ εὕρωσι τὸ φάρμακον ἀποτελεσματικόν, ἀλλ' ἀφοῦ τὰς ὠφελεῖ, ἄς τὸ μεταχειρίζωνται, ἕως ὅτου ὁ πολιτισμὸς διδάξῃ ὅτι ἡ ἱερότης τοῦ γάμου καταστρέφεται, ὅταν ὑπάρχωσι καὶ ἀλλαι σύζυγοι, ἁρμονία δέ, δὲν ἐπιτυγχάνεται ποτέ.

Μετὰ πενταετίαν προχθὲς ἐπανεῖδον τὴν Αἰσέ, ἀλλὰ δὲν τὴν ἀνεγνώρισα· τὴν στολὴν τῆς σχολῆς ἀντικατέστησε φερετζὲς καὶ γιασμακίον· ἐκείνη μὲ ἀνεγνώρισε καὶ μὴ ἐπλησίασε, τὴν ἠρώτησα ἂν κατὰ τὴν πενταετίαν ταύτην συνεζεύχθη, ἀλλ' ἐκείνη γελῶσα μοῦ εἶπε δυνατὰ:

— Ἀκόμη ὄχι.

Καὶ σιγά, πολὺ σιγά, προσέθηκε:

— Ὅθ μείνω γραία κόρη. Φοβοῦμαι... ἐνθυμεῖσαι περὶ τίνος μὲ ἠρωτήσατε μίαν ἡμέραν... Φοβοῦμαι πολὺ.

Ἐν Κωνσταντινουπόλει.

ΥΓΙΕΙΝΗ

Ἐκ τῶν τροφῶν, αἱ μὲν ἔχουσι μεγάλην ἀναλογίαν, ὡς ἐκ τῆς συνθέσεως αὐτῶν, πρὸς τὰς σάρκας τοῦ ἀνθρώπου, εἰσὶν ἐπομένως ἱκαναὶ νὰ ἀναπαραγάγωσιν αὐτάς, αἱ δὲ χρησιμεύουσι τῷ ὀργανισμῷ μόνον ἐκ τῆς ἰδιότητος, ἣν ἔχουσι τοῦ νὰ παράγωσι θερμότητα διὰ τῆς καύσεως αὐτῶν. Αἱ πρῶται ὀνομάζονται τροφαὶ πλαστικαί, διότι πλάσσωσι τὸ σῶμα ἡμῶν, αἱ δὲ καλοῦνται τροφαὶ ἀναπνευστικαί ἢ θερμογόνοι, διότι παράγουσι θερμότητα μετὰ τοῦ ὀξυγόνου τῆς ἀναπνοῆς.

Ἐπάρχει μία τροφή, ἥτις μόνῃ ἀφ' ἑαυτῆς δύναται ἐπὶ χρόνον μακρὸν νὰ διατηρήσῃ τὴν ζωὴν. Ἡ τροφή αὕτη εἶναι τὸ γάλα, διὰ μόνου τοῦ ὁποίου τὰ βρέφη τρέφονται ἐπὶ πολλοὺς μῆνας καὶ αὐξάνουσι.

Τὸ γάλα ἀποτελεῖται ἐξ ὕδατος, ἐκ τίνος οὐσίας, ἐξ ἧς κατασκευάζεται ὁ τυρὸς, καὶ ἥτις ὀνομάζεται τυρίνη, ἐκ λευκώματος (ἀναλόγου πρὸς τὸ λευκὸν τοῦ ὄου), ἐκ γαλακτοσακχαροῦ, ἐκ λιπαρῶν οὐσιῶν (βουτύρου) καὶ ἐκ διαφόρων ἀλάτων.

Ἐκ τῶν οὐσιῶν τούτων ἡ μὲν τυρίνη καὶ τὸ λεύκωμα εἶναι οὐσίαι πλαστικαί, τὸ δὲ γαλακτοσακχαρὸν καὶ τὸ βούτυρον εἶναι οὐσίαι θερμογόνοι ἢ ἀναπνευστικαί. Τὰ δὲ εἰς τὸ γάλα περιεχόμενα ἄλατα χρησιμεύουσιν εἰς ἀνάπλασιν τῶν ὀστέων. Τὸ γάλα λοιπὸν περιέχει καὶ πλαστικὰς καὶ θερμογόνους οὐσίας, ὀνομάζεται δὲ διὰ τοῦτο τελεῖα τροφή.

Dr